

Kohezní politika EU a její aplikace při rozvoji města Kroměříž

Bc. Pavlína Vilímková, DiS.

Diplomová práce
2021

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Pavlína Vilímková, DiS.
Osobní číslo: M19523
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Forma studia: Kombinovaná
Téma práce: Kohezní politika EU a její aplikace při rozvoji města Kroměříž

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Vymezte teoretické přístupy k rozvoji místních samospráv.
- Představte kohezní politiku EU a její aplikace v České republice.

II. Praktická část

- Zpracujte základní socioekonomickou analýzu města Kroměříž.
- Předložte analýzu čerpání zdrojů kohezní politiky EU městem Kroměříž.
- Zpracujte návrh projektu pro rozvoj města Kroměříž prostřednictvím nástrojů kohezní politiky EU.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BACHTLER, John, Iain BEGG, David CHARLES a Laura POLVERARI. *EU cohesion policy in practice: what does it achieve?* London: Rowman & Littlefield International, 2016, 139 s. ISBN 978-1-78348-722-6.
- PAVLÍK, Marek. *Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 226 s. ISBN 978-8-07552-390-7.
- PIATTONI, Simona a Laura POLVERARI. *Handbook on Cohesion Policy in the EU*. Cheltenham, UK; Northampton, MA, USA: Edward Elgar Publishing, 2016, 547 s. ISBN 978-1-78471-566-3.
- ZAHRADNÍK, Petr. *Analýza čerpání fondů EU v České republice*. Praha: Friedrich-Ebert-Stiftung, 2013, 22 s. ISBN 978-80-87748-09-1.
- ZAHRADNÍK, Petr. *Kohezní politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2017, 614 s. ISBN 978-8-07400-527-5.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Filip Kučera**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **15. ledna 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **20. dubna 2021**

L.S.

---

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

RNDr. Pavel Bednář, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 15. ledna 2021

PROHLÁŠENÍ AUTORKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautorka.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 2.6.2021

Jméno a příjmení: Bc. Pavlína Vilímková, DiS.

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na nástroje kohezní politiky Evropské unie, které napomáhají a nadále mohou napomáhat rozvoji města Kroměříž. Cílem práce je předložit, na základě zjištěných informací, projekt přispívající k rozvoji města Kroměříž za pomoci nástrojů kohezní politiky. V první, teoretické části, je zpracována literární rešerše oblasti kohezní politiky EU, jejich nástrojů a aplikace v České republice. V druhé, praktické části je provedena socioekonomická analýza města Kroměříž spolu se SWOT analýzou, evaluace provedených a probíhajících projektů za pomoci nástrojů kohezní politiky EU. Dále je provedeno dotazníkové šetření, na jehož základě je vypracován návrh projektu. Diplomová práce má jako celek představit kohezní politiku Evropské unie, její přínos pro Českou republiku a především představit využívání nástrojů kohezní politiky městem Kroměříž v minulé době a představit návrhy na její využití do budoucna.

Klíčová slova: Evropská unie, kohezní politika, strukturální fondy, operační programy, programové období, projekt, rozvoj

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on the instruments of the cohesion policy of the European Union, which help and can continue to help the development of the city of Kroměříž. The aim of the work is to present, based on the information obtained, a project contributing to the development of the city of Kroměříž with the help of cohesion policy instruments. The first, theoretical part, deals with a literature search in the field of EU cohesion policy, their tool and applications in the Czech Republic. The second, practical part, a socioeconomic analysis of the city of Kroměříž is performed together with a SWOT analysis, evaluation of implemented and ongoing projects with the help of EU cohesion policy instruments. Then a questionnaire survey is conducted, on the basis of which a project proposal is prepared. The diploma thesis as a whole is to present the cohesion policy of the European Union, its contribution to the Czech Republic and especially to present the use of cohesion policy instruments by the city of Kroměříž in the past and to present proposals for its use in the future.

Keywords: European Union, cohesion policy, structural funds, operational programs, programming period, project, development

Děkuji ing. Filipovi Kučerovi za vedení mé diplomové práce, za jeho cenné rady a připomínky. Děkuji i všem, kteří mne podporovali při studiu, především rodině a kolegům.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 KOHEZNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE.....	13
1.1 VYMEZENÍ POJMU KOHEZNÍ POLITIKA.....	13
1.2 CÍLE KOHEZNÍ POLITIKY	14
1.3 VÝVOJ KOHEZNÍ POLITIKY	14
1.3.1 První etapa vývoje Kohezní politiky 1958-1974	16
1.3.2 Druhá etapa vývoje Kohezní politiky 1975-1988	16
1.3.3 Třetí etapa vývoje Kohezní politiky 1989-1999	17
1.3.4 Čtvrtá etapa vývoje Kohezní politiky 2000-2013	19
1.3.5 Pátá etapa vývoje Kohezní politiky 2014-2020	20
1.4 PRINCIPY KOHEZNÍ POLITIKY	20
1.5 KOHEZNÍ POLITIKA V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2007 - 2013	22
1.5.1 Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund, ERDF)	22
1.5.2 Evropský sociální fond (European Social Fund, ESF).....	23
1.5.3 Kohezní fond (Cohesion Fund, CF)	23
1.5.4 Strategické dokumenty.....	23
1.6 PŘÍNOS PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2007 -2013.....	24
1.7 KOHEZNÍ POLITIKA V PROGRAMOVÉM OBDOBÍ 2014 – 2020	25
1.7.1 Evropský fond pro regionální rozvoj	26
1.7.2 Evropský sociální fond.....	26
1.7.3 Fond soudržnosti	26
1.7.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova	26
1.7.5 Evropský námořní a rybářský fond	27
1.7.6 Ostatní finanční nástroje EU	27
1.7.7 Strategické dokumenty.....	28
1.8 STRATEGIE EVROPA 2020	28
1.9 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2021 – 2027	29
1.9.1 Nový víceletý finanční rámec pro programové období 2021 – 2027.....	29
1.9.2 Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Fond soudržnosti (FS)	31
1.9.3 Evropský sociální fond plus (ESF+)	31
1.9.4 Evropský námořní a rybářský fond	32
1.9.5 Azylový a migrační fond (AMIF).....	32
1.9.6 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)	32
1.9.7 Fond pro integrovanou správu hranic	33
1.9.8 Nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly	33
2 KOHEZNÍ POLITIKA V ČESKÉ REPUBLICE	34
2.1 PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007 – 2013	35

2.1.1	Operační programy.....	36
2.2	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014 – 2020	37
2.2.1	Operační programy.....	38
2.3	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2021 – 2027	43
2.3.1	Dohoda o partnerství.....	43
2.3.2	Priority ČR v programovém období 2021 – 2027.....	43
2.3.3	Operační programy.....	44
3	TEOTETICKÉ PŘÍSTUPY K ROZVOJI MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV	47
3.1	STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR	47
3.3	REGIONY REGIONÁLNÍ POLITIKY	48
3.3.1	Mikroregiony.....	49
3.3.2	Místní akční skupiny	49
3.3.3	Leader.....	50
3.3.4	Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD).....	50
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	51
4	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA KROMĚŘÍŽ	52
4.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE.....	52
4.1.1	Geografická poloha	52
4.1.2	Historie	52
4.1.3	Obyvatelstvo	53
4.1.4	Nezaměstnanost.....	56
4.1.5	Zemědělství	57
4.1.6	Přírodní podmínky	58
4.1.7	Technická infrastruktura	58
4.1.8	Dopravní infrastruktura	59
4.1.9	Sociální prostředí a lidské zdroje	60
4.1.10	Cestovní ruch a památky	60
4.1.11	Podnikatelské prostředí	61
4.2	SWOT ANALÝZA	63
5	ANALÝZA ČERPÁNÍ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ MĚSTEM KROMĚŘÍŽ	65
5.1	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007 – 2013	65
5.2	PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014 – 2020	71
6	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	80
6.1	VĚKOVÉ SLOŽENÍ RESPONDENTŮ.....	80
6.2	VZTAH KE KROMĚŘÍŽI.....	81
6.3	POVĚDOMÍ O REALIZOVANÝCH PROJEKTECH S FINANČNÍ PODPOROU Z FONDŮ EU.....	82
6.4	JAK JSTE SPOKOJEN(A) S PROVEDENOU REVITALIZACÍ NÁMĚSTÍ MÍRU V KROMĚŘÍŽ?.....	83

6.5	JAK VNÍMÁTE PROJEKT ZKVALITNĚNÍ NAKLÁDÁNÍ S BIOODPADEM V KROMĚŘÍŽI?.....	85
6.6	JAK VNÍMÁTE PROJEKT REVITALIZACE PROSTORU BÝVALÝCH KASÁREN – HANÁCKÉ NÁMĚSTÍ?	86
6.7	HODNOCENÍ OBLASTÍ	87
6.8	PREFERENCE NÁVRHŮ NA PROJEKTY	92
6.9	MYSLÍTE SI, ŽE MĚSTO KROMĚŘÍŽ VYUŽÍVÁ DOSTATEČNĚ MOŽNOSTI ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU PRO SVŮJ ROZVOJ?	93
7	NÁVRH NA PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH ZA POMOCI PROSTŘEDKŮ Z EU FONDŮ	94
7.1	VYBUDOVÁNÍ AUTOMATICKÉHO PARKOVACÍHO SYSTÉMU PRO KOLA – NÁVRH PROJEKTU Č. 1	96
7.1.1	Popis a cíl projektu.....	96
7.1.2	Cílové skupiny	97
7.1.3	Výchozí stav	97
7.1.4	Místo projektu	98
7.1.5	Časový harmonogram	99
7.1.6	Analýza rizik	102
7.1.7	Náklady a zdroje financování.....	105
7.1.8	Udržitelnost projektu.....	106
7.1.9	Propagace projektu.....	107
7.2	VÝSTAVBA CYKLOSTEZKY KROMĚŘÍŽ – KORYČANY, I. ETAPA – NÁVRH PROJEKTU Č. 2	107
7.2.1	Popis a cíl projektu.....	107
7.2.2	Cílové skupiny	108
7.2.3	Výchozí stav	108
7.2.4	Místo projektu	108
7.2.5	Časový harmonogram	109
7.2.6	Analýza rizik	111
7.2.7	Náklady a zdroje financování.....	112
7.2.8	Udržitelnost projektu.....	113
7.2.9	Propagace projektu.....	113
7.3	VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ	113
	ZÁVĚR	114
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	115
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	123
	SEZNAM OBRÁZKŮ	124
	SEZNAM TABULEK.....	125
	SEZNAM PŘÍLOH.....	127

ÚVOD

Evropská unie jako společenství států má v současné době 27 členských států. Každý z těchto států má rozdílný hospodářský a sociální rozvoj. Právě prostřednictvím nástrojů kohezní politiky se Evropská unie snaží tyto hospodářské a sociální rozdíly mezi regiony ovlivňovat a do jisté míry harmonizovat. Pro Českou republiku jsou finanční zdroje plynoucí právě z fondů Kohezní politiky nepostradatelnou součástí realizace řady projektů na regionální úrovni a jsou pro místní samosprávy velmi důležitou základnou přispívající k tomuto rozvoji.

Ve své práci se proto budu zabývat nejprve Kohezní politikou jako takovou, jejím historickým vývojem, finančním rámcem programových období, konkrétními programy. Dále se v teoretické části budu věnovat implementaci kohezní politiky v rámci České republiky, využíváním zdrojů z programů kohezní politiky v rámci našich regionů, okrajově i teoretickými přístupy k rozvoji místních samospráv.

V praktické části se zaměřím na město Kroměříž, pomocí socioekonomické analýzy a SWOT analýzy zhodnotím situaci v Kroměříži. Součástí praktické části je i představení implementaci zdrojů z kohezních fondů v rozvoji města Kroměříže v rámci posledních dvou programových období.

Součástí práce jsou i návrhy konkrétních projektů. Tyto projekty budou navrženy v souladu jak s cíli kohezní politiky České republiky, tak i v souladu se zvolenou strategií rozvoje města Kroměříž. Budou nastaveny tak, aby mohly být realizovány za finanční podpory z fondů kohezní politiky Evropské unie a zároveň přispěly k rozvoji města.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cíle práce

Cílem diplomové práce je posouzení využívání nástrojů kohezní politiky Evropské unie městem Kroměříž a následným představením návrhů projektů, které budou realizovány za pomoci nástrojů kohezní politiky. Prvním dílčím cílem je provedení literární rešerše teoretických poznatků týkajících se problematiky kohezní politiky EU v rámci Evropské unie a v rámci České republiky. Následně je provedena socioekonomická analýza města Kroměříž spolu se SWOT analýzou města Kroměříž. Následuje další dílčí cíl, kterým je analýza využívání nástrojů kohezní politiky EU v rámci rozvoje města Kroměříž. Dílčím cílem je také provedení dotazníkového šetření, které má za cíl zjistit, jaké povědomí mají občané o projektech realizovaných za pomoci nástrojů kohezní politiky. Všechny tyto dílčí cíle jsou základem pro navržení projektů podporujících rozvoj města Kroměříž za využití nástrojů kohezní politiky EU.

Metody zpracování práce

Pro dosažení cílů práce je zapotřebí využití různých metod, kterými jsou literární rešerše, socioekonomická analýza, SWOT analýza.

Literární rešerše, která je požitá v teoretické části, se sestává z nastudování odborné literatury a zdrojů a následného popisu, který obsahuje důležité informace k předkládané problematice, v této práci se jedná o kohezní politiku EU a využívání jejích nástrojů.

Dotazníkové šetření je důležitou součástí, díky kterému je prováděn kvantitativní výzkum o povědomí a využívání nástrojů kohezní politiky a zjištění oblastí a priorit pro návrhy projektů.

Socioekonomická analýza nám zmapuje významné oblasti života města Kroměříž, informace, které získáme, nám poslouží k identifikaci potřeb pro SWOT analýzu, která k těmto zjištěným skutečnostem přiřazuje jejich charakter. Konkrétně ve čtyřech oblastech a to silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby pro město.

Analýzou je metoda, kterou využijeme k evaluaci projektů realizovaných za pomoci nástrojů kohezní politiky městem Kroměříž. Na druhou stranu syntéza je využita jako propojení podkladů získaných ze socioekonomické analýzy, SWOT analýzy, dotazníkového šetření.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KOHEZNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Členské státy Evropské unie mají svou individuální ekonomickou, sociální a rozvojovou úroveň. Unie jako celek se poté potýká s velkou nerovností v oblastech hospodářského, sociálního růstu jednotlivých regionů a je potřeba těmto disparitám čelit. Kohezní politika je nástrojem Evropské unie, prostřednictvím, kterého chce, v rámci svých sektorových politik dosáhnout hlavního cíle, kterým je soudržnost všech členských států Unie. Nejvýraznější sektorovou politikou, která naplňuje cíl soudržnosti je Regionální politika EU.

1.1 Vymezení pojmu Kohezní politika

Kohezní politika neboli politika soudržnosti je svým zaměřením politikou, která podporuje zejména regiony, které se potýkají s obrovskými disparitami, jsou ekonomicky oslabené, mají politické či sociální problémy nebo problémy s životním prostředím. Důležité je zamezit prohlubování těchto problémů a tím i zvětšování meziregionálních rozdílů. Bohatší státy tedy prostřednictvím politiky soudržnosti připívají na rozvoj problematických regionů. Tímto se v regionální politice promítá princip solidarity uvnitř Evropské unie. Koordinaci a vymáhání správné realizace regionální politiky zastřešuje Evropská komise. (Sedmá kohezní zpráva: Analýza a výhled do budoucnosti, 2017)

Nástrojem, který je nezbytný pro realizaci kohezní politiky, jsou investice, které jsou implementovány do víceletých programových období v rámci programů a jsou zacíleny na právě méně rozvinuté země, které se potýkají s prohlubujícími se disparitami. Jde o tzv. redistribuční politiku, která je projevem solidarity silnější zemí a tato solidarita je projevem evropské integrace s podporou jednotného trhu, podporou hospodářské a měnové unie, Economic and Monetary Union (Bachtler et al., 2013, s. 13).

Jako taková je Kohezní politika politikou se specifickými nástroji, fondy i jako správní nástroj pro koordinaci a integraci. Její správa je zahrnuje především ekonomické prostorové aspekty a sociální aspekty (Bachtler et al., 2013, s.13)

Kohezi, neboli soudržnost, vnímáme ve třech dimenzích. Jde o hospodářskou soudržnost, sociální soudržnost a uzemní soudržnost.

Hospodářská soudržnost je vymezena ekonomickými faktory, které určují konkurenceschopnost, především ekonomickými indikátory jako jsou HDP na obyvatele, zaměstnanost, struktura produkce, produktivita, přímé zahraniční investice. Hospodářská

soudržnost směřuje především k aktérům podílejícím se na ekonomickém rozvoji daného regionu (Fojtíková a kol., 2014).

Sociální soudržnost se zaměřuje na zaměstnanost, vzdělání, sociální aspekty, vlivů migrace. Sociální soudržnost směřuje na obyvatele a domácnosti s cílem minimalizovat nezaměstnanost a sociální vyloučení (Fojtíková a kol., 2014).

Územní soudržnost posiluje územní integraci a spolupráci mezi regiony (Fojtíková a kol. 2014).

1.2 Cíle kohezní politiky

„Smysl Kohezní politiky EU je definován základní Smlouvou jednoznačně: podpořit vyvážený a harmonický rozvoj, zejména snížením sociálních a ekonomických disparit mezi regiony. Kohezní politika EU je tak současně politikou rozvojovou za měřenou na podporu dlouhodobého udržitelného růstu a prosperity v evropských regionech prostřednictvím odstraňování bariér růstu a usnadnění procesů strukturálního přizpůsobování“ (Zahradník, 2017, s. 4).

Aby těchto uvedených myšlenek bylo dosaženo, je potřeba stanovit si základní oblasti pro maximalizaci, kterou má kohezní politika přinést. Snažit se pomoci nejzaostalejším oblastem naplnit rozvojový potenciál, zvyšovat konkurenceschopnost a zaměstnanost spolu s nízkouhlíkovou ekonomikou a zacílit na problémy přeshraničních překážek integrace. (Zahradník, 2017, s. 4). Najít nejvhodnější sladění cílů politiky je někdy obtížné a může být vnímán rozpor mezi tradičními cíli územního rozvoje a cíli strategickými (Bachtler et al., 2016, s. 116).

1.3 Vývoj Kohezní politiky

Vývoj kohezní politiky do její dnešní podoby byl ovlivněn strukturálními změnami politického či environmentálního rázu a její počátky jsou patrné již od 50. let, tedy od počátků evropského integračního procesu. O kohezní politice přibližující se dnešní podobě můžeme hovořit od její reformy v 80. letech 20. století, kdy již kohezní politika či regionální politika tvořily jednotný systém (Zahradník, 2017, s. 35).

První známky odpory můžeme spatřit např. při založení Evropského hospodářského společenství, (EHS) v roce jeho vzniku 1958. Římská smlouva si kladla za jeden z cílů při evropské integraci dosažení „rovnoměrnosti v úrovni ekonomického výkonu a dosažení úrovně sblížení sociálních parametrů a standardů“ (Zahradník 2017, s. 35). Což vedlo

k založení Evropského sociálního fondu, European Social Fund (ESF) zacíleného na podporu zaměstnanosti a pracovní mobility v rámci EU. K podpoře rozvoje zemědělské produkce byla v roce 1962 založena Společná zemědělská politika a spolu s ní i Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond, European Agricultural Guidance and Guarantee Fund (EAGGF). Do roku 2006 se část fondu podporující regionální rozvoj řadila do Strukturálních fondů EU, od roku 2007 však vzniká Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD) a s ním i Evropský záruční fond, European Agricultural Guarantee Fund (EAGF). Prostřednictvím přímých plateb tak podporují Společnou zemědělskou politiku, podporu k regulaci zemědělského trhu. Samostatnou podporu soustředěnou na rybolov měl v letech 1994-2006 Finanční nástroj pro orientaci rybolovu, Financial instrument for Fisheries Guidance (FIFG), v roce 2007 vznikl Evropský rybářský fond, European Fisheries fund (EFF) pro období 2007- 2013, pro období 2014-2020 potom Evropský námořní a rybářský fond, European Maritime and Fisheries Fund (EMFF). Fondy EAFRD a EMFF nejsou součástí kohezní politiky, jsou s ní pouze v určitých momentech propojeny (Zahradník, 2017, s. 37)

Členové vlád ES v roce 1972 společně rozhodli o vytvoření regionální rozvojového fondu, který poté vznikl v roce 1975 pod názvem Evropský fond pro regionální rozvoj, European Regional Development Fund (ERDF) a měl jasné cíle podpory, mezi které patřily především investice do malých podniků s podmínkou vzniku nejméně 10 pracovních míst, včetně investice do infrastruktury, dále investice do infrastruktury v horských oblastech. Podpora byla na základě projektů, které měli především národní charakter. (Zahradník, 2017, s. 40)

Kohezní fond, Cohesion Fund (CF), prvotně založen pro podporu a nastavení kompenzačního procesu pro státy EU, které měly nízkou příjmovou hladinu a mohly být součástí připravované Hospodářské měnové unie, Economic and Monetary Union (EMU).

Legislativní rámec byl Koheznímu fondu dán v roce 1994, Nařízením Rady ES č. 1164/1994, kterým byl založen. Hlavním důvodem pro jeho založení byla podpora pro státy, aby splnily podmínky pro přijetí eura. Poměrně záhy bylo zjištěno, že rozdíly ve vyspělosti uvnitř jednotlivých států jsou výrazné a tyto rozdíly se poté ještě více prohlubují právě v kontextu celé EU, čemuž bylo potřeba poměrně rychle zabránit, protože tyto rozdíly by znamenaly překážku pro připravovaný jednotný trh, který by činily asymetrickým a nevyváženým a narušily by další připravované společné akce v rámci EU. Proto byl posupně vytvářen systém, který by napomohl k narovnání regionálních disparit v EU a účelné snižování meziregionálních rozdílů. (Zahradník, 2017, s. 40)

1.3.1 První etapa vývoje Kohezní politiky 1958-1974

Na začátku první etapy je vznik Evropského společenství v roce 1958 a koncem této etapy je vznik Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) v roce 1974. V tomto období nemůžeme mluvit o regionální politice a už vůbec ne o kohezní politice, protože jako takové, v této době oficiálně neexistovaly. Kroky vedoucí k podpoře na úrovni regionů EHS byly prostřednictvím finanční pomoci pro každý členský stát samostatně (Žítek a Klímová, 2008, s. 47).

1.3.2 Druhá etapa vývoje Kohezní politiky 1975-1988

Na základně jednání vznikl v roce 1975 Evropský fond pro regionální rozvoj důležitý pro financování politiky soudržnosti, jeho potřeba zesílila ještě po druhém a třetím rozšíření EU v letech 1981 a 1986 s přistoupením ekonomicky slabších zemí, jak už bylo uvedeno (Marek Dan, Kantor Tomáš, Příprava a řízení projektů ze strukturálních fondů, 2009, s. 18-20) Jednotný evropský akt (Single European Act, SEA) od svého počátku v roce 1987 pokládá základy pro regionální politiku, jejíž součástí je princip solidarity. Podnětem pro základ rozvoje regionální politiky, rozvoje ekonomické a sociální koheze bylo rozšiřování Společenství o nové členy. S novými členy Společenství jako Portugalsko, Řecko, Španělsko bylo potřeba řešit jinou formu ekonomického a sociálního zaostávání. Díky řešení těchto rozdílů bylo nutno směřovat nově k podpoře nejméně rozvinutých zemí od podpory oblastí zasažených strukturálními změnami (Žítek a Klímová, 2008, s. 47-48). Byla přijata Bílá kniha v roce 1985 k realizaci jednotného trhu. Evropská komise v roce 1987 předložila Evropskému parlamentu a Radě ES návrh na reformu finančního systému společenství, díky němu došlo k přijetí návrhu o víceleté finanční perspektivě a rozpočtových prioritách ES. Evropská rada v roce 1988 přijela tzv. Delorsův plán I a došlo k realizaci Programu 1992, kde mimo jiné došlo k posílení činnosti v oblasti koheze, dále pak v oblasti vědy, techniky, životního prostředí a dopravy (Zahradník, 2017, s. 24).

Od roku 1988 tedy můžeme hovořit o plnohodnotné kohezní politice se základními principy pro její realizaci. Šlo především o zacílení na omezený počet cílů prioritně v nejméně rozvinutých regionech, víceleté plánování, jehož základem jsou analýza, strategické plány a hodnocení, ověřování zásady doplňkovosti, spolupráci v oblasti navrhování a implementace programů na všech úrovních. V roce 1989 začíná první programovací období Kohezní politiky ES (Zahradník, 2017, s. 39).

1.3.3 Třetí etapa vývoje Kohezní politiky 1989-1999

Tato etapa je rozdělena do dvou víceletých programovacích období: 1989 - 1993 a 1994 - 1999. Na konci této etapy dochází k jistým změnám z důvodu rozšiřování EU směrem na východ a bylo potřeba řešit problémy s tím spojené. Navýšením částky na výdaje Delorova plánu II na období let 1993 – 1999 byly posíleny výdaje na strukturální politiku. V tomto období byl také zřízen Výbor regionů, jako poradní orgán EU v oblasti regionální politiky (König, Lacina, 2004, s. 159 – 160).

Období 1989 - 1993

O období 1989 - 1993 může poprvé mluvit jako o programovém, víceletém, strategickém, sdílející jednotná pravidla. Stanoveno pět prioritních cílů.

Cíl 1 - Podpora rozvoje a strukturálních změn v regionech, jejichž rozvoj zaostává (objemově největší, pokryt všemi strukturálními fondy té doby, tedy ERDF, ESF, EAGGF, nejvíce prostředků získalo Španělsko, hned po něm Itálie, dále Portugalsko, Řecko, Irsko. Tyto země ve společenství zaujímaly pozici zemí výrazně podprůměrně rozvinuté.)

Cíl 2 - Změny v regionech vážně ovlivněných průmyslovým poklesem (pokryt ERDF a ESF, největším příjemcem byla Velké Británie, následovalo Španělsko, Francie. Dalo by se říci, že kromě Řecka Irsko a Portugalska, se i další země podíleli na podpoře Cíle 2, podpora mířila na výrobní aktivit malých a středních podniků, dále na regeneraci životního prostředí a rozvoj lidských zdrojů)

Cíl 3 - Boj s dlouhodobou nezaměstnaností (podpora plynula výlučně z ESF, projekty zaměřené na aktivní politiku zaměstnanosti)

Cíl 4 - Usnadnění pracovní integrace mladých lidí (podpora opět výhradně z ESF)

(cíle 3 a 4 byly výhradně financovány z ESF, šlo především o projekty zaměřené na aktivní politiku zaměstnanosti)

Cíl 5(a) - Urychlení změn zemědělských struktur

Cíl 5(b) - Podpora rozvoje venkovských oblastí

(podpora tohoto cíle šla ze zdrojů EAGGF, největší podporu získala Francie, poté Německo a Itálie, předmětem podpory bylo u Cíle 5(a) investice do výrobních oblastí, u Cíle 5(b) zase podpora nových ekonomických aktivit ve venkovských oblastech)

Spolu s regionálními programy a národními programy bylo v rámci kohezní politiky podpořeno několik iniciativ. INTERREG - podpořila přeshraniční spolupráci mezi sousedícími regiony, iniciativy EUROFORM, NOW a HORIZON podpořily projekty

zaměřené na odborný výcvik a tvorbu pracovních míst, iniciativa LEADER a zaměřila na podporu místních a venkovských rozvojových projektů (Zahradník, 2017, s. 39 -40)

Období 1994 - 1999

1. listopadu 1993 vstoupil v platnost nejdůležitější z nástrojů primárního práva EU, Smlouva o Evropské unii, neboli Maastrichtská smlouva. Ta postavila ekonomickou a sociální kohezi na první místo v rozvoji Společenství. Stanovila si přísnou kontrolu veřejných deficitů, což pro mnohé státy znamenalo určení jasné rozpočtové politiky. Vedle kohezního fondu byla vytvořena nová instituce: Výbor regionů. V programovém období 1994 - 1999 byly, mimo ERDF, ESF a EAGGF, pro podporu kohezní politiky vytvořeny nové fondy FIFG a CF. Stejně jako v programovém období 1989 – 1993, byl kladen důraz na koncentraci, plánování a programování, spoluúčast a doplňkovost a partnerství. V podstatě zůstalo stejných i pět základních cílů pro dosažení kohezní politiky, přibyl však ještě jeden cíl zaměřený pro nováčky Rakousko, Finsko, Švédsko, vstupující 1. ledna 1995 do EU (Zahradník, 2017, s. 41).

- Cíl 1 - Podpora rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž vývoj zaostává, jedná se o regiony s klasifikací NUTS 2 a jejichž HDP na obyvatel za poslední tři roky je nižší než 75 % průměru EU.
- Cíl 2 - Strukturální konverze regionů nebo částí regionů, které byly zasaženy průmyslovým úpadkem, byla zde vysoká míra nezaměstnanosti podobu tří let, základní územní jednotkou byly regiony NUTS 3.
- Cíl 3 - Boj s dlouhodobou nezaměstnaností a začleněním mladých lidí do pracovního procesu, podpora pracovních příležitostí, podpora odborného školství, rekvalifikací a podpory vzdělávacích systémů.
- Cíl 4 - Podpora přizpůsobení pracovních sil změnám v oblasti průmyslu a výroby.
- Cíl 5(a) - Podpora rozvoje venkova, podpora modernizace zemědělství.
- Cíl 5(b) - Podpora rozvoje a strukturálních změn venkovských oblastí.
- Cíl 6 - Rozvoj a strukturální změny regionů s mimořádně nízkou hustotou. (Zahradník, 2017, s. 45)

1.3.4 Čtvrtá etapa vývoje Kohezní politiky 2000-2013

Ve čtvrté etapě vývoje kohezní politiky proběhlo v letech 2004 až 2013 ve třech kolech rozšíření společenství a to východním směrem. Kohezní politika se opět musela přizpůsobit podstatnému rozšíření a vydala se směrem zjednodušování procedur především co do počtu cílů strategie (Zahradník, 2017, s. 50).

Období 2000 - 2006

Schválení dokumentu Agenda 2000 bylo dalším výrazným krokem k rozvoji koheze v rámci unie. Jednalo se o akční plán Evropské komise pro posílení politik EU a zajištění nového finančního rámce EU. Nedílnou součástí tohoto plánu byla i reforma kohezní politiky prostřednictvím posílení koncentrace fondů. Agenda 2000 prosazovala to, aby docházelo k přesnému zacílení pomoci přesně pro ty regiony, které nejvíce zaostávaly v rozvoji a aby implementace strukturálních politik byla jednodušší a jednotlivým regionům se tak dostalo příležitosti převzít odpovědnost a spravovat prostředky kohezní politiky, ale zároveň bylo vyžadováno, aby bylo čerpání těchto prostředků koordinováno, kontrolováno a byly vynaloženy účelně a hospodárně. Hlavními body reformy kohezní politiky bylo zlepšení efektivnosti strukturálních nástrojů, udržení výše rozpočtu na hospodářskou a sociální kohezi. Dalším důležitým krokem byla Lisabonská strategie, představující plán pro konkurenceschopnost EU a evropskou radou byla přijata v březnu 2000.

Kohezní politika byla v tomto období zaměřena na plnění následujících cílů:

- Cíl 1 - Podpora rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž rozvoj zaostává.
- Cíl 2 - Následná podpora ekonomické a sociální přeměny oblastí se strukturálními problémy.
- Cíl 3 - Podpora úpravy a modernizace politiky a systémů vzdělávání, výcviku a zaměstnanosti (Žítek a Klímová, 2008, s. 49)

Období 2007 - 2013

V roce 2009 dochází k zásadním změnám, které přinesla Lisabonská smlouva a kterými jsou především změna v hlavní struktuře EU, právní základ EU tvoří Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie (Tomášek , Týč , 2013, s. 53)

V tomto období se už jasně projevuje konkrétní kohezní politika, je viditelná míra solidarity vůči nejméně rozvinutým politikám Společenství, které výrazně stoupla díky radikálnímu rozšíření unie a také podpora toho, aby se do kohezní politiky zapojily všechny regiony EU.

V programovém období 2007 - 2013 došlo opět k sloučení některých cílů a k jejich jasnému vymezení.

- Cíl Konvergence: u členských států, které mají HDP na obyvatele nižší než 75% se předpokládá zrychlení konvergenčního procesu, jednalo se o 84 regionů soudržnosti NUTS 2 v 17 členských státech z prostředku CF.
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost: jsou zde ostatní regiony, které nejsou zahrnuty do Cíle Konvergence, zasahující do 168 regionů v 19 členských státech.
- Cíl Evropská územní spolupráce: jde o podpora přeshraniční spolupráce, nadnárodní a mezinárodní spolupráce.

Jde-li o finanční rámec koheze, tak se počet fondů podporujících kohezní politiku snížil na tři: ERDF, ESF a CF (rozvoj venkov rybníkářství spadají mimo kohezní politiku a EAGF a FFG se přeměnily na EAFRD a EFF)

Programové období 2007 - 2013 doposud nejvýrazněji vykazuje silnou koncentraci podpory nejméně vyspělých regionů EU a především regionů nově přistupujících států Unie.

(Zahradník, 2017, s. 50-70)

1.3.5 Pátá etapa vývoje Kohezní politiky 2014-2020

Kohezní politika programového období 2014 - 2020 je stále zatížena na výkonnost, úspornost a efektivitu, avšak už nelze mluvit o vysoké míře solidarity vůči nejméně rozvinutým zemím unie. Získávání prostředků podmiňováno plněním předběžných, průběžných a následných podmínek. Počet cílů v oblasti kohezní politiky byl zredukován na dva: Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce, snížil se i objem prostředků oproti období 2007 - 2013 o 8,5% (Zahradník, 2017, s. 70, 113-115)

1.4 Principy Kohezní politiky

Využívání prostředků ze strukturálních fondů se řídí principy. Tyto se postupně ve všech pěti etapách vývoje kohezní politiky postupně vyvíjely, podstatou je ale, že se můžeme o tyto principy opřít a řídit se nimi. Těmito principy jsou: princip programování a plánování, princip partnerství, princip koncentrace - komplementarity, princip doplňkovosti, princip monitorování, hodnocení (Zahradník, 2017, s. 74). V roce 1988 byl přijat Jednotný evropský akční program. V rámci tohoto aktu byly představeny principy programování, partnerství, koncentrace a adicionality (Piattoni a Polverari, 2016, s. 22). Po roce 2000 byla podpořena kooperaci

s více subjekty v rámci principu partnerství a propracován princip adicionality se záměrem potvrdit, že zdroje poskytnuté z EU, které jsou doplňkovými, nemohou být nahrazovány zdroji národními. Současně byla zavedeny principy hodnocení a monitorování (Piattoni a Polverari, 2016, s. 30).

Princip programování a plánování

Podpora, která je poskytována pro zvýšení úrovně nejméně vyspělých regionů má zpracována pravidla v programových dokumentech pro celé programové období a prostředky jsou alokovány právě na tyto programy, nikoliv na jednotlivé projekty. V první řadě Evropská komise vymezí všeobecnou strategii s členskými zeměmi s určenými prioritami i s prioritami zvláštního významu komunitárního a na tomto základě poté alokovat prostředky pro jednotlivé priority. Následně je programování decentralizováno na regionální, městskou nebo jinou úroveň (Žíték a Klímová, 2008, s. 25-26).

Princip partnerství

Podstatou tohoto principu je úzká spolupráce mezi Evropskou komisí a příslušnými orgány na národní, regionální a místní úrovni. Tyto orgány jsou členským státem ustanoveny pro všechny etapy implementace počínaje přípravou až do realizace (Zahradník, 2017, s. 74).

Princip koncentrace, komplementarity

Podstatou je nejúčelnější využití finančních prostředků na projekty, kde je maximální přínos užitku. Týká se hlavně regionů s největšími problémy a prostředky by neměly být investovány do méně významných projektů (Boháčková, Hrabánková, 2009, s. 50-52).

Princip doplňkovosti

Zdroje EU poskytovány právě pro konkrétní členský stát, region, je proto nutné, aby se na financování projektů spolupodíleli i příjemci. Hlavním důvodem je, že zdroje z EU mají pouze doplňovat zdroje národní (Zahradník 2017, s.75).

Princip monitorování, hodnocení a transparentnosti

Zdroje využívané z EU by měly být vynaloženy hospodárně, účelně a efektivně, proto je důležité jejich hodnocení a monitorování. Toto hodnocení a monitorovacích orgánů je prováděno před, během a po ukončení realizace projektů, je proto důležité, aby byly přesně vymezeny kompetence hodnotících a monitorovacích orgánů (Zahradník 2017, s.75).

1.5 Kohezní politika v programovém období 2007 - 2013

1.5.1 Evropský fond regionálního rozvoje (European Regional Development Fund, ERDF)

Pro programové období 2007 – 2013 je tento fond největší co do objemu prostředků, v běžných cenách, pro Kohezní politiku EU (201 mld. EUR, což je téměř 58% prostředků Kohezní politiky pro období 2007-2013). Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1080/2006 z 5. července 2006 vymezují typy činností, na které je možné prostředky z ERDF poskytovat a to v souladu s třemi cíli Kohezní politiky EU pro období 2007 – 2013 (Marek a Kantor, 2009, s. 28-29).

- Cíl Konvergence – byly prostředky investovány do operačních programů v oblastech výzkumu a vývoje, inovace a podnikání, informační společnosti, životního prostředí, prevence rizik, cestovního ruchu, kultury dopravy, energetiky, vzdělání, zdravotní a sociální infrastruktury a přímá pomoc do malých a středních podniků (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 45-46; Provazníková, 2009, s. 159).
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost - podpora projektů inovací a znalostní ekonomiky, životního prostředí, předcházení rizikům, podpora sekundárních dopravních sítí, dostupnost komunikačních a informačních technologií, avšak na rozdíl od projektů cíle Konvergence se jedná o podporu projektů kvalitativních v členských státech a regionech, které jsou výrazněji vyspělejší, než členské státy a regiony čerpající prostředky z projektů cíle Konvergence (Stejskal a Kovárník, 2009, s. 46).
- Cíl Evropská územní spolupráce – podpora projektů pro rozvoj přeshraničních činností v rámci společných strategií, především podpora podnikání, ochrana přírodních a kulturních památek, využívání společné infrastruktury, rozvoj nadnárodní spolupráce. Podmínkou realizace těchto projektů je, aby tyto projekty zahrnovaly příjemce alespoň ze dvou zemí a spolupracovali na nejméně dvou fázích projektového procesu (Wokoun 2008, s. 365, Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2007, Návrh nařízení ERDF a CF, 2019, s. 15 - 16).

1.5.2 Evropský sociální fond (European Social Fund, ESF)

ESF je stanoven v nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1081/2006 z 5. července 2006.

V programovém období 2007 – 2013 bylo poskytnuto z tohoto fondu 76 mld. EUR, což je 21,9% z prostředků pro Kohezní politiku. Jednalo se o projekty, které podporují rozvoj sociální soudržnosti, rozvoj lidského potenciálu v oblasti produktivity a konkurenceschopnosti v rámci cílů Konvergence a Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Především se programy zaměřují na snahu o plnou zaměstnanost, kvalitu a produktivitu práce, sociální začleňování a zaměstnanosti, začlenění osob hledající zaměstnání, prevence nezaměstnanosti, boj proti diskriminaci na trhu práce, investice do lidského kapitálu (Boháčková a Hrabánková, 2009, s. 103; Ministerstvo pro místní rozvoj, ©2021).

1.5.3 Kohezní fond (Cohesion Fund, CF)

Kohezní fond, Fond soudržnosti v programovém období 2007 – 2013 poskytnul prostředky pro Kohezní politiku v celkové výši 70 mld. EUR, což tvoří 20 % z celkového objemu prostředků pro realizaci kohezní politiky. Je upraven nařízením Rady (ES) č. 1084/2006 z 11. července 2006. Poskytování prostředků z Kohezního fondu na programy cíle Konvergence Kohezní politiky se soustředilo pouze na realizace projektů velkého významu týkajících se transevropských dopravních sítí a jejich vzájemného propojení, projektů v oblasti životního prostředí. V programovém období 2007 – 2013 se tato podpora týkala 12 zemí, které právě přistoupili a Španělska, Řecka a Portugalska (MMR, 2021, Návrh nařízení ESF, 2019, s. 28).

1.5.4 Strategické dokumenty

Strategické obecné zásady společenství

Strategické obecné zásady Společenství jsou zásady a priority politiky soudržnosti EU pro programové období 2007 – 2013. Je obecný doporučením, jakým způsobem mají členské státy a potažmo regiony využívat prostředky ze strukturálních fondů, zejména pak na programy se zaměřením na zlepšování atraktivnosti měst a regionů, programy na podporu regionálních inovací a programy se zaměřením na vytváření pracovních míst. Tento dokument je podkladem pro Národní strategický referenční rámec každého členského státu (Marek, Kantor, 2009, s. 31)

Národní rozvojový plán

Národní strategický rámec si vypracuje každá členská země, která bude čerpat prostředky ze strukturálních fondů, samostatně, dle vlastního stavu a vývoje v oblasti ekonomické, sociální a environmentální. V dokumentu se přesně vymezují pravidla a principy čerpání prostředků, vytyčují se konkrétní cíle, kterých má být dosaženo prostřednictvím priorit a konkretizuje postupy realizace těchto priorit (Provazníková, 2009, s. 161-162)

Národní strategický referenční rámec

Dokument, kterým je stanovena základní rámcová strategie rozvoje daného státu a je nástrojem pro přípravu programování fondů. Obsahem je celý proces a struktura čerpání fondů EU v dané zemi, regionu a to včetně popisu jednotlivých operačních programů (Kantor, Marek, 2009, s. 35, Provazníková, 2009, s. 162)

Operační programy

Operační program je strategickým dokumentem finanční a tematické povahy pro danou oblast (vzdělání, doprava, životní prostředí). Tento zpracovávají jednotlivé členské země a jsou v něm přesně popsány cíle a priority, kterých chce dané země v rámci konkrétní oblasti dosáhnout v programovém období. Jsou zde také uvedeny typy aktivit, na které je možné prostředky čerpat ze strukturálních a investičních fondů a také jsou zde uvedeni ti, kteří mohou dané finanční prostředky žádat.

1.6 Přínos programového období 2007 -2013

Evropská komise k ocenění října 2016 zveřejnila nezávislé hodnocení přínosů kohezní politiky za období 2007 – 2014. Z tohoto hodnocení vyplývá, že každé euro investované v rámci politiky soudržnosti zvýšilo HDP o 2.74 Eur, to znamená, do roku 2023 bude evropské HDP asi o bilion eur vyšší. Dále z analýzy vyplývá, že došlo k vytvoření jednoho milionu pracovních míst (1/3 celkové čisté tvorby pracovních míst v EU). Pro Českou republiku toto období znamenalo přísun investic ze strukturálních fondů v objemu 600 mld. korun. Vystavěno bylo v rámci programů 312 km silnic a 2020 km bylo zmodernizováno, zmodernizováno bylo také 370 km železničních tratí, vylepšeno bylo vodovodní napojení pro 371 000 obyvatel a 490 000 obyvatel bylo napojeno na novou kanalizaci. V ČR bylo v návaznosti na realizaci projektů vytvořeno 27 000 pracovních míst v oblasti výzkumu, vývoje a cestovního ruchu. Investice z EU fondů představovaly více než jednu třetinu celkových výdajů veřejných investic. Hodnocení přineslo i potřebné informace do budoucna. Bude potřeba se zaměřit na lepší výsledky a výkonnost zavedením cílů pro operační programy. Pro následující období po roce 2020 si EU klade za cíl zlepšení

výkonnosti prostřednictvím zjednodušení a větší součinnosti mezi fondy EU. (edotace, 2021)

1.7 Kohezní politika v programovém období 2014 – 2020

Legislativní rámec tohoto období je nově sestaven ze sedmi nařízením. Nařízení o společných ustanoveních, tedy Nařízená Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 103/2013 ze 17. prosince 2013, pro Evropský fond regionálního rozvoje, Evropský sociální fond, Kohezní fond a propojení těchto fondů s Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským námořním a rybářským fondem. Ke každému z těchto fondů se vztahuje konkrétní nařízení, které upravuje působnost daného fondu. Tyto nařízení jsou normativními právními akty, které tvoří sekundární právo EU a patří zde i rozhodnutí, směrnice a stanoviska. Nařízení je obecně závazné a není nutná transpozice do vnitrostátního práva (Tomášek, Týč, 2013, s. 107-109).

Opět v období 2014 – 2020 došlo ke snížení počtu cílů kohezní politiky na dva, Investice pro růst a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce a nastaveno je 11 tematických cílů Evropských Strukturálních a Investičních fondů, které podporují uvedené priority a propojují fondy se strategií Evropa 2020. Jedná se o následující cíle:

1. Posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací
2. Zlepšení přístupu, využití, kvality informačních a komunikačních technologií
3. Zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků
4. Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství
5. Podpora přizpůsobení se změnám klimatu, předcházení rizikům a jejich řízení
6. Zachování a ochrana životního prostředí a podpora účinného využívání zdrojů
7. Podpora udržitelné dopravy a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách
8. Podpora udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility
9. Podpora sociálního začleňování, boj proti chudobě a diskriminaci
10. Investice do vzdělání, odborné přípravy, výcviku a celoživotního vzdělávání
11. Posilování institucionální kapacity veřejných orgánů, připívání k efektivní veřejné správě (EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EU, 2013)

Dále se zde nově definována teritoriální koheze, komunitně vedení místní rozvoj a místní akční skupiny, změnu podoby a kvality monitorování projektového procesu, jeho výkonnost a vyhodnocení a provádění následného přezkumu a možnost přizpůsobit výši investic.

1.7.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoje je i v tomto období zaměřen na snižování regionálních rozdílů, a posilování soudržnosti jak hospodářské, tak sociální a územní. Je upraven Nařízením č. 1301/2013 o EFRR, kde je vymezen předmět jeho specializace a to v rámci výše uvedených cílů ESI fondů, především však hlavní investiční priority v cílech č. 1- 4. Rozpočet Evropského fondu pro regionální rozvoj představuje 196,3 miliard eur (Evropský fond pro regionální rozvoj, 2021)

1.7.2 Evropský sociální fond

Evropský sociální fond je specifikován Nařízením 1304/2013 a klíčovým úkolem je podpora v oblasti udržitelné zaměstnanosti, kvalitních pracovních míst a mobility, sociálního začleňování, boj proti hmotné nouzi a diskriminaci, dále investice do vzdělávání a posilování institucionální kapacity veřejných orgánů a efektivní veřejné správy. EFS má pro období 2014 – 2020 rozpočet ve výši 86,4 miliard eur (European Social Fund, 2013)

1.7.3 Fond soudržnosti

Tematické vymezení Fondu soudržnosti je upraveno Nařízením 1300/2013 s ohledem na potřeby jednotlivých států v oblasti investic do životního prostředí, především v oblasti udržitelného rozvoje, energetiky, transevropské dopravní sítě a technické pomoci (Nařízení EU 1300/2013 O Fondu soudržnosti). Podpora je směřována pro ty země unie, jejichž HND na obyvatele je nižší než 90 % průměru HND na obyvatele EU. Rozdělit se mezi priority mají prostředky v souhrnné výši 63,4 miliard eur. Země, které dosáhnout na podporu z Fondu soudržnosti jsou Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko a Slovinsko. (Cohesion Fund, 2013)

1.7.4 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Pro financování podpory v oblasti rozvoje venkova je důležitým finančním prostředkem právě Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. V Nařízení č. 1305/2013 je specifikován cíl pomoci a principy realizace finanční pomoci. Jedná se především o podporu

organizací potravinového řetězce, účelnému využívání vody a energie v zemědělství, ochranu biologické rozmanitosti, snižování emisí skleníkových plynů a samozřejmě podpora rozvoje venkovských oblastí (čl. č. 3-5 Nařízení 1305/2013). Rozpočet, kterým Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova disponuje pro období 2014 – 2020 je více než 99 miliard eur. (příloha 1 nařízení Komise 2015/791, 2015).

1.7.5 Evropský námořní a rybářský fond

Nařízení č. 508/2014 upravuje tematické zaměření Evropského námořního a rybářského fondu a hlavním cílem financování společné rybářské politiky EU, která má za cíl udržitelný rozvoj rybolovu a akvakultury, snižování dopadů rybolovu na prostředí moře a podpora biologické rovnováhy v moři. (Nařízení č. 508/2014 o evropském námořním a rybářském fondu, čl. 4-6). Lokace prostředků stanovila Evropská komise rozhodnutím a je zohledňována potřeba jednotlivých států, nejnižší lokaci získala Česká republika jako vnitrozemský stát, 0,03 miliard eur (Rozhodnutí Komise 2014/372/EU, 2014).

1.7.6 Ostatní finanční nástroje EU

Evropská unie mimo finančních nástrojů v rámci strukturálních a investičních fondů, disponuje i dalšími prostředky, prostřednictvím kterých financuje Kohezní politiku EU.

Jedná se o:

- Fond solidarity (byl založen za účelem kompenzace škod po přírodních katastrofách, nejedná se však o veškerou kompenzaci např. při dlouhodobých rekonstrukcích či pro soukromé osoby (Marková, Boháč, rozpočtové právo, 2007, s. 183) jedná se především o pomoc při záchranných opatřeních, obnovu poškozených infrastruktur, zajištění dočasného ubytování, ne ochranu kulturního dědictví. Fond solidarity je financován z běžného rozpočtu EU a může být uvolněno až 500 mil. eur (Fond solidarity, 2021)
- Nástroj předvstupní pomoci – v rámci politiky rozšiřování se Evropská unie snaží podporovat kandidátské a potenciální kandidátské země. V programovém období bylo rozděleno 11,5 miliard eur. V programovém období je rozpočet ve výši 11,7 miliard eur.
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci – tento fond byl založen již v roce 2006 pro programové období 2007 -2013. Realizuje pomoc zaměstnancům, kteří přišli o práci v důsledku strukturálních změn a počet propuštěných zaměstnanců

v daném podniku byl více jak 500) Rozpočet tohoto fondu činí nanejvýš 150 mil. Eur, není součástí víceletého rámce (Evropská komise, Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci“ Solidarita tváří v tvář změnám, Lucemburk, 2014, s.2)

- Komunitární programy – jsou financovány z běžného rozpočtu EU a podporují konkrétní projekty podporující rozvoj unijních cílů, jedná se např. v oblasti vzdělání o program Erasmus+, v oblasti kultury program Kreativní Evropa, v oblasti výzkumu a vývoje program Horizont 2020, v oblasti podnikání program COSME apod. (Abeceda fondů EU 2014-2020, 2015, s. 6)

1.7.7 Strategické dokumenty

Společný strategický rámec (SSR)

V programovém období 2014 – 2020 je snahou, aby Evropský strukturální a investiční fond svým obsahem v souladu se Strategií Evropy 2020. Společný strategický rámec přináší 11 tematických cílů, prostřednictvím kterých ESIF soustředí prostředky pro realizaci priorit v příslušných členských státech a regionech (Zahradník, 2017, s. 321).

Dohoda o partnerství

Dohoda o partnerství je strategický dokument pro programové období 2014 – 2020, nahradila vrcholný strategický dokument minulého období Národní rozvojový plán (NRP). Povinností každého členského státu, který se plánuje v tomto programovém období podílet na kohezní politice je vypracovat dohodu o partnerství a každý z nich měl tuto dohodu předložit do 22. dubna 2014 Evropské komisi. Dohoda o partnerství stanovuje cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů v souladu s naplňováním Strategie Evropa 2020 a na základě určených národních priorit. Tento dokument je založen na analýze aktuální socioekonomické a ekonomické situace, ze které vychází priority pro lokaci finanční podpory (Zahradník, 2017, s. 322).

Nedílnou součástí strategických dokumentů jsou, stejně jako v programovém období 2007 – 2013, Operační programy.

1.8 Strategie Evropa 2020

Strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst navazuje na Lisabonskou strategii a je vizí evropského sociálně tržního hospodářství EU pro období let 2010 – 2020. Je odezvou na dlouhodobé problémy s globalizačním tlakem na zdroje, stárnoucí populaci, hospodářskou

krizi, zesilující konkurenci ze strany asijských ekonomik. Cílem je posílení inteligentní a udržitelné ekonomiky s vysokou mírou zaměstnanosti, sociální soudržnosti a produktivity.

Má tři vzájemně se posilující priority:

- Inteligentní růst – rozvoj ekonomiky směrem k inovacím a znalostem
- Udržitelný růst – ekonomika zaměřená na vyšší konkurenceschopnost, ekologii a méně náročnou na zdroje
- Růst podporující začlenění – vysoká zaměstnanost v rámci ekonomik zaměřená na sociální a územní soudržnost

Evropská komise na základě těchto priorit přeložila pět hlavních cílů:

1. 75 % obyvatelstvo ve věku od 20 do 64 let by mělo být zaměstnáno
2. 3 % HDP EU by měla být investována do výzkumu a vývoje
3. V oblasti klimatu a energie by mělo být dosaženo cílů „20-20-20“ (snížit emise skleníkových plynů o 20 % oproti roku 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %, zvýšit energetickou účinnost o 20 %)
4. Počet dětí, které předčasně ukončí docházku, by neměl přesáhnout 10 % a nejméně 40 % mladší generace by mělo dosáhnout terciálního vzdělání
5. Počet osob žijících na hranici chudoby nebo v chudobě by měl klesnout o 20 milionů

Tyto cíle jsou účelně vzájemně propojeny. Pokud se například podíváme na vzdělání, tak jeho vyšší úroveň zvyšuje úroveň zaměstnanosti a zvyšováním míry zaměstnanosti dochází ke snižování chudoby. Vyšší zaměření na oblast výzkumu a vývoje vede k inovacím ve všech hospodářských oblastech a dochází k efektivnějšímu využívání zdrojů, zlepšení konkurenceschopnosti a zvýšení podílu zaměstnanosti. Každý členský stát přizpůsobuje realizaci strategie Evropa 2020 prostřednictvím svých vnitrostátních cílů s ohledem na konkrétní situaci (Evropa, 2020).

1.9 Programové období 2021 – 2027

1.9.1 Nový víceletý finanční rámec pro programové období 2021 – 2027

Nový víceletý finanční rámec disponuje rozpočtem 1.073,3 miliard eur. Evropská komise chce ve víceletém finančním rámci 2021 – 2027 plnit priority prostřednictvím dlouhodobého rozpočtu se závazky ve výši 1.134,6 miliard eur ve stálých cenách roku 2018 (což

představuje 1.279,4 miliard eur v běžných cenách), to je 1,1 % HND – hrubého národního produktu EU. Strop plateb je navržen na 1.104,8 miliard eur ve stálých cenách roku 2018 (1,08 HDN EU). Po propuknutí pandemie v souvislosti s COVID -19 rozhodla Evropská rada o vytvoření fondu na oživení. Tímto novým nástrojem je Next Generation EU (NGEU). Evropská komise byla zmocněna vypůjčit si prostředky ve výši 750 miliard eur na finančních trzích (splaceno má být do roku 2058) a budou následně použity na půjčky a výdaje. Komplexní balíček pro víceletý rámec tedy činí 1.824,3 miliard eur a je spojením víceletého finančního rámce a nástroje pro příští generace Next Generation EU. V rámci Next Generation EU je vytvořeno sedm samostatných programů: Nástroj na obnovu a odolnost (RFF), ReactEU, Horizon Europe, InvestEU, Rozvoj venkova, Just Transition Fund (fond pro spravedlivou transformaci) a RescEU. Členské státy mají do roku 2023 rozhodnout, kde budou konkrétně prostředky z těchto fondů směřovat a vyplácet se budou do roku 2026 (Euroskop, 2021).

Výdaje VFR na období 2021 – 2027 ve výši 1.279,4 mld. EUR jsou rozděleny do sedmi kapitol:

1. Jednotný trh, inovace a digitální oblast (187,4 mld. EUR)
2. Soudržnost a hodnoty (442,4 mld. EUR)
3. Přírodní zdroje a životní prostředí (378,9 mld. EUR)
4. Migrace a správa hranic (34,9 mld. EUR)
5. Bezpečnost a obrana (27,5 mld. EUR)
6. Sousedství a svět (123 mld. EUR)
7. Evropská veřejná správa (85,3 mld. EUR)

Pro programové období 2021 – 2027 je původních 11 cílů fondů EU minulého období sloučeno do 5 cílů politiky EU. Jedná se finanční podporu následujících cílů:

1. Inteligentnější Evropa díky podpoře inovativní a inteligentní ekonomické transformaci
2. Zelenější, nízkouhlíková Evropa díky podpoře přechodu na čistou a spravedlivou energii, zelených a modrých investic, oběhového hospodářství, změnám klimatu a prevenci rizik

3. Propojenější Evropa díky zvyšování mobility a regionálního propojení informačních a komunikačních technologií
  4. Sociálněji Evropa díky realizaci evropského pilíře sociálních práv
  5. Evropa bližší občanům díky podpoře udržitelného a integrovaného rozvoje městských, venkovských a pobřežních oblastí a místních iniciativ
- (čl. č. návrhu nařízení EU COM, 2018, o společných ustanoveních o EFRR, ESF, ENRF, AMIF, ISF, BMVI.) (Euroskop, 2021).

1.9.2 Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) a Fond soudržnosti (FS)

EFRR a FS jsou upraveny v návrhu Nařízení Evropského parlamentu a rady o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti ze dne 29. 5. 2018 COM (2018) 372 final, 2018/0197 (COD). V rámci tohoto nařízení jsou rozvedeny specifické cíle a oblasti působnosti jednak EFRR v návaznosti na cíl Investice pro zaměstnanost a růst a Evropská územní spolupráce a jednak cíl a oblast působnosti FS v návaznosti na cíl Investice pro zaměstnanost (Nařízení Evropské komise, 2018). Rozpočet pro EFRR a FS je 242 miliard eur (200, 6 mld. Eur pro EFRR a 41,4 mld. eur pro FS).

Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje především investice do infrastruktury, investice do malých a středních firem, informační a komunikační činnosti, investice do přístupu ke službám, vybavení, software a nehmotná aktiva (Nařízení Evropské komise, 2018).

Fond soudržnosti podporuje investice do životního prostředí, a to i investice související s udržitelným rozvojem, energetikou, investice do dopravní sítě TEN-T.

1.9.3 Evropský sociální fond plus (ESF+)

Upraven je nařízením Evropského parlamentu a rady o Evropském fondu plus (ESF+) ze dne 30. 5. 2018 COM (2018)382 final. Hlavním cílem fondu je podpora členských států v oblasti zaměstnanosti, podporuje nové příležitosti na trhu práce, sociální ochranu a začlenění (Nařízení Evropského parlamentu a rady, 2018).

Specifickými cíli ESF+ jsou oblasti politiky zaměstnanosti, vzdělání, sociální začleňování a zdraví pro podporu obecné o cíle Sociálněji Evropa. Finanční krytí ESF+ je ve výši 101,2 miliard Eur (Nařízení Evropského parlamentu a rady, 2018).

1.9.4 Evropský námořní a rybářský fond

ENRF je nástrojem k provádění společné rybářské a námořní politiky, zakotven je v návrhu Nařízení Evropského parlamentu COM (2018) 390 final. z 12. 6. 2018. Podpora z tohoto fondu napomáhá k dosažení cílů Unie v oblasti životního prostředí a zmírňování změn klimatu a naplňuje priority:

- Podpora udržitelného rybolovu a zachování mořských biologických zdrojů
- Přispívá k zabezpečení potravin v Unii prostřednictvím konkurenceschopné a udržitelné akvakultury a trhů
- Vytváří podmínky pro růst udržitelné modré ekonomiky a podporuje prosperující pobřežní komunity
- Posiluje mezinárodní správy oceánů a vytváří podmínky pro existenci bezpečných, zajištěných, čistých a udržitelně řízených moří a oceánů.

Disponuje finančním krytím ve výši 6,1 miliard eur (Nařízení Evropského parlamentu a rady, 2018).

1.9.5 Azylový a migrační fond (AMIF)

Je ustanoven v návrhu Nařízení Evropského parlamentu a rady COM (2018) 471 final. Určen je k efektivnímu řízení migračních toků, k podpoře návratové politiky a k provádění společné azylové politiky. Specifickými cíli jsou:

- Posílení a rozvoj všech aspektů společného evropského azylového systému včetně jeho vnějšího rozměru
- Podpora legální migrace
- Přispění k boji proti nelegální migraci a zajištění účinného navrácení a zpětného přebírání osob třetích zemí

Fond disponuje krytím ve výši 10,4 miliard eur (Nařízení Evropského parlamentu a rady, 2018).

1.9.6 Fond pro vnitřní bezpečnost (ISF)

Návrh Nařízení Evropského parlamentu a rady z 13. 6. 2018 COM(2018) 472 final, se zřizuje Fond pro vnitřní bezpečnost. Cílem je zabezpečit vysokou úroveň bezpečí v EU,

především v boji proti terorismu a radikalizaci, závažné a organizované trestné činnosti a kriminalitě. Rozpočet pro tento fond činí v programovém období 2021 -2027 2,5 mld. EUR.

1.9.7 Fond pro integrovanou správu hranic

Je ustanoven návrhem Nařízení Evropského parlamentu a rady COM (2018) 473 final ze dne 12. června 2018, a zároveň se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje nástroj pro finanční podporu správy hranic a víz. Tento fond má členskými zeměmi poskytnout podporu v oblasti zabezpečení společných vnějších hranic. Rozpočet a jeho realizaci činí 8 mld. eur.

1.9.8 Nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly

Je upraven v návrhu č. COM (2018) 474 a kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje nástroj pro finanční podporu vybavení celní kontroly. Jde o podporu celní unie a celních orgánů na ochranu finančních a hospodářských zájmů Unie. Specifickým cílem je potom přispět k rovnocenným celním kontrolám prostřednictvím nákupu, údržby a modernizace vybavení. Finanční krytí je ve výši 1,3 mld. EUR.

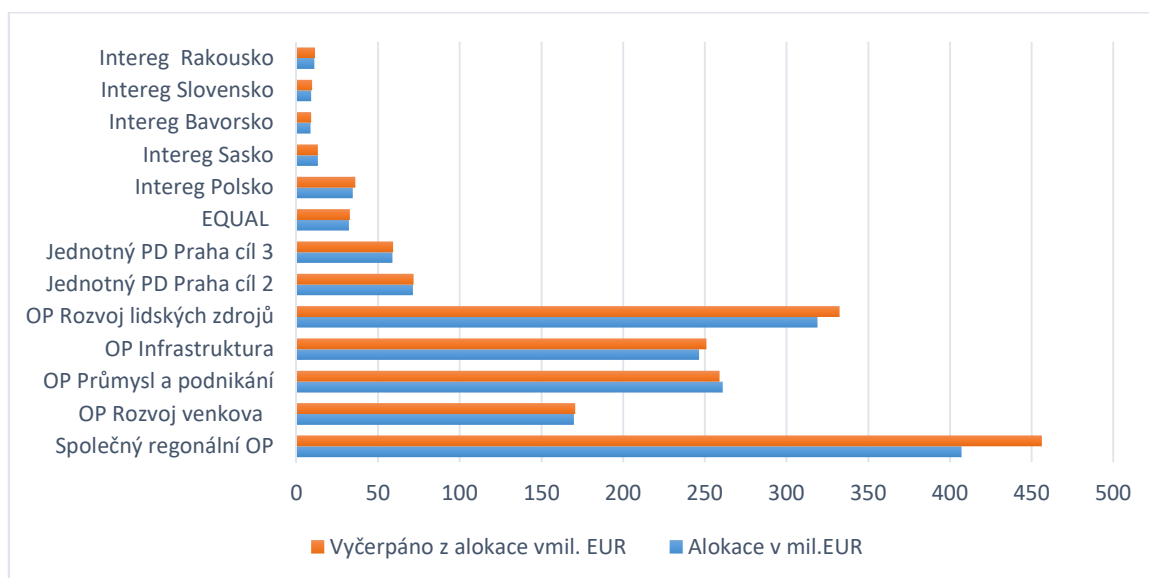
2 KOHEZNÍ POLITIKA V ČESKÉ REPUBLICE

Česká republika po vstupu do EU

Před samotným vstupem měla Česká republika možnost čerpat finanční prostředky EU. V letech 1998 – 2003 Česká republika, jako kandidátská země, dostala v rámci předvstupní pomoci, přiděleno 473 miliard eur z finančního nástroje ISPA, dále z programu SAPARD a fondu PHARE, z nichž se podařilo vyčerpat 89,8 %. (Budík, 2009, s. 11)

Po vstupu do EU 1. května 2004 Česká republika vypracovala Národní rozvojový plán a na jeho základě potom Rámec podpory společenství, díky kterému mohla realizovat financování z fondů EU pro období 2004 – 2006 prostřednictvím operačních programů. Vznikly čtyři operační programy – Průmysl a podnikání, Infrastruktura, Rozvoj lidských zdrojů a Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. Dále vznikl Společný regionální operační program a dva Jednotné programové dokumenty, týkající se pouze Prahy. Alokace zdrojů za zkrácené období 2004 – 2006 dosáhla 2,5 miliardy eur. (Vilamová, 2005, s. 27-30). Počet žádostí, které byly předloženy, byl 26 490 s požadavkem na čerpání 168 miliard korun. Z celkového počtu bylo vybráno 13 290 projektů s realizací v období od května 2004 do června 2009 a vyplacenou podporou ve výši 62 miliard korun. Tato podpora zahrnovala 28 % prostředků národního financování. (Strukturální fondy v ČR, výsledky, 2013)

Graf 1 Přehled čerpání ze strukturálních fondů

Zdroj: vlastní zpracování dle DotaceEU, 2021

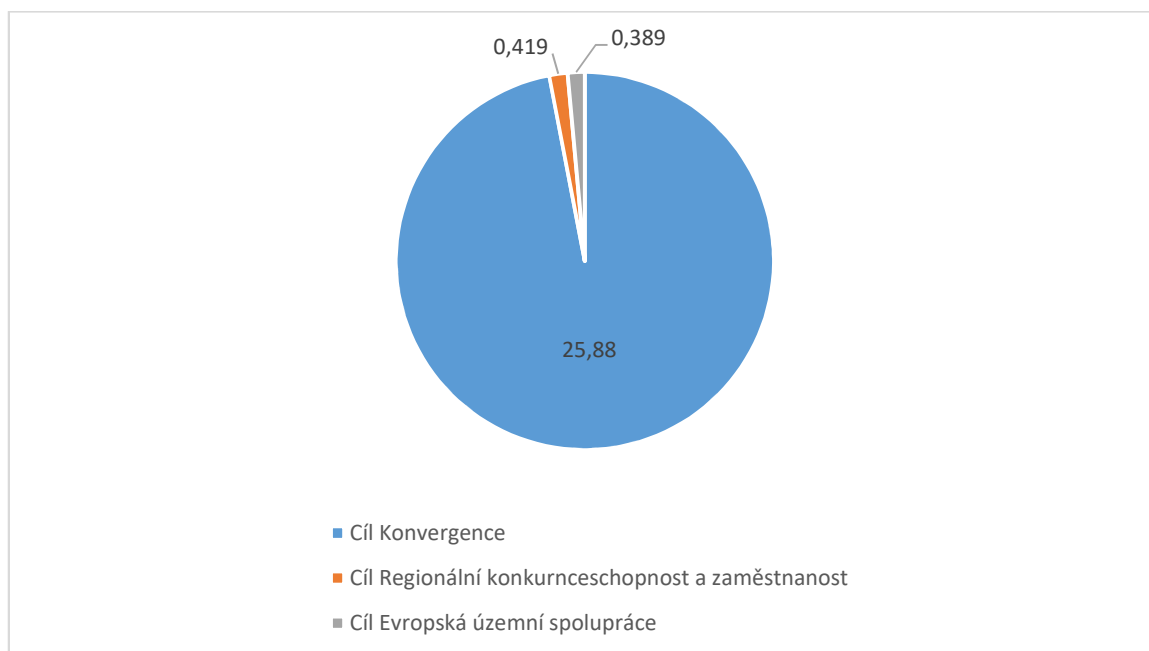
2.1 Programové období 2007 – 2013

Programovacím dokumentem byl Národní strategický referenční rámec (NSRR), který vychází z Národního rozvojového plánu ČR na období 2007 – 2013 a jehož obsahem je analytická část, popis realizace čerpání prostředků z EU a jednotlivé programy. V NSRR jsou stanoveny čtyři prioritní oblasti kohezní politiky ČR – konkurenceschopná Česká republika, otevřená, flexibilní a soudržná společnost, atraktivní prostředí a vyvážený rozvoj území (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007, s. 2)

Jak již bylo zmíněno regionální politika v programovacím období 2007 – 2013 sledovala tři cíle:

- Cíl konvergence financovaný z ERDF, ESF a FS v České republice představovaly regiony soudržnosti s výjimkou hl. města Prahy.
- Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost podporovaný v ERDF a ESF, České republice šlo pouze o hl. město Prahu.
- Cíl Evropské územní spolupráce financovaný z ERDF zahrnující všechny regiony v rámci celé ČR. V následujícím grafu je uvedeno rozdělení prostředků na realizaci uvedených cílů v období 2007 – 2013 (Wokoun, 2008, s. 365).

Graf 2 Alokace fondů EU pro ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle DotaceEU, 2021

2.1.1 Operační programy

Realizace vytýčených priorit probíhala prostřednictvím osmi operačních programů:

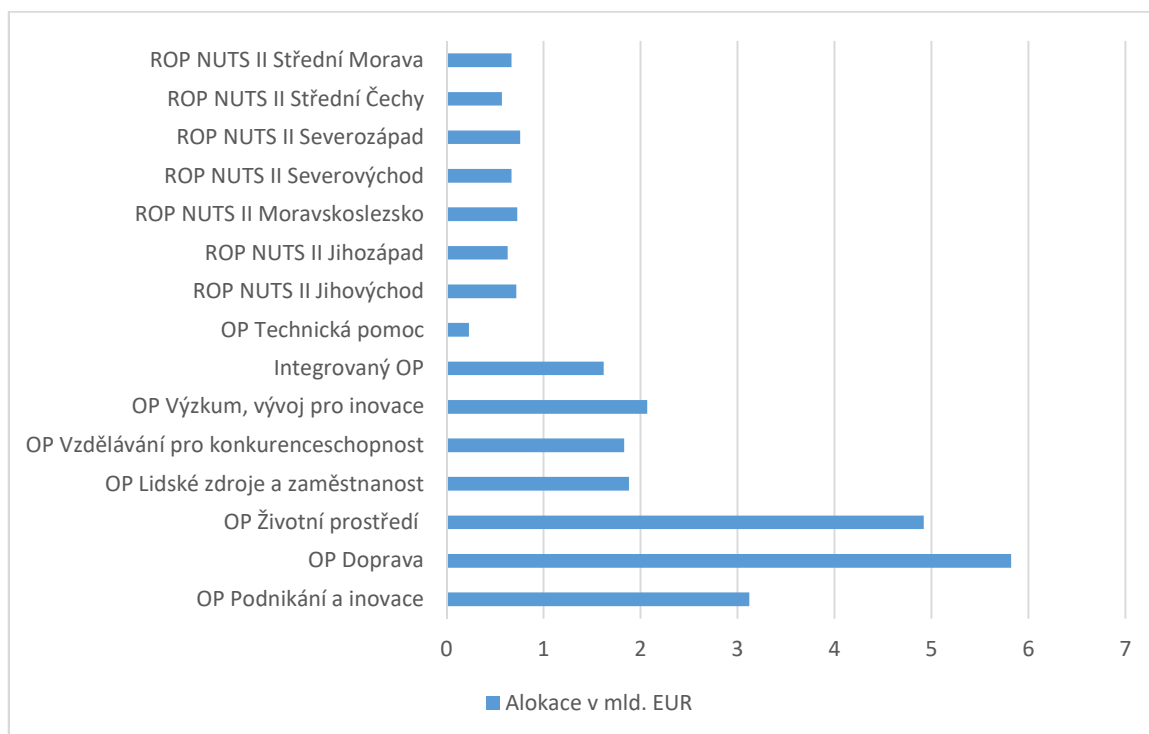
1. Životní prostředí – řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí, zlepšování kvality životního prostředí, problematika odpadů, průmyslového znečištění
2. Vzdělání pro konkurenceschopnost – řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR zkvalitňování a modernizaci počátečního, terciálního a dalšího vzdělávání.
3. Výzkum a vývoj pro inovace – řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, posilování výzkumného, vývojového a proinformačního potenciálu ČR
4. Podnikání a inovace – řídicím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu, podpora rozvoje podnikatelského prostředí
5. Lidské zdroje a zaměstnanost – řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí, posilování aktivní politiky na trhu práce, začleňování sociálně znevýhodněných obyvatel do společnosti
6. Doprava – řídicím orgánem Ministerstvo dopravy ČR, zkvalitnění infrastruktury a propojenosti infrastruktur v rámci transevropských dopravních sítí
7. Integrovaný operační program – řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj, řešení společných regionálních problémů v oblasti infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby
8. Technická pomoc

Mimo operační programy bylo vytvořeno sedm regionálních programů, dle rozdělení NUTS 2, jejichž společným cílem byla řešení v oblasti dopravní dostupnosti, podpora měst a venkovských oblastí a rozvoj cestovního ruchu. Tyto operační programy naplňovaly Cíl Konvergence (Zahradník, 2017, s. 187)

Dále byly v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost dva programy pro hlavní město Praha.

Projektových žádostí bylo v programovém období 2007 – 2013 podáno 124 tisíc, z nichž schváleno bylo 70 tisíc. Alokace pro Českou republiku byla zajištěna ve výši 26 miliard eur, prostředky proplacené příjemcům činily 707 miliard Kč. (Kantor, Marek, 2009, s. 33-39)

Graf 3 Alokace prostředků pro ČR, 2007 - 2013

Zdroj: MMR, Euroskop.cz - Operační programy v ČR - Operační programy, vlastní zpracování, 2021

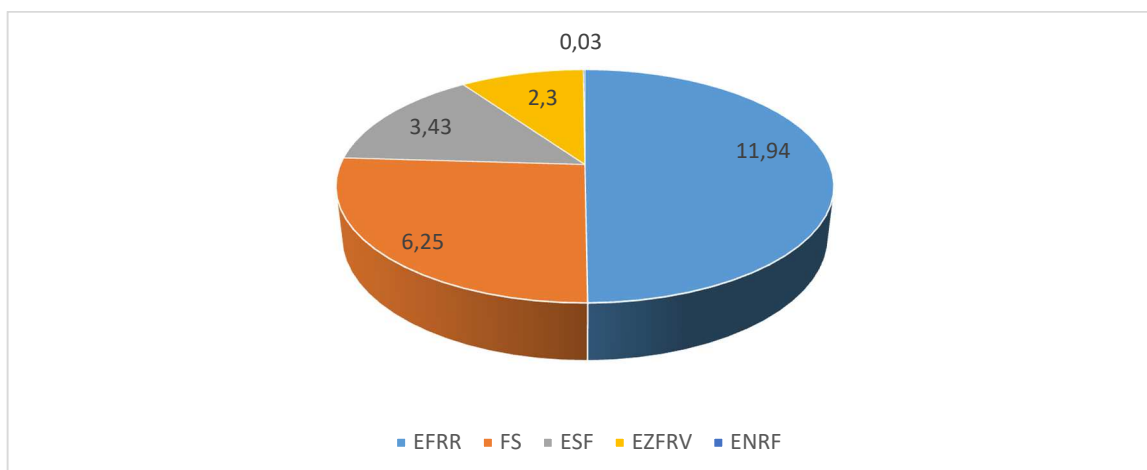
2.2 Programové období 2014 – 2020

Programovým a strategickým dokumentem tohoto období je Dohoda o partnerství, která prakticky nahrazuje Národní strategický regionální rámec z minulého programovacího období. Dohoda o partnerství vychází ze Strategie Evropa 2020 a Společného strategického rámce (tento byl pro období 2014-2020 nově vytvořen) jako nástroje pro koordinaci Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Kohezního fondu (Zahradník 2017, s. 321)

Prioritami v rámci České republiky byly, stanovené v Národních rozvojových prioritách, v oblasti zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky – trh práce, vzdělání, výzkum a vývoj, podnikání a inovace, dále rozvoj základní infrastruktury, zvyšování kvality a efektivity ve veřejné správě, podpora v oblasti sociálního začleňování a v neposlední řadě integrovaný rozvoj území (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019a, s. 8, 9)

Finanční podpora z evropských strukturálních a investičních fondů pro Českou republiku činila bezmála 24 miliard eur.

Graf 4 Alokace ESI fondů pro ČR, 2014 - 2020

Zdroj: *Abeceda fondů EU, MMR ČR, 2015, s. 3, vlastní zpracování*

V České republice bylo schváleno pro programové období 2014 – 2020 deset národních programů, dále byly schváleny programy přeshraniční spolupráce v počtu pěti, a šest programů nadnárodní a mezinárodní spolupráce. Programy jsou vymezeny na základě osmi tematických okruhů, na základě analýzy provedené ve spolupráci se zástupci měst, obcí a regionů a zástupci neziskového sektoru. Programy jsou v kompetenci příslušných resortů (ministerstev) a koordinaci příprav programových dokumentů v rámci ČR a na úrovni EU bylo pověřeno Ministerstvo pro místní rozvoj ČR usnesením vlády č. 650 (DotaceEU, 2021)

2.2.1 Operační programy

OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK)

Řídícím orgánem OP PIK je Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR a je financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj. OP PIK je rozdělen na dalších 20 programů podpory v rámci čtyř prioritních os. Těmi jsou: Rozvoj výzkumu a vývoje pro inovace, Rozvoj podnikání a konkurenceschopnosti malých a středních podniků, Účinné nakládání s energií, rozvoj energetické infrastruktury a obnovitelných zdrojů energie, podpora zavádění nových technologií v oblasti nakládání s energií a druhotných surovin a Rozvoj vysokorychlostních přístupových sítí k internetu a informačních a komunikačních technologií (Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2021)

OP Výzkum, vývoj a vzdělání (OP VVV)

Operační program Výzkum, vývoj a vzdělání je řízen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT ČR). Prostředky jsou čerpány z Evropského sociálního fondu a Fondu pro regionální rozvoj. Je rozdělen do tří prioritních os.

První prioritní osa: Posilování kapacit pro kvalitní výzkum je zacílena na dosažení vysoké úrovně výzkumu v mezinárodním měřítku a zkvalitnění infrastrukturního zázemí pro budoucí výzkumníky. Druhá prioritní osa: Rozvoj vysokých škol a lidských zdrojů pro výzkum a vývoj je zacílena na vyšší kvalitu a přístupnost vysokoškolského vzdělání a zároveň zvýšení kvality v oblasti řízení vysokých škol, rozvoji lidských zdrojů v oblasti výzkumu a vývoje, výuky a otevřenosti vzdělání na vysokých školách. Třetí prioritní osa: Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělání je zacílena na vzdělání k sociální integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zvýšení kvality vzdělání a přípravy budoucích pedagogických pracovníků (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2021)

OP Zaměstnanost (OPZ)

Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a je financován z Evropského sociálního fondu. Vymezeny jsou čtyři prioritní osy: Podpora zaměstnanosti a adaptability pracovní síly, Sociální začleňování a boj s chudobou, Sociální inovace a mezinárodní spolupráce a Efektivní veřejná správa. Jedná se o problematiku podpory zaměstnanosti, rovných příležitostí žen a mužů, adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, sociálního začleňování a boje s chudobou, zefektivnění veřejné správy a veřejných služeb a podpory mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2021).

OP Doprava (OPD)

Řídícím orgánem OPD je Ministerstvo dopravy ČR a prostředky jsou čerpány z Kohezního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Jedná se o jeden z největších operačních programů (připadá na něj 4,56 mld. Eur. Hlavním tematickým cílem OPD je podpora v udržitelné dopravě a odstraňování překážek v klíčových síťových infrastrukturách (především jde o dokončení páteřní infrastruktury TEN-T, podporu udržitelné mobility). Podpora je soustředěna na čtyři prioritní osy: Infrastruktura pro železniční dopravu a další udržitelnou dopravu, Silniční infrastruktura na síti TEN-T, veřejná infrastruktura pro čistou

mobilitu a řízení silničního provozu, Silniční infrastruktura mimo TEN-T, Technická pomoc (Ministerstvo dopravy, 2021)

OP Životní prostředí (OP ŽP)

Operační program životní prostředí je řízen Ministerstvem životního prostředí ČR a prostředky jsou čerpány z Kohezního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj na projekty v oblasti životního prostředí.

První prioritní osa – Zlepšování kvality vody a snižování rizika podvodní (snížení znečištění pozemních vod, zlepšení jakosti vody a zajištění proti povodním).

Druhá prioritní osa – zlepšování ovzduší v lidských sídlech – projekty na zlepšení kvality vzduchu a omezující emise)

Třetí prioritní osa - odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika (prostředky na snížení produkce a zefektivnění likvidace odpadů a k odstraňování strašících ekologických zátěží)

Čtvrtí prioritní osa - Ochrana a péče o přírodu a krajinu (prostředky na zastavení poklesu biodiverzity, ochranu rostlin a živočichů, vznik a zachování přírodních prvků osídlení)

Pátá prioritní osa - Energetické úspory (prostředky na zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie tepla, využívání odpadního tepla, snížení energetické náročnosti veřejných budov) (Ministerstvo životního prostředí, 2021).

Integrovaný regionální operační program (IROP)

Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a prostředky jsou čerpány z Evropského fondu regionálního rozvoje. Prioritou je možnost vyváženého rozvoje území, infrastruktury, zlepšení veřejných služeb, zajištění udržitelného rozvoje obcí, měst a regionů. 28 % z celkové alokace prostředků IROPu jsou integrované nástroje (DotaceEU-Integrovaný regionální OP, 2021)

OP Praha – pól růstu ČR

Řídícím orgánem je Hlavní město Praha a projekty jsou realizovány prostřednictvím projektů z Evropského sociálního fondu a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Cílem je zajistit efektivní realizaci investic v hlavním městě a tyto mají vést ke zvýšení konkurenceschopnosti Praha a k zajištění kvalitního života obyvatel, dále o vytvoření

příznivého podnikatelského prostředí, podporu vzdělávání, vědy a učinit z Prahy hlavní inovační centrum republiky. Má čtyři prioritní osy:

Prioritní osa 1 – posílení výzkumu, technologického rozvoje a inovací

Prioritní osa 2 – udržitelná mobilita a energetické úspory

Prioritní osa 3 – Podpora sociálního začleňování a boj proti chudobě

Prioritní osa 4 – Vzdělání a vzdělanost a podpora zaměstnanosti

(Harmonogram výzev na rok 2020. 2021)

OP Technická pomoc (OPTP)

Program je řízen Ministerstvem pro místní rozvoj ČR. Jedná se tzv. servisní program pro zajištění kvalitní implementace Dohody o partnerství, zajištění a zabezpečení jak administrativní, tak jednotného monitorovacího systému. Má dvě prioritní osy:

Prioritní osa 1 Podpora řízení a koordinace Dohody o partnerství

Prioritní osa 2: Jednotný monitorovací systém

(DotaceEU, 2021)

OP Rybářství 2014 _ 2020 (OP R)

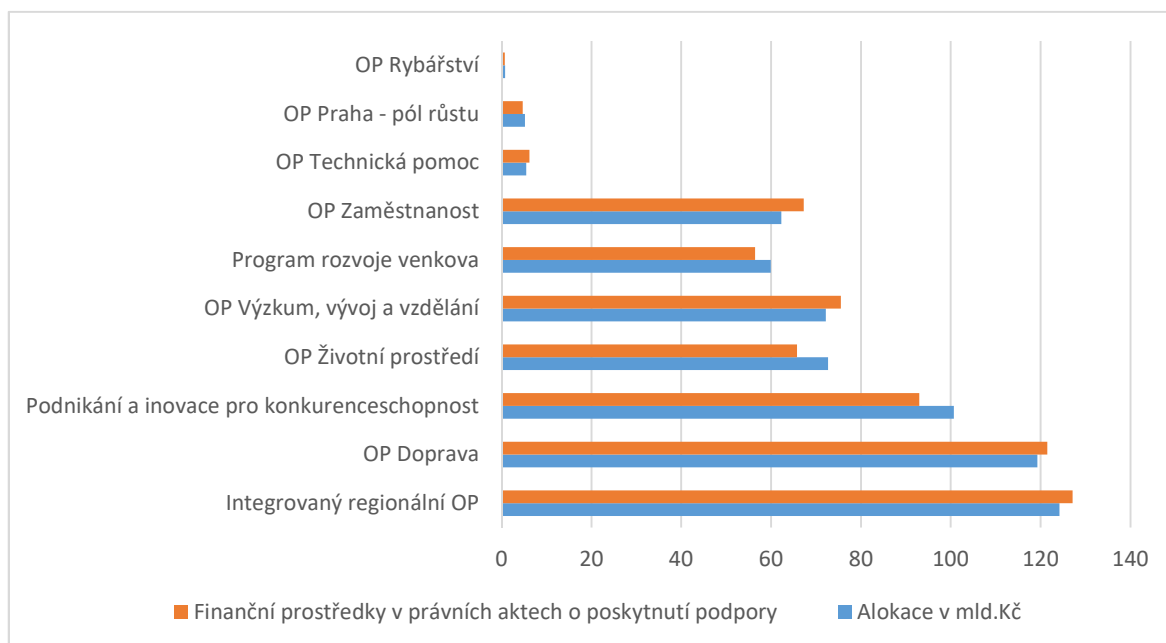
Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR, financován je z Evropského námořního a rybářského fondu a přispívá k realizaci Společné rybářské politiky (DotaceEU, 2021)

Program rozvoje venkova

Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR a je financován z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Prioritami jsou konkurenceschopnost veškeré zemědělské činnosti, rozvoj udržitelného rozvoje obhospodařování lesů, podpora organizace potravinového řetězce obnova ekosystémů, hospodářský rozvoj venkovských oblastí.

(Dotace, eAGRI, 2021)

Graf 5 Čerpání prostředků EU fondů v ČR

Zdroj: *DotaceEU - Statistika čerpání fondů EU, 2021, vlastní zpracování*

Mimo programů národních jsou realizovány i programy Evropské územní spolupráce financované z EFRR. Předmětem jejich realizace jsou přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce. Česká republika je součástí projektů přeshraniční spolupráce INTERREG V-A spolu s Polskem (alokace 226 mil. EUR), Saskem (alokace 157 mil. EUR), Bavorskem (alokace 103 mil. EUR), Rakouskem (alokace 97 mil. EUR) a Slovenskem (alokace 90 mil. EUR), (Abeceda fondů, s. 35).

Dále je Česká republika součástí programů nadnárodní spolupráce INTERREG CENTRAL EUROPE s alokací 246 mil. EUR a INTERREG DANUBE s alokací 221 mil. EUR.

Česká republika je zahrnuta i do čtyř programů meziregionální spolupráce INTERREG EUROPE (alokace 359 mil. EUR), URBACT III (alokace 74 mil. EUR), ESPON 2020 (alokace 41 mil. EUR), INTERACT III (alokace 39 mil. EUR) (Abeceda fondů EU, s. 35).

Programové období 2014 – 2020 klade větší důraz na územně specifický přístup a využití integrovaných nástrojů oproti předchozímu programovému období (Národní orgán pro koordinaci MMR ČR, 2015 – s.4). Komunitně vedený místní rozvoj je realizován tzv. místními akčními skupinami a naplňuje strategii rozvoje dané oblasti. Tyto oblasti se sestávají z obcí, jejichž počet obyvatel nepřesáhl 25.000 a celkový počet obyvatel v rámci MAS nesmí být vyšší než 100 tis., hranice minima obyvatel je 10 tis. (Národní orgán pro koordinaci MMR ČR, 2015, s. 42).

2.3 Programové období 2021 – 2027

Politika soudržnosti je nedílnou součástí rozvoje České republiky již dlouhodobě. Ministerstvo pro místní rozvoj vypracovalo strategický dokument Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 (NKR). Důvodem je určit rámcové okruhy pro financování, identifikovat hlavní cíle a priority ČR a v souvislosti s novými podmínkami redukovat zdroje krytí těchto realizací. Nedílnou součástí je i návrh na napojení na unijní programy a tím spojena koordinace. Na základě priorit NKR je připravena Dohoda o partnerství a operační programy pro následující období let 2021 -2027 (Národní orgán pro koordinaci MMR ČR, 2021)

Česká republika je od svého vstupu do EU tzv. čistým příjemcem. Dle dat z roku 2018 do rozpočtu EU odvedla ČR 565,3 mld. Eur a vyplaceno jí bylo 1,306 bilionu korun. Pozice České republiky pro nové rozpočtové období bude s největší pravděpodobností opět stejná, tedy zůstane tzv. čistým příjemce, a to i přes to, že v novém programovém období dojde ke snížení podpora z důvodu ekonomického růstu. Na politiku soudržnosti je předběžně vyčleněno 17,8 mld. eur v běžných cenách 2018, což je oproti minulému období, kde byla přidělena podpora ve výši 24 mld. eur méně (Euroskop, 2021).

2.3.1 Dohoda o partnerství

Strategickým dokumentem, který stanovuje v souladu s evropskými, národními a regionálními prioritami základní cíle, charakteristiky a parametry pro realizaci kohezní politiky EU v ČR je Dohoda o partnerství (tento dokument vypracovává každý členský stát dle čl. č. 7-9 návrhu nařízení EP a Rady o společných ustanoveních) (Fiala, Kutílek, Pitrová, 2018, s 632).

Podkladem pro Dohodu o partnerství je Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020 (NKR). Národním orgánem pro koordinaci (NOK) je Ministerstvo pro místní rozvoj, které je zároveň autorem NKR a odpovídá za řízení Dohody o partnerství a naplňování cílů a priorit.

2.3.2 Priority ČR v programovém období 2021 – 2027

Národní koncepce realizace politiky soudržnosti představuje vizi ČR týkající se politiky soudržnosti, globální cíl a priority rozvoje.

Vize „ČR je soudržnou společností 21. století, tedy s ekonomikou konkurenceschopnou jak v evropském, tak globálním kontextu, která zajišťuje vysokou kvalitu života obyvatel,

minimalizuje ekonomické a sociální nerovnosti, respektuje přírodní a územní limity a úspěšně se adaptuje na globální změny“ (Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR, 2018, s. 36).

Globální cíl „Udržitelný rozvoj ČR a jejích regionů skrze adaptaci společnosti na klíčové evropské a světové změny, opírající se o inovace, výzkum, vývoj a digitalizaci jako hlavní předpoklady rozvoje a vedoucí k minimalizaci strukturálních, sociálních a environmentálních nerovností“ (Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR, 2018, s. 36)

Priority rozvoje jsou stejné jako jednotlivé cíle politiky EU, z každé priority je následně stanoven strategický cíl a ten rozpracován.

Tab. 1 Priority a Strategické cíle pro programové období 2021 - 2027

Priority	Strategické cíle
Nízkouhlíková ekonomika a odpovědnost k životnímu prostředí	Zlepšení kvality životního prostředí, zavedení nízkouhlíkové ekonomiky a adaptace na změnu klimatu
Rozvoj založený na výzkumu, inovacích a uplatnění nových technologií	Výzkumný a inovační systém zvyšující konkurenceschopnost společnosti v kontextu technologické změny
Vzdělaná a sociálně soudržná společnost	Konkurenceschopná a soudržná společnost
Dostupnost a mobilita	Efektivní, dostupná a k životnímu prostředí šetrná doprava
Udržitelný rozvoj území	Udržitelný a integrovaný rozvoj městských a venkovských oblastí

Zdroj: Leták: Priority financování v České republice, Dotaceeu.cz, 2021, vlastní zpracování

2.3.3 Operační programy

Vláda 4. 2. 2019 schválila operační programy pro období 2021 – 2027, včetně jejich řídicích orgánů. Navrženy a následně schváleny jsou programy obdobné těm z minulého programového období, vyloučen byl program pro hlavní město Prahu.

OP Doprava

Řídícím orgánem je Ministerstvo dopravy ČR, celková předpokládaná alokace 4,9 mld. EUR (126,8 mld. Kč) z EFRR a Fondu soudržnosti. Priority:

1. Evropská, celostátní a regionální mobilita v silniční a železniční dopravě
2. Celostátní a regionální mobilita v silniční dopravě
3. Udržitelná městská mobilita a alternativní paliva
4. Technická pomoc

Integrovaný regionální OP

Navazuje na program IROP z minulého programového období, řídicím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, celková předpokládaná alokace ve výši 122,7 mld. Kč z EFRR. Prioritou programu je vyvážený rozvoj území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech.

OP Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

Jedná se o nástupce OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, řídicím orgánem je Ministerstvo průmyslu a obchodu, alokace pro aktuální programové období činí 79,3 mld. Kč. Prioritami jsou stále výzkum, vývoj a inovace, malé a střední podniky a energeticko – klimatická politika a digitalizace ekonomiky.

OP Jan Amos Komenský

OP JAK je nástupcem OP Výzkum, vývoj a vzdělání. Řídícím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, alokace je 2,5 ml. EUR (66,3 mld. Kč) z EFRR a ESF+. Cílem je podpora rozvoje vzdělané společnosti založené na rovných příležitostech, znalostech, dovednostech a rozvoji.

OP Životní prostředí

OP ŽP pokračuje z předchozího období, řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí s alokací 2,4 mld. EUR (62,4 mld. EUR) z EFRR a Fondu soudržnosti. Priority zůstávají stejné jako v programovém období 2014 -2020.

OP Spravedlivá transformace

Řídícím orgánem je Ministerstvo životního prostředí ČR, alokace je 1,6 mld. EUR (42,9 mld. Kč) z FST. Jedná se o nový program zaměřené především na řešení dopadů a odklonu od uhlí v nejvíce zasažených regionech jako je Ústecký, Karlovarský a Moravskoslezský kraj. Cílem je zajištění a podpora zaměstnanosti z důvodu útlumu uhelného průmyslu.

OP Zaměstnanost+

OP Z+ je následníkem OP Zaměstnanost z předchozího období, řídicím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí a alokací 1,5 mld. EUR (38,1 Kč) z EFS+. Prioritami jsou především – zefektivnění veřejné správy pro poskytování kvalitních služeb, modernizace institucí na trhu práce, sociální začleňování, sociální bydlení, profesní vzdělávání apod.

OP Rybářství

Řídícím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR s alokací 0,03 mld. EUR (0,78 mld. Kč) z ENRAF a je zaměřen na plnění cílů společné rybářské politiky, v ČR zaměřen na odvětví sladkovodní akvakultury.

OP Technická pomoc

Řídícím orgánem je Ministerstvo pro místní rozvoj s alokací 0,24 mld. EUR (6,3 mld. Kč) z FS. Umožňuje a usnadňuje čerpání a efektivní využití finančních prostředků z EU.

Česko bude moci v programovém období 2021 – 2027 čerpat ze zdrojů EU až jeden bilion korun, což je oproti minulému období, kdy měla ČR možnost čerpat 600 mld. korun velký nárůst. Jde o pomoc české ekonomice přiblížit se ekonomikám na úrovni Rakouska a Německa a také pomoci vyrovnat se s dopady koronavirové krize. Evropská unie však klade velký důraz na ekologii a 30 % prostředků by mělo směřovat právě na ni. (archiv.ihned.cz, 2021)

3 TEOTETICKÉ PŘÍSTUPY K ROZVOJI MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV

Součástí hospodářské politiky státu je i regionální politika, prostřednictvím které státní správa a samospráva ovlivňuje hospodářské struktury v regionech za účelem zlepšení efektivnosti (Wokoun, 2003, s. 13).

Regionální politika je upravena v zákoně č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje a upravuje podmínky pro poskytování podpory regionálnímu rozvoji, koordinaci a realizaci podpory hospodářské, sociální a územní soudržnosti. Regionální politika je realizována a podporována ve spolupráci s Evropskou unií a to formou podpory z Evropských strukturálních fondů. (Wokoun, 2003, s. 17).

Rozvoj území je závislý na spolupráci měst a obcí, které mají stejné cíle a realizují stejné strategie v potřebných oblastech jako je školství, doprava, kultura, hospodářství apod. (Pavlík et al., 2016, s. 59)

3.1 Strategie regionálního rozvoje ČR

Základním dokumentem zastřešujícím regionální politiku ČR je Strategie regionálního rozvoje, kterou má v gesci Ministerstvo pro místní rozvoj. Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ stanovuje hlavní cíle regionálního rozvoje pro období 2021 – 2027 a to s důrazem na podporu dynamického, vyváženého a udržitelného rozvoje (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2021).

V rámci tohoto dokumentu je provedena problémová analýza, v návrhové části jsou uvedeny vize, globální cíl a strategické a specifické cíle a typová opatření a dále jejich implementace (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2021).

Součástí Strategie regionálního rozvoje je i Akční plán SRR 21 -22, který konkretizuje aktivity pro rozvoj hospodářsky nebo sociálně ohrožených území, podmínky pro další růst silných metropolí pro jejich konkurenceschopnost. Navrhuje více jak 50 aktivit navazující na aktuální výzvy regionálního rozvoje i včetně dopadů pandemie COVID – 19 (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2021).

3.2 Regionální politika

Jak již byli zmíněno v předchozích kapitolách, regionální politika je soubor činností se snahou snížit rozdíly jak ekonomického, tak sociálního a územního rozvoje jednotlivých regionů. Aby mohlo být řešení rozdílů efektivní a účelné, je potřebné rozlišit a definovat

přístupy k této problematice. Regionální politika Evropské unie se snaží o zmírňování rozdílů mezi jednotlivými regiony unie.

Regionální politika České republiky je soubor činností státu, regionálních a místních orgánů s cílem rovnoměrného rozvoje jednotlivých regionů v rámci celé ČR a to především zaměřené na budoucnost regionu a prostřednictvím strategií a v provázanosti s dalšími sektorovými politikami (Šotkovská, 2018, s. 12).

3.3 Regiony regionální politiky

Česká republika, se vstupem do EU, přijala nové vymezení NUTS (MMR, 2021)

Územní jednotky NUTS jsou vymezeny v usnesení vlády č. 707 ze dne 26.10 1998, současně byly zřízeny regiony soudržnosti (Wokoun, 2006, s. 46). Toto rozložení slouží k efektivnímu monitorování sociální a ekonomické situace a jedná se o osm regionů a to:

- Hlavní město Praha
- Severozápad (kraj Ústecký a Karlovarský)
- Severovýchod (kraj Liberecký, Královéhradecký a Pardubický)
- Jihozápad (kraj Jihočeský a Plzeňský)
- Jihovýchod (kraj Vysočina a Jihomoravský)
- Střední Čechy (kraj Středočeský)
- Střední Morava (kraj Olomoucký a Zlínský)
- Moravskoslezsko (kraj Moravskoslezský)

Dalším členěním jsou jednotky LAU. Jednotky LAU 1 jsou rovny okresům ČR a jednotky LAU 2 jsou rovny větším obcím tedy obcím s rozšířenou působností (Halásková, 2013, s.78).

Tab. 2 Jednotky NUTS v ČR

NUTS 1	Česká republika
NUTS 2	8 regionů soudržnosti
NUTS 3	14 krajů
LAU 1	77 okresů
LAU 2	6258 obcí

Zdroj: Wokoun, 2006, s. 46, vlastní zpracování

3.3.1 Mikroregiony

Mikroregiony můžeme chápat jako spolupráci obcí s cílem řešit společné problémy na určitém území. Spolupráce obcí v mikroregionech má i jiný důvod a to možnost čerpat prostředky z evropských fondů i národních fondů.

Definice pro mikroregion je několik. V územním pojetí je mikroregion územím více než jedné obce, se společnými zájmy a problémy (Pápol, 2006, s. 45)

V zákoně č. 128/2000 Sb. O obcích je vymezen pojem mikroregionu jako dobrovolného svazku obcí, tedy jako právnická osoba. Také mikroregionem chápeme, dle obchodního zákoníku, zájmová sdružení právnických osob se soukromoprávními subjekty. Kraje si definují mikroregiony o svém (Opluštilová, 2009, S. 7).

3.3.2 Místní akční skupiny

Rozvoj regionů je realizován prostřednictvím místních akčních skupin, které realizují strategie komunitně vedeného místního rozvoje. Dle Ministerstva pro místní rozvoj je místní akční skupinou právnická osoba založená za účelem realizace cílů přispívajících k rozvoji a ochraně území a zvyšování kvality obyvatelstva, zastupuje zájmy veřejné i soukromé a má zájem na rozvoji venkova, zemědělství, zajišťuje finanční prostředky z evropských a národních fondů (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2021, s. 6).

MAS si právní formu určují sami. Většinou se ale jedná o sdružení občanů, spolky, další formou jsou obecně prospěšná společnost. Působnost MAS je na venkovském regionu, kdy společným znakem je geografické upořádání, dále spádovost, společné problematice oblasti a potenciál území. MAS je omezena počtem obyvatel, obce do 25 000 obyvatel a maximální velikost území je MAS je 100 000 obyvatel. Působnost MAS na svém území si odsouhlasí zastupitelstvo dané obce (Národní síť MAS, 2012, s. 8)

Nejvyšší orgán MAS je tvořen všemi partnery, dohlíží na investice veřejných prostředků. Dále má MAS rozhodovací orgán, kontrolní orgán, výběrový orgán. MAS zřizuje pracovní skupiny s různým zaměřením (sport, kultury, školství, cestovní ruch apod.) (Národní skupina MAS, 2012, s. 9).

MAS svou činnost realizují z finančních prostředků získaných z dotací v rámci LEADER/CLLD, jiných dotačních titulů, členských příspěvků, darů a dalších zdrojů z komerční činnosti jako pronájem, poradenský servis, služby apod. (Divišová, 2016, s.30)

Cílem MAS je především zvyšování způsobilosti místních aktérů v rámci projektového řízení, příprava a řízení výzev k podávání žádostí o podporu, přijímání a posuzování žádostí

o odporu a sledování průběhu strategie komunitně vedeného místního rozvoje (Evropská Unie, 2013, s. 347)

3.3.3 Leader

Metoda LEADER, francouzsky Liasons Entre Acterous do Développement Economique Rural (vztah mezi jednotlivými aktéry v hospodářském rozvoji venkova) je nástrojem politiky regionálního rozvoje a zapojuje místní aktéry, který nejlépe nají silné a slabé stránky regionu do navrhování a realizace strategií a přidělování zdrojů pro rozvoj venkovských oblastí LEADER je součástí národních a regionálních programů rozvoje venkova spolufinancovaných z Evropského zemědělského fond pro rozvoj venkova, od programového období 2014 – 2020 potom navíc Evropský námořní a rybářský fond, Evropský fond pro regionální rozvoj, a Evropský sociální fond.

LEADER je zaměřen na zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí a zhodnocení přírodního a kulturního dědictví.

Hlavním cíle LEADER je zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských oblastech v aktivitách pro rozvoj a obnovu zemědělství a péče o krajinu (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2021, s. 6)

3.3.4 Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD)

Komunitně vedený místní rozvoj je vedený místními akčními skupinami prostřednictvím integrovaných a více odvětvových strategií místního rozvoje a je zaměřen na potřeby dané oblasti a na její potenciál (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2017, s. 14)

Komunitně vedený místní rozvoj umožňuje MAS realizovat své projekty i mimo OP rozvoje venkova. Žádost o podporu SCLLD mohou podat MAS, které jsou standardizovány Ministerstvem zemědělství ČR, tedy, že splňují podmínky jak právní, tak ekonomické a administrativní. (Binek a kol., 2015, s. 73).

Prostřednictvím CLLD byly v programovém období 2014 – 2020 realizovány projekty s podporou rozvoje lokální ekonomiky v rámci investic do zemědělství, lesnictví a sociální oblast, dále nezaměstnanost, bezpečnost dopravy, zvyšování kvality vzdělání a územní rozvoj. Prostředky byly čerpány z OP zaměstnanost, IROP, OP životní prostředí a Programu rozvoje venkova.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA KROMĚŘÍŽ

4.1 Základní informace

Město Kroměříž je okresním městem, pod které spadá 7 měst, 1 městyse a 79 obcí. Je městem s rozšířenou působností, v jehož obvodu je 46 obcí. V rámci Zlínského kraje je třetím největším správním obvodem a to jak rozlohou, tak i počtem obyvatel. Již ve své minulosti bylo město centrem kultury, vzdělanosti a důležitým správním střediskem a díky tomu je dodnes označováno jako „Hanácké Athény“ (Město Kroměříž, ©2021a).

4.1.1 Geografická poloha

Město Kroměříž se nachází v severovýchodní části Zlínského kraje, leží v jižní části Hornomoravského úvalu, z větší části se okres Kroměříž nachází na rovinaté oblasti Hané, která na severu v oblasti Hostýnských vrchů přechází v pahorkatinu a na jihu jej lemují geomorfologický celek Chříby s nejvyšším vrcholem Brdo, 586,7 metrů nad mořem. Město samotné se nachází v nadmořské výšce 190 – 324 metrů nad mořem. Městem protéká řeka Morava. Kolem města vede od roku dálnice D1 se dvěma exity. Součástí Kroměříže je 10 místních částí – Bílany, Drahlav, Hradisko, Kotojedy, Miňůvky, Postoupky, Těšnovice, Trávník, Vážany a Zlámanka. Kroměříž se rozprostírá na 11 katastrálních územích s rozlohou 5560 hektarů (Strategický plán města Kroměříž, s. 10, 11).

4.1.2 Historie

První zmínku o tzv. trhové vsi nacházející se na jantarové stezce datujeme do let 1107 -1115. V roce 1110 se ves stala majetkem olomouckých biskupů, kteří v Kroměříži zůstali po další staletí. O rozvoj města se neméně zasloužil biskup Bruno ze Schauenburgu a je také právem pokládán za zakladatele města, kdy Kroměříž za jeho doby získala městský status a práva a stala se letním sídlem olomouckých arcibiskupů. Byl vystavěn gotický hrad, kostel sv. Mořice a systém hradeb. V době husitských válek Kroměříž měnila majitele, nerozvíjela se a strádala. Na počátku 16. století byla vracena olomouckým biskupům a hrad byl přestavěn na renesanční zámek. Biskup František z Ditrichštejna získal zpět od Rudolfa II. staré právo biskupů na ražbu mincí. Ve zdejší mincovně se razily mince po dobu 150 let. Nejhorším obdobím bylo pro Kroměříž období třicetileté války, kdy bylo město vypleněno a následně přišla morová epidemie a ničující požár. Ve 2. polovině 17 století Karel Lichtenstein – Kastelkorn začal město obnovovat. Vystavěl barokní zámek, z proslulou obrazárnou a knihovnou, kanovnické domy, nechal vybudovat Květnou a Podzámeckou zahradu a novou

mincovnu. Založil piaristické gymnázium. Kroměříž se stala majestátním střediskem kulturníma vzdělanostním. 172 opět město dobili Prusové a deset let poté bylo opět zasaženo požárem.

V roce 1848 se v arcibiskupském zámku konal ustavující říšský sněm, kterého se zúčastnila řada soudobých osobností jako např. František Palacký, Karel Havlíček Borovský, František Rieger, Josef Kajetán Tyl a další. Sněm byl císařem rozpuštěn.

Kroměříž byla na konci 2. světové války osvobozena 4. května 1945 a 6.května 1945, protože byly břehy Moravy osvobozeny každý zvlášť, neboť byl zničen most přes řeku.

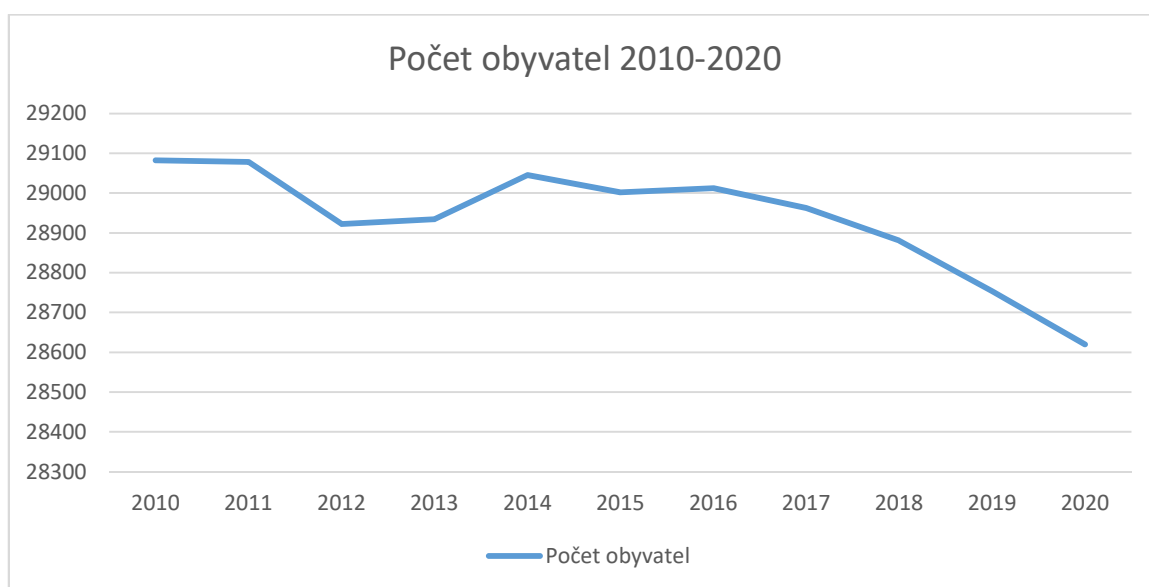
Historické centrum města Kroměříže je vyhlášenou městskou památkovou rezervací. Od roku 1995 jsou památky města uvedeny jako Národní kulturní památky České republiky. V roce 1997 byla Kroměříž vyhlášena jako Historické město roku a v roce 1998 byly Podzámecká a Květná zahrada zapsány na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO (Město Kroměříž, 2021).

4.1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel k 31.4.2021 je 28.360, z tohoto počtu je 14.907 žen a 13.453 mužů. (Počet obyvatel v obcích (ČSÚ, 2020)

V následujícím grafu, který zachycuje počet obyvatelstva v průběhu posledních jedenácti letech, můžeme vidět, že se Kroměříž již dlouhodobě potýká s mírným úbytkem obyvatel.

Graf 6 Vývoj počtu obyvatel města Kroměříž v letech 2010 - 2020

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ, 2021

Kroměříž se potýká nejen s mírným úbytkem obyvatel celkově, ale především jde o úbytek v kategorii obyvatel v produktivním věku, kde v tabulce č. můžeme vidět úbytek mezi roky 2016 až 2020 o více, jak jeden tisíc obyvatel. Na druhou stranu nárůst obyvatel můžeme pozorovat ve věkové kategorii 65+, kde je patrný celorepublikový trend stárnutí populace a konkrétně zde vidíme nárůst o více jak 400 obyvatel. Zvyšuje se i průměrný věk obyvatel.

Tab. 3 Demografická struktura obyvatel v letech 2016 - 2020

Rok (k 31.12.)	Celkem obyvatel	0-14 let	15-65 let	65 let a více	Průměrný věk
2016	29002	4236	18769	5997	43,4
2017	28897	4238	18517	6142	43,7
2018	28816	4301	18279	6236	43,9
2019	28620	4260	17972	6388	44,2
2020	28360	4296	17644	6420	44,3

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚa, 2021

Na údaje uvedené v tabulce výše navazují údaje následující tabulky. Zde vidíme, že v posledních sedmi letech dochází ke stále se zvyšujícímu zápornému číslu celkového přírůstku, což je dáno stále se prohlubujícím rozdílu mezi narozenými a zemřelými a přistěhovanými a vystěhovanými. Především tedy v posledních dvou monitorovaných letech je rozdíl velmi patrný. Zdůvodnit si to můžeme opět stárnutím populace, ale i odchodem lidí z města za prací do větších měst (ČSÚa, 2020)

Tab. 4 Demografické ukazatele města Kroměříž v letech 2013 - 2020

ROK	Živě narozených	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Migrační saldo	Celkový přírůstek
2013	270	379	-109	104	-5
2014	280	308	-28	142	114
2015	297	342	-45	76	31
2016	315	366	-51	-13	-64

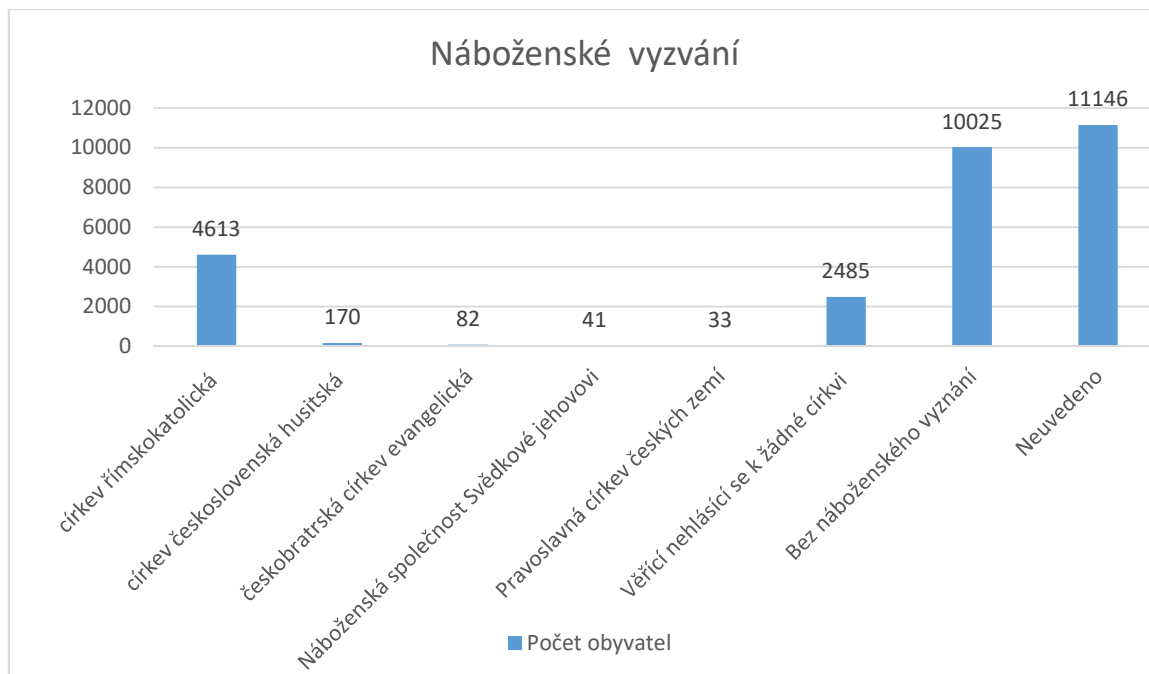
2017	269	358	-89	-16	-105
2018	276	357	-81	-	-81
2019	260	331	-71	-125	-196
2020	300	460	-160	-100	-260

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚa, 2021

Náboženské vyznání a národnost

Co se týká náboženského vyznání, vycházíme z dat posledního sčítání lidu v roce 2011 (ČSÚ, 2009 – 2011). Je zajímavé, že ve městě, které má svou existenci a historii spojenou s římskokatolickou církví, je pouhých 16%, tedy 4.613 obyvatel hlásících se k této víře. Překvapivé je i to, že 39%, tedy 11.146 obyvatel nevedlo k náboženskému vyznání nic a závěsu s 35 %, tedy s počtem 10.025 obyvatel, kteří uvedli, že jsou bez náboženského vyznání (ČSÚa, 2009 – 2011)

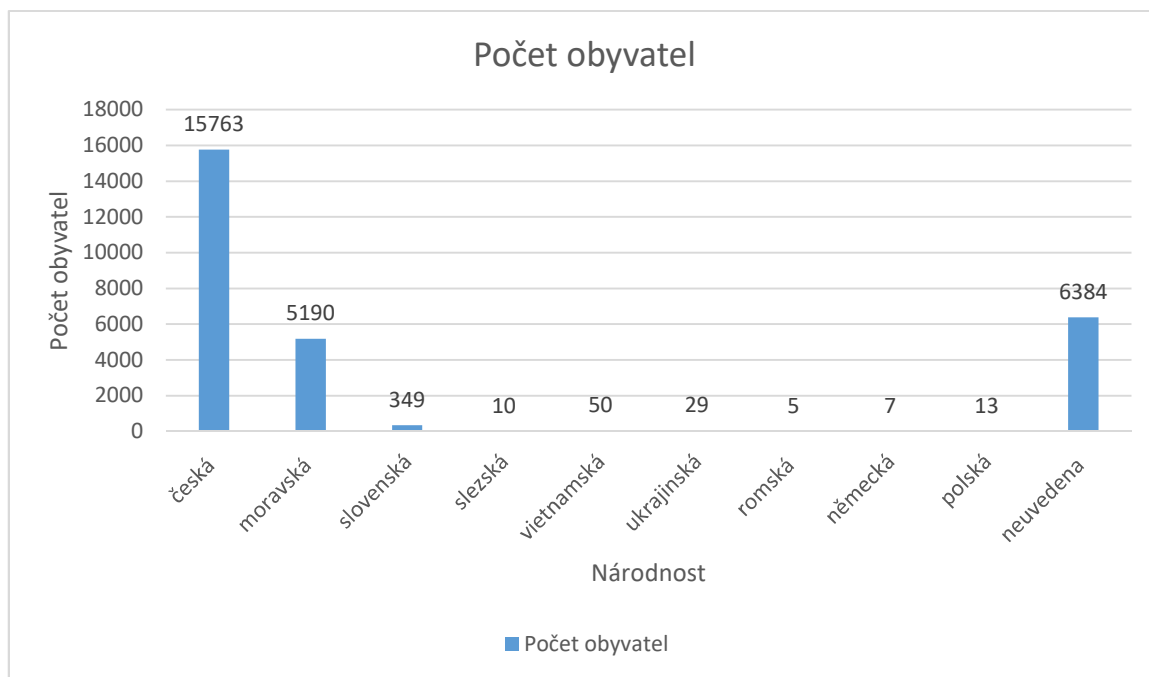
Graf 7 Náboženské vyznání obyvatel města Kroměříže

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚb, 2009 – 2011

Co se týče národnosti, vycházím opět ze stejných dat jakou náboženského vyznání a to ze sčítání lidu 2011. Dle předpokladu je nejvíc zastoupena národnost česká, dále pak moravská. Překvapivé je i číslo 6.384, kdy nebyla národnost uvedena. U romské a vietnamské národnosti jsou čísla poněkud nízká a to přesto, že obě tyto národnosti jsou ve městě Kroměříž zastoupeny podstatně více.

Graf 8 Počet obyvatel dle národnosti

Zdroj: Vlastní zpracování ČSÚb, 2009 – 2011

4.1.4 Nezaměstnanost

Vývoj nezaměstnanost v letech 2016- 2020 můžeme pozorovat v tabulce níže, kde jsou hodnoty každého roku ve stavu k 31.12. Z dlouhodobého hlediska v porovnání s prvním sledovaným rokem 2016 vidíme snižování podílu nezaměstnaných z 7,32 % na 2,77 % i počet uchazečů o zaměstnání rapidně během pěti let klesl a to o dvě třetiny z 1406 z roku 2016 na 507 z roku 2020. Do března 2020 tedy můžeme říct, že nezaměstnanost klesala. Nejnovější data, dle ČSÚ, ovšem od dubna 2020 nabývají na hodnotách. Podíl nezaměstnaných od dubna 2020 do dubna 2021 stoupl na 3,5 % , počet uchazečů o zaměstnání stoupl na 681, což je nutné přičítat probíhající „koronavirové“ krizi (ČSÚb, 2021).

Tab. 5 Vývoj nezaměstnanosti v letech 2016 - 2020

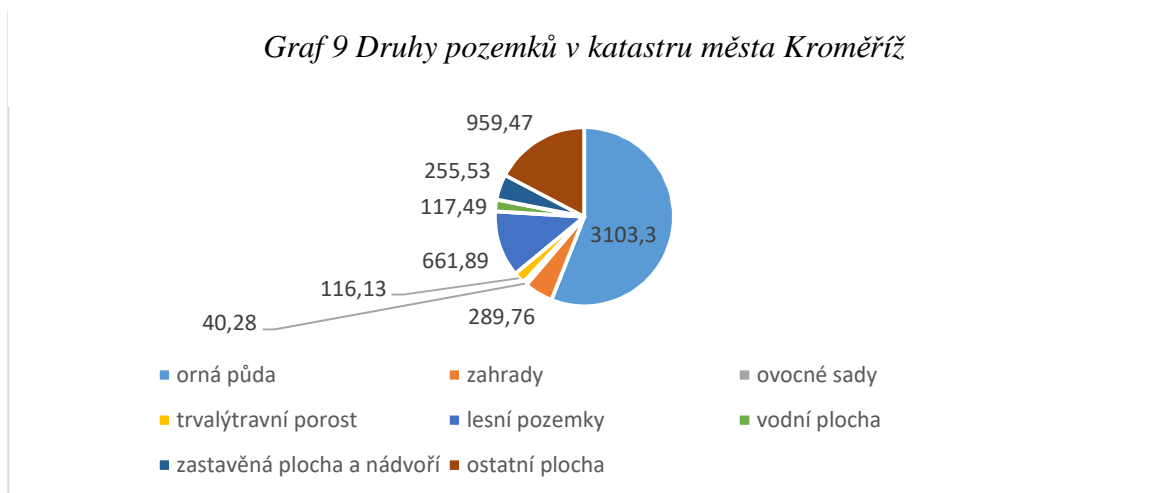
Rok	Podíl nezaměstnaných osob v %	Pracovní místa v evidenci ÚP	Uchazeči o zaměstnání v evidenci ÚP
2016	7,32	407	1406
2017	6,25	398	1188
2018	4,35	443	816
2019	3,39	609	628
2020	2,77	460	507

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚc, 2021

4.1.5 Zemědělství

Zemědělská půda na Kroměřížsku patřila odjakživa k důležitým komoditám hlavně z důvodu klimatických, protože tato oblast má ideální předpoklady pro zemědělskou činnost. V katastru Kroměříže se nachází půdy s nejvyšší bonitou a kvalitativně se zde nachází černozemě a hnědozemě. V současné době zde převažuje průmysl a obchod. V grafu níže vidíme podíly typů pozemků. Celková výměra činí k 31. 12. 2020 celkem 5.097,51 ha, z toho je orná půda 3.103,3 ha, zahrady 289,76 ha, ovocných sadů je 40,28 ha, trvalého travního porostu je 116,13 ha, lesních pozemků je 661,89 ha, vodní plochy je 117,49 ha, zastavěné plochy a nádvoří je 255,53 ha a ostatní plochy je 959,47 ha. (ČSÚc, 2021).

Graf 9 Druhy pozemků v katastru města Kroměříž

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚd, 2021

4.1.6 Přírodní podmínky

Jak již bylo zmíněno výše, Kroměříž se z části nachází nad nivou řeky Moravy, zde jsou tedy nivní půdy, další části Kroměříže jako Hradisko, Postoupky, Miňůvky, a Vážany jsou na území hnědozemí a černozemí, vzdálenější části jako Barbořina, Těšnovice, Trávník, Zlámanka se nacházejí na členitějších částech pahorkatiny Chřibů (Územní plán města Kroměříže, 2020)

Kroměříž nepatří mezi města, které by měla problém s ovzduším, ze jediný zdroj znečištění můžeme považovat znečištění, které produkují silniční motorová vozidla, ale k překročení emisních limitů nedochází (Územní plán města Kroměříže)

Kroměříží protéká řeka Morava a město spadá do záplavové oblasti. Město bylo v roce 1997 postiženo záplavami a v následujících letech bylo započato budování protipovodňových opatření. (Územní plán města Kroměříže)

Na území města se nachází čtyři ochranná pásma vodních zdrojů. OPVZ Kroměříž, Kvasice, Hulín a Plešovec a Břestský les (Územní plán města Kroměříž, 2020)

4.1.7 Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou Kroměříž je zásobována ze skupinového vodovodu Kroměříž. Prameniště podzemních vod jsou: Podzámecká zahrada, Postoupky, Břest, Hulín, Břestský les a Plešovec. Celková vydatnost vody činí 290 l/s, Voda z pramenišť je přečerpávána do úpravny vody a následně do vodojemu Barbořina, který zásobuje vodou skupinový vodovod Kroměříž – Hulín (Územní plán města Kroměříže, 2020).

Město Kroměříž má vybudovanou kanalizační síť a čističkou odpadních vod, která má kapacitu 66 250 EO a je majetkem VaK Kroměříž, a.s.

Zásobování zemním plynem – město je v celé zástavbě plynofikované. Některé oblasti města jsou zásobovány teplem z centrální zásobárny tepla, která je v majetku Správy města Kroměříže a Techem, spol. s r.o., Praha.

Území města je také plně elektrifikováno a rozmístění a kvalita vedení i transformačních stanic je dostatečná. V průběhu minulých let probíhala modernizace elektrifikačních sítí. (Územní plán města Kroměříž, 2020).

Co se týče odpadů, město má propracovaný systém odběru odpadů. Po celém území města, včetně jeho místních částí jsou rozmístěny kontejnery na tříděný odpad (sklo, plasty, papír, elektro, oleje, kovy a oděvy) Svoz komunálního odpadu zajišťuje Biopas, spol. s r.o., Kroměříž, která je ve spoluvlastnictví města a rakouské firmy. Firma provozuje i sběrný dvůr.

Technické služby města Kroměříž, s.r.o., jejichž společníkem je Město Kroměříž zajišťují v rámci technické infrastruktury veřejné služby, jako jsou údržba komunikací v majetku města, provoz a údržba osvětlení, zajištění čištění komunikací a veřejných ploch, výkon a správa pohřebišť Kroměříži a místních částech a zajištění městské hromadné dopravy.

4.1.8 Dopravní infrastruktura

Městská hromadná doprava je zajišťována Technickými službami města Kroměříž, s.r.o. prostřednictvím deseti autobusů na osmi linkách a to i v místních částech Kroměříže. Regionální dopravu zajišťuje Z Group bus a.s., hlavním dopravním uzlem pro regionální dopravu je autobusové nádraží.

Městem prochází dvě železniční tratě – Kroměříž – Hulín- Valašské Meziříčí a Zborovice – Kroměříž.

V jihovýchodní části Kroměříže je cvičné sportovní letiště, které je zařaditelné do kategorie vnitrostátního veřejného letiště s označením LKCK. V areálu Kroměřížské nemocnice a.s. je umístěn heliport pro vrtulníky letecké záchranné služby.

Na toku řeky Moravy je plánovaná výstavba přístaviště s kapacitou čtyř až šesti plavidel, které se bude nacházet na Erbenově nábřeží nedaleko lávky přes řeku. Větší rekreační přístaviště je plánováno do roku 2026 pro 100 až 120 plavidel. (batak.cz, 2021)

V současné době velmi oblíbené trasy pro cyklisty jsou i v Kroměříži. Vedou podél řeky Moravy, dále podél silnice I/47 a ve směru na sever s vazbou na silnici II/435 do Chropyně. Dále vedou trasy přes centrum ve směru na Zdounky a Koryčany. Jedná se o regionální cyklostezky a jsou doplněny místními trasami. V plánu je realizace nových tras a revitalizace stávajících (Územní plán města Kroměříže, 2020)

4.1.9 Sociální prostředí a lidské zdroje

V oblasti školství patří Kroměříž mezi města s velkým počtem škol. Nejvíce je zde středních škol, celkem 11 středních škol, včetně konzervatoře, dále 10 základních škol, 1é mateřských školek dvě umělecké školy a jedna vysoká škola a pracoviště UTB Zlín (Město Kroměříž, 2021)

Zdravotní péči pro občany celého okresu zajišťuje Kroměřížská nemocnice a.s. s 28 odděleními a Psychiatrická léčebna Kroměříž s 21 odděleními. Sídlo zde má i Zdravotní záchranná služba Zlínského kraje (Město Kroměříž, 2021)

Sociální služby města v současné době provozují čtyři domovy pro seniory, domov pro osoby se zdravotním postižením, dva azylové domy, nízkoprahové centrum, noclehárnu, denní stacionář a chráněné bydlení. (Sociální služby města Kroměříž, 2021)

V Kroměříži působí i množství neziskových organizací, největší a nejznámější jsou např.:

Červený kříž, Český svaz chovatelů, Divadelní spolek Kroměříž, Jezdecký klub Haná, Klub dárců krve Kroměřížska, Klub UNESCO Kroměříž, D -Music, Moravští Madrigalisté (Město Kroměříž, 2021)

Příspěvková organizace Sportovní zařízení města Kroměříže spravuje sportoviště – krytý bazén, koupaliště Bajda, fotbalový stadion, sportovní hala Slavia a zimní stadion. Tyto sportovní zařízení mají bohužel jeden společný znak a tím je ne příliš dobrý stav a zastaralost. (Město Kroměříž, 2021)

4.1.10 Cestovní ruch a památky

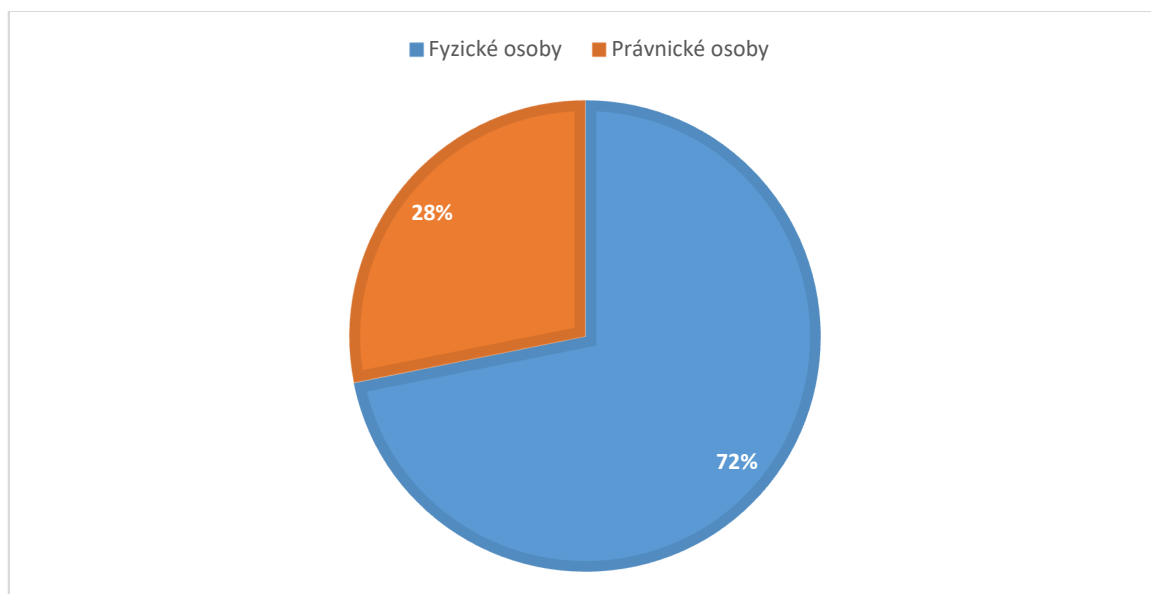
Hlavním tahounem v oblasti cestovního ruchu je samozřejmě Arcibiskupský zámek a zahrady, které jsou zapsány na seznamu UNESCO a patří k nejnavštěvovanějším v České republice spolu s Biskupskou mincovnou a zámeckými sklepy. Dalšími lákadly jsou např. Film Legends Museum (muzeu filmových legend), Kroměříž v soukolí ději 1848 -1948 (stálá expozice o velkých událostech v malém městě), zrcadlové bludiště (bludiště v centru

Kroměříže), Kroměřížská history tour (projížďky zahradami a městem), Otevřené brány kostelů (prohlídky překrásných kostelů), ale i akce pořádané v Kroměříži jako je Vybarvený běh nebo Hudba v zahradách a zámku, Dožínky Zlínského kraje.

Kulturními zařízeními města jsou Dům kultury, Knihovna Kroměřížska, Expozice Karla Kryla, Muzeum Kroměřížska, Kino Nadsklepí (kromeriz.eu, 2021).

4.1.11 Podnikatelské prostředí

Graf 10 Podnikatelské subjekty podle právní formy k 31.12.2020

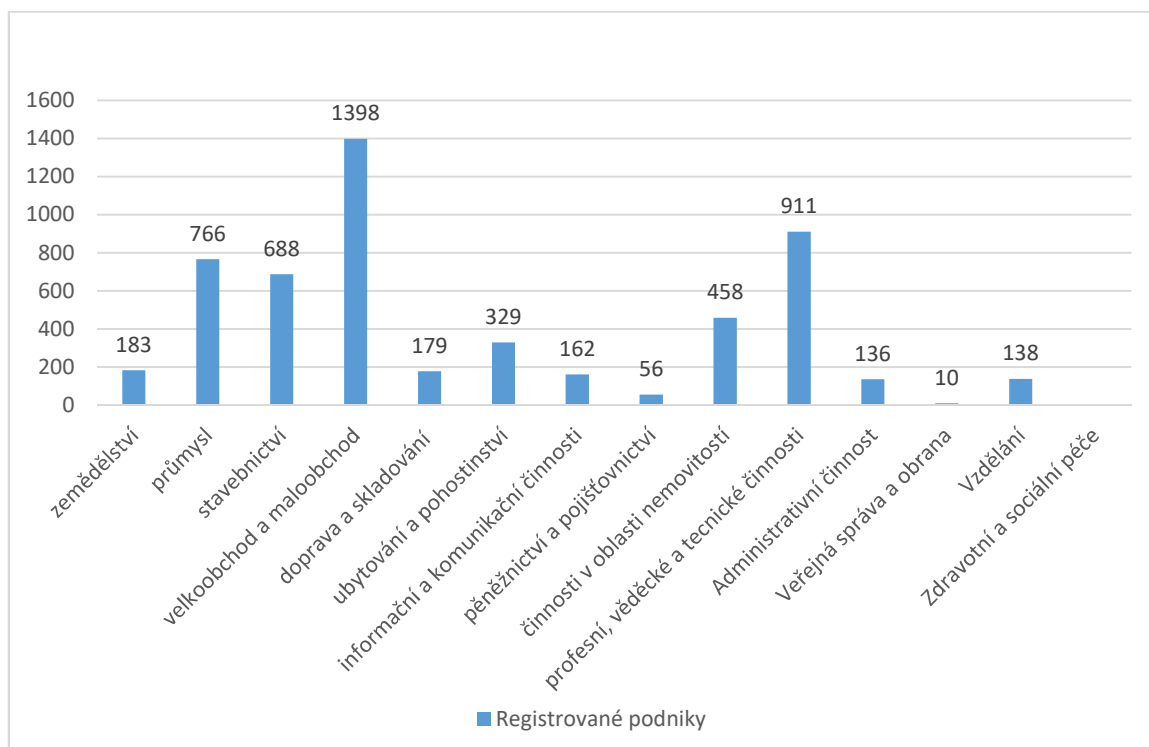

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚe, 2021

V Kroměříži mělo k 31.12.2020 sídlo celkem 6720 podnikatelských subjektů, z nichž 4,828 je fyzických osob a 1892 je právnických osob. Z počtu 4 828 fyzických osob je 4 403 fyzických osob podnikajících podle živnostenského zákona, 328 podnikajících podle jiného zákona a 65 zemědělských podnikatelů. Z počtu 1892 právnických osob je 1098 obchodních společností, 61 akciových společností a 16 družstev (ČSÚe, 2021).

V grafu níže můžeme vidět, jaké činnosti u podnikatelských subjektů převažují. Převažuje obchodní činnost a opravy a údržba motorových vozidel, profesní, vědecké a technické činnosti, dále stavebnictví, činnosti v oblasti nemovitostí, ubytování a pohostinství (ČSÚf, 2021).

Graf 11 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12.2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2021

Rozpočet obce

Kroměříž hospodář s rozpočtem, který je každoročně schvalován zastupitelstvem města. Ve sloupci přijaté transfery můžeme vidět objem prostředků přijatých městem ve formě transferů. Jedná se poměrně velkou část rozpočtu města na realizaci investic zaměřených na jeho rozvoj. Můžeme vidět, že objem přijatých transferů se rok od roku zvětšuje, což je známka toho, že město skutečně realizuje své záměry za pomoci těchto prostředků rok od roku více (Město Kroměříž, 2021).

Tab. 6 Příjmy a výdaje města Kroměříž v jednotkách tis. Kč

	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery	Příjmy celkem	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Výdaje celkem	Saldo
2016	372 156	25752	1127	105157	504191	424340	55465	479805	24386
2017	400461	20899	1685	145368	568414	472314	60731	533045	35369
2018	442425	21938	2014	189687	647064	540636	52279	59291	54149
2019	474528	26625	691	199781	701625	576758	93875	670633	30992

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 SWOT analýza

Strategická analýza SWOT posuzuje silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

Silné stránky

- Kulturní bohatství
- Atmosféra města
- Nízká úroveň kriminality
- Dopravní dostupnost
- Rozvinuté školství
- Příspěvkové organizace
- Řeka Morava
- Dálnice D1
- Průmyslová oblast
- Atraktivní místa
- Pořádání kulturních akcí
- Kulturní střediska

Slabé stránky

- Stárnutí populace
- Vzrůstající nezaměstnanost
- Zastaralé sportovní zařízení města
- Záplavová oblast města
- Málo investorů
- Nízký počet ubytovacích zařízení
- Nedostatek parkovacích míst
- Stárnutí sídlišť
- Jediný dopravní most přes řeku
- Absence víceúčelové haly

- Pasivní zapojení občanů do aktivit města

Příležitosti

- Lokalita města
- Zbudování víceúčelové haly
- Rekonstrukce sportovních zařízení města
- Neformální sportovní aktivity na pozemcích města
- Prostředky ze strukturálních fondů
- Revitalizace zbylých částí vojenských areálů
- Dobudování cyklistických tras
- Zvýšení ubytovacích kapacit
- Prodloužení splavnosti řeky
- Propojení aktivit v regionu
- Rostoucí zájem o zdravý životní styl

Hrozby

- Zvyšování nezaměstnanosti
- Hrozba povodní
- Mladí lidé odchází z regionu
- Uzavření sportovišť pro nevyhovující stav
- Zamítnutí žádostí o podporu ze strukturálních fondů

5 ANALÝZA ČERPÁNÍ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ MĚSTEM KROMĚŘÍŽ

5.1 Programové období 2007 – 2013

1. Územně analytické podklady obce s rozšířenou působností

Období realizace: 7/2007 – 12/2008

Celkový rozpočet projektu: 815.000,- Kč

Dotace z SF: 692.750,- Kč (85%)

Dotace ze SR: 122.250,- Kč (15%)

Projekt podpořen z EFRR, IOP, MMR

2. Revitalizace panelového sídliště Oskol

Období realizace: červen až říjen 2011

Celkový rozpočet projektu: 28.977.810,- Kč

Dotace z SF: 23.661.979,- Kč

Vlastní zdroje žadatele 5.315.831,- Kč

Projekt podpořen z EFRR, IOP, MMR

3. Podpora využití „památek UNESCO“ v Kroměříži a Ružomberku – informační systémy

Období realizace: 11/2008 – 12/2010

Celkový rozpočet projektu: 118.794 Eur (100%)

Rozpočet žadatele (město Kroměříž):

Dotace z EU: 68.344,25 (85%)

SR: 4.020,25 Eur (5%)

Vlastní zdroje 8.040,50 Eur (10%)

Rozpočet partnera:

EU: 32.630,65 (85%)

SR: 3.838,90 (10%)

Vlastní zdroje 1.919,45 (5%)

Projekt podpořen z OP cezhraničnej spolupráce Slovenská republika a Česká republika.

4. Infrastruktura pro kulturní akce v Kroměříži

Období realizace: 5/2011 - 4/2012

Celkový rozpočet projektu: 37.922.170,- Kč

Dotace z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava: 19.993.800,- Kč

Vlastní zdroje: 17.928.370,-Kč

Projekt podpořen z Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava

5. EGovernment v Kroměříži

Období realizace: 4/2011 – 1/2014

Celkový rozpočet projektu: 6.308.214,59 Kč (100%)

Příspěvek ze Strukturálních fondů: 5.361.982,40 Kč (85%)

Vlastní zdroje žadatele: 946.232,19,-Kč (15%)

6. Škola hrou – počítače ve výuce kroměřížských základních škol

Období realizace: 1/2010 – 6/2012

Celkový rozpočet projektu: 10.929.909,- Kč

Dotace z ESF: 9.290.423,- Kč. (85%)

Dotace ze SR ČR: 1.639.486,- Kč (15%)

Projekt podpořen z ESF, MŠMT, OP Vzdělání pro konkurenceschopnost

7. Zvýšení kvality řízení – Městský úřad Kroměříž I

Období realizace: 9/2010 – 8/2013

Celkový rozpočet projektu: 9.912.314,40 Kč

Dotace ze SF: 8.425.467,24 Kč (85%)

Vlastní zdroje žadatele: 1.486.847,16 Kč (15%)

Projekt podpořen z ESF, OP Lidské zdroje a zaměstnanost

8. Revitalizace prostoru bývalých kasáren – Hanácké náměstí v Kroměříži

Období realizace 2/2009 – 7/2010

Celkový rozpočet projektu: 38.287.631,- Kč

Dotace z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava: 23.831.164,- Kč

Vlastní zdroje žadatele: 14.456.467,- Kč

Projekt podpořen z rozpočtu Regionální rady NUTS II Střední Morava

9. Revitalizace Bezručova parku Kroměříž

Období realizace: červen až srpen 2010

Celkový rozpočet projektu: 7.781.059,- Kč

Dotace ze SF: 6.596.774,- Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1.184.285,- Kč

Projekt podpořen z EFRR,MMR,IOP

10. Rekonstrukce chodníků ul. Kollárova, Vrchlického, Jiráskova, Sokolovská a Velehradská

Období realizace: červen až srpen 2010

Celkový rozpočet projektu: 9.540.148,- Kč

Dotace ze SF: 8.109.125,- Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1.431.023,- Kč

Projekt podpořen z EFRR,MMR, IOP

11. Mikroprojekt – Z Kroměříže do Ružomberku – z Ružomberku do Kroměříže

Období realizace: 1.4.2012 – 31.3.2013

Celkový rozpočet projektu: 26.208,81 Eur

Dotace z EU: 22.277,48 Eur

Vlastní zdroje: 3.931,33 Eur

Projekt podpořen z PPS SR, ČR, EFRR, Fond mikroprojektů spravovaný Regionem Bílé Karpaty

12. Cyklostezka podél Baťova kanálu – úsek Kroměříž, Střížovice, Kvasice

Období realizace: 3/2009 – 6/2010

Celkový rozpočet projektu: 28.628.764,46 Kč (100%)

Dotace z rozpočtu Reg. rady regionu soudržnosti Střední Morava: 24.334.449,31 (85%)

Vlastní zdroje žadatele: 4.294.315,15 (15%)

Projekt podpořen z Regionální rady regionu soudržnosti Střední Morava

13. Česko – slovenský most mezi památkami UNESCO

Období realizace: 4/2010 – 9/2010

Celkový rozpočet projektu: 18.875 Eur (100%)

Dotace z EU: 16.043 Eur (85%)

Vlastní zdroje žadatele: 2.832 Eur (15%)

14. Modernizace výtahů a proti požární opatření bytového domu Nitranská 4091 – 92, Kroměříž

Období realizace: 1.4.2014 – 21.7.2014

Celkový rozpočet projektu: 3.453.773,- Kč

Dotace ze SF: 1.280.464,40 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 2.173.308,60 Kč

Projekt podpořen EFRR, MMR, IOP

15. Mikroprojekt Kroměříž – Ružomberok, města UNESCO a lidové kultury

Období projektu: 1.1.2014 – 30.9.2014

Celkové způsobilé výdaje: 10.480 Eur

Dotace ze ERDF: 8.908 Eur

Vlastní zdroje: 1.572 Eur

Projekt podpořen PCS SR, ČR, EFRR,

16. Starý pivovar – expozice Karla Kryla

Období realizace: 1/2014 – 10/2014

Celkový rozpočet projektu: 10.402.798 Kč

Dotace ze SF: 8.510.064 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1.892.734 Kč

Projekt podpořen EFRR, MMR, ROP Střední Morava

17. Zakládání a rekonstrukce uličních stromořadí ve městě Kroměříži

Období realizace: 09/2013 – 08/2014

Celkový rozpočet projektu: 3.375.344,42 Kč

Dotace ze SF: 2.233.417,90 Kč

Příspěvek ze SR: 159.529,85 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 982.396,67 Kč

Projekt podpořen EFRR, Státní fond životního prostředí ČR v rámci OP životního prostředí

18. Rozvoj plánování sociálních služeb v ORP Kroměříž

Období realizace: 06/2012 – 05/2014

Celkový rozpočet projektu: 1.263.544,- Kč

Dotace z ESF: 1.074.012,40 Kč

Prostředky národního spolufinancování ze SR: 189.531,60 Kč

Projekt podpořen ESF, MPSV, OP lidské zdroje a zaměstnanost

19. IPRM Kroměříž Revitalizace sídliště Slovan II

Období realizace: 12.11.2013 – 5.7.2014

Celkový rozpočet projektu: 11.584.377,69 Kč

Dotace ze SF: 9.094.053,08 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 2.490.324,61 Kč

Projekt podpořen EFRR, MMR, IOP

20. Rozšíření a zálohování varovacího a vyzumívacího systému města Kroměříž

Období realizace: 2/2013 – 12/2013

Celkový rozpočet projektu: 6.685.750,- Kč

Vlastní zdroje: 1.671.437,50 Kč

Dotace ze SF: 5.014.312,50 Kč

Projekt podpořen EFRR, ROP Střední Morava

21. Zvýšení kvality řízení – Městský úřad Kroměříž II

Období realizace: 1.7.2013 – 30.6.2015

Celkový rozpočet projektu: 7.409.589,60 Kč

Dotace ze SF: 6.298.151,16 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1.111.438,44 Kč

Projekt podpořen ESF, MPSV, OP lidské zdroje a zaměstnanost

22. Založení LBK Barborka

Období realizace: 3.3.2014 – 30.9.2015

Celkový rozpočet projektu: 487.572,- Kč

Dotace ze SF: 453.961,30 Kč

Dotace ze SFZP: 23.892,70 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 9.718 Kč

Projekt podpořen EFRR, Státní fond životního prostředí ČR, OP životní prostředí

V programovém 2007 - 2013 bylo nejvíce prostředků na realizaci projektů čerpáno z Regionálního operačního programu Střední Morava. Jednalo se o prostředky v celkové výši 81.683.789,- Kč. Byly podpořeny projekty v oblasti zlepšení dopravní infrastruktury, zvýšení atraktivity městských center, zlepšení atraktivnosti cestovního ruchu jako vybudování cyklostezky podél Bařova kanálu, revitalizací objektu bývalých kasáren nebo vybudováním infrastruktury pro kulturní akce (Město Kroměříž, 2020).

Z Integrovaného operačního programu bylo v tomto období čerpáno 54.797.127,- Kč pro podporu revitalizace sídlišť a zeleně ve městě.

Nemalou investicí, 25.088.056,- Kč, byly podpořeny projekty z operačního programu Zaměstnanost. Jednalo se o projekty v oblasti zvýšení kvality řízení Městského úřadu Kroměříž.

V oblasti životního prostředí byly z operačního programu Životní prostředí podpořeny programy pouze, ve srovnání s jinými projekty, ve výši 2.257.241,- Kč.

5.2 Programové období 2014 – 2020

1. Snížení energetické náročnosti objektu základní školy Zachar v Kroměříži

Období realizace: 09/2014 – 12/2014

Celkový rozpočet projektu: 29.115.021,50 Kč

Nezpůsobilé výdaje: 7.292.757,- Kč

Dotace ze SF: 18.548.924,82 Kč

Dotace ze SR: 1.091.113,22 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 2.182.226,46 Kč

Projekt podpořen EFRR, MŽP, OP životní prostředí

2. Informační systém v Kroměříži - Městě památek UNESCO

Období realizace: 04/2014 – 09/2014

Celkový rozpočet projektu: 4.829.362,- Kč

Dotace ze SF: 4.104.957,- Kč

Vlastní zdroje žadatele: 724.405,- Kč

Projekt podpořen EFRR, ROP Střední Morava

3. Revitalizace Slovanského náměstí v Kroměříži

Období realizace: 06/2014 – 11/2014

Celkový rozpočet projektu: 12.595.083,- Kč.

Dotace ze SF: 10.695.788,- Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1.899.295,- Kč

Projekt podpořen EFRR, ROP Střední Morava

4. Úprava nástupní plochy před Květnou zahradou

Období realizace 04/2014 – 08/2014

Celkový rozpočet projektu: 8.116.626,26 Kč

Dotace ze SF: 6.493.300,01 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1.623.325,25 Kč

Projekt podpořen EFRR, ROP Střední Morava

5. Revitalizace zeleně a vybraných komunikací v rámci IPRM Kroměříže – zóna jihovýchod

Období realizace: 9.3.2015 – 31.7.2015

Celkový rozpočet projektu: 20.476.188,16 Kč

Dotace ze SF: 16.746.364,59 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 3.729.823,54 Kč

Projekt podpořen EFRR, IOP, MMR

6. Rekultivace skládky Lutopecny

Období realizace 04/2014 – 08/2014

Celkový rozpočet projektu: 65.761.563,- Kč

Nezpůsobilé výdaje: 30.250,- Kč

Dotace ze SF: 55.871.616,05 Kč

Příspěvek ze SR: 3.286.565,65 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 6.573.131,30 Kč

Projekt podpořen EFRR, OP životní prostředí

7. Rekonstrukce a založení vybraných prvků zeleně města Kroměříže

Období realizace: 09/2014 – 10/2015

Celkový rozpočet projektu: 3.614.860,06 Kč

Dotace ze SF: 2.481.000,90 Kč

Příspěvek ze SR: 177.214,81 Kč

Projekt podpořen EFRR, OP životní prostředí

8. Nastavení systematické práce OSPOD v Kroměříži

Období realizace: 1.7.2014 – 31.8.2015

Celkový rozpočet projektu: 2.800.888,75 Kč

Projekt podpořen ESF, MPSV, OP lidské zdroje a zaměstnanost

9. Zkvalitnění nakládání s bioodpadem v Kroměříži

Období realizace 1.6.2017 . 31.12.2018

Celkový rozpočet projektu: 6.570.905,- Kč

Dotace ze SF: 5.585.269,25 Kč

Příspěvek příjemce dotace: 985.635,75 Kč

Projekt podpořen FS, MŽP, OP životní prostředí

10. Podpora uměleckých aktivit Kroměříž – Ružomberok

Období realizace: 1.10.2018 – 30.9.2019

Celkový rozpočet projektu: 17.868 Eur

Dotace ze SF: 15.187,80 Eur

Vlastní zdroje příjemce: 2.680,20 Eur

Projekt podpořen INTEREG V-A SR + ČR, EFRR

11. Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Kroměříž

Období realizace: 1.9.2016 – 29.6.2018

Celkový rozpočet projektu: 3.027.836,- Kč

Dotace ze SF: 2.876.444,20 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 151.391,80 Kč

Projekt podpořen ESIF, MSMT, OP výzkum, vývoj a vzdělávání

12. Škola pro všechny, věda hrou

Předpokládané ukončení projektu: 2.4.2020

Celkový rozpočet projektu: 17.466.681,- Kč

Dotace z EFRR: 14.846.678,85 Kč

SR: 873.334,05 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 1,746.668,10 Kč

Projekt podpořen EFRR, MMR, IOP

13. Komunitní plánování sociálních služeb na Kroměřížsku 2018 – 2019

Období realizace: 1.10.2017 - 30.9.2019

Celkové náklady projektu: 2.000.625,- Kč

Dotace z ESF: 1.700.531,25 Kč

Dotace ze SR: 200.062,50 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 100.031,25 Kč

Projekt podpořen ESF, MPSV, OP zaměstnanost

14. Zateplení objektu „B“ a „D“ Městského úřadu Kroměříž

Období realizace: 1.8.2016 – 29.6.2018

Celkové náklady projektu: 10.086.356,- Kč

Dotace EU: 4.034.542,40 Kč

Vlastní zdroje žadatele: 6.051.814,60 Kč

Projekt podpořen FS, MŽP, OP životní prostředí

15. Zvyšování profesionality a kvality řízení Městského úřadu Kroměříž

Období realizace: 1.1.2017 – 31.12.2018

Celkové náklady projektu: 6.497.850,- Kč

Dotace z fondů EU: 5.523.172,50 Kč

Národní zdroje: 649.785 Kč

Vlastní zdroje příjemce dotace: 324.892,50 Kč

Projekt podpořen ESF, MPSV, OP zaměstnanost

16. Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Kroměříž II

Období realizace: 1.7.2018 – 31.12.2021

Celkový rozpočet projektu: 14.726.334,- Kč

Dotace z ESIF: 13.990.017,28 Kč

Vlastní zdroje příjemce: 736.316,72 Kč

Projekt podpořen ESIF, OP výzkum vývoj a vzdělávání

17. Rozvoj metody kvality řízení Agenda 21 v Kroměříži

Období realizace: 1.3.2019 – 28.2.2021

Celkové způsobilé výdaje: 3.413.600 Kč

Příspěvek z ESF: 2.901.560,- Kč

Národní zdroje: 341.360,- Kč

Vlastní zdroje příjemce: 170.680,-Kč

Projekt podpořen ESF, MPSV, OP Zaměstnanost

18. Vegetační úpravy v ulici Kollárova, Kroměříž

Období realizace: 17.10.2018 – 31.12.2022

Celkové náklady projektu: 1.055.997,- Kč

Dotace z EFRR: 633.598,- Kč

Vlastní zdroje žadatele: 422.399,- Kč

Projekt podpořen EFRR, OP Životní prostředí

19. Revitalizace náměstí Míru v Kroměříži

Období realizace 16.1.2018 – 31.12.2019

Celkové náklady projektu: 1.722.101,- Kč

Dotace z EFRR: 1.033.261,- Kč

Vlastní zdroje: 688.840,- Kč

Projekt podpořen EFRR, OP Životní prostředí

20. Prevence ztráty bydlení u osob ohrožených sociálním vyloučením v Kroměříži

Období realizace: 1.7.2020 – 30.6.2022

Celkové náklady projektu: 3.587.205,- Kč

Dotace z ESF: 3.049.124,25 Kč

Dotace ze SR: 358.720,50 Kč

Vlastní zdroje: 179.360,25 Kč

Projekt podpořen ESF, OP Zaměstnanost

21. Bytový dům Havlíčkova 1 Kroměříž

Období realizace: 30.6.2017 – 30.6.2023

Celkové výdaje projektu: 89.999.199,90 Kč

Dotace z IROP: 26.799.903,90 Kč

Příspěvek příjemce podpory: 52.199.535,54 Kč

Projekt podpořen EFRR, IROP, MMR

22. Asistenti prevence kriminality Kroměříž

Období realizace: 1.6.2020 – 30.6.2022

Celkové náklady projektu: 4.664.625,- Kč

Dotace z ESF: 3.994.681,25 Kč

Národní zdroje: 469.962,50 Kč

Vlastní zdroje: 234.981,25 Kč

Projekt podpořen ESF, OP Zaměstnanost

23. Samostatný parkovací systém P+G a B+R v Kroměříži – Parkovací dům na ulici Havlíčkova

Období realizace: 30.6.2017 – 31.5.2022

Celkové náklady: 59.900.000,-Kč

Dotace z EFRR: 50.915.000 Kč

Dotace ze SR: 2.995.000 Kč

Vlastní zdroje: 5.990.000 Kč

Projekt podpořen EFRR, IROP

24. Snížení energetické náročnosti domova zvláštního určení Lutopecká 1422/1a v Kroměříži

Období realizace: 2.11.2020 – 17.1.2022

Celkové náklady projektu: 32.939.529,- Kč

Dotace z EFRR: 14.822.788,05 Kč

Vlastní zdroje: 18.116.740,95 Kč

Projekt podpořen EFRR, OP Životní prostředí

V programovém období je největší podpora směřována do oblasti revitalizace a výstavby domů a rozvoj školství s podporou 109.307.945,- z Integrovaného operačního programu a také v oblasti životního prostředí zaměřením především na revitalizaci a založení zeleně ve městě, řešení problémů s likvidací odpadů a snižování energetické náročnosti budov v majetku města (Město Kroměříž, 2020). Regionální operační program Střední Morava podpořil projekty ve výši 21.294.045,- Kč v oblasti revitalizace a zlepšení atraktivity náměstí a zeleně ve městě. U operačního programu Zaměstnanost je i tomto programovém období věnována pozornost zvyšování kvality řízení Městského úřadu Kroměříž, rozvoji vzdělanosti v sociálních službách, řízením Agendy 21 a systému práce SPOD a to v celkové výši 19.969.956,- Kč. Z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání byl především podpořen Místní akční plán s podporou necelých 14 milionů Kč. Celkově bylo z operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání 16.866.461,- Kč.

V následující tabulce jsou uvedeny sumy finančních prostředků použitých na plnění cílů kohezní politiky ve městě Kroměříž. Rozdíly jsou patrné jak u dotací ze SF, především pak v rozdílu v použitých vlastních zdrojích a zdrojů ze SR.

Tab. 7 Analýza financování projektů města Kroměříže

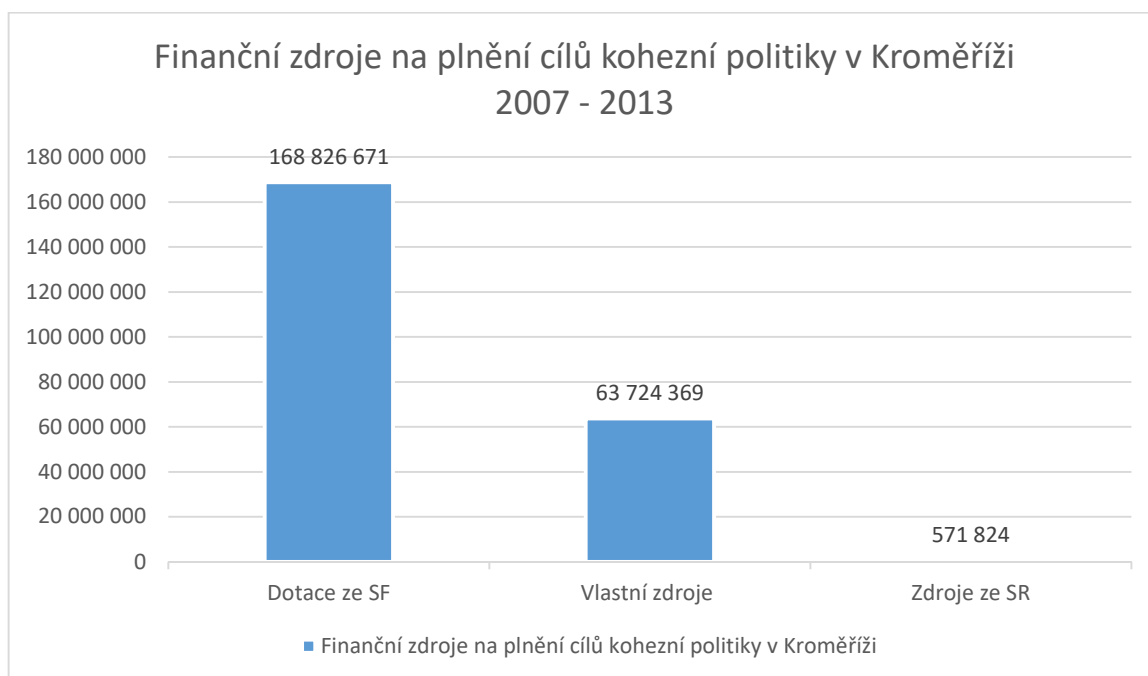
Programové období	Dotace ze SF	Vlastní zdroje	Zdroje ze SR	Celkové náklady na projekty
2007 - 2013	163.826.671,-	63.724.369,-	571.824,-	228.122.864,-
2014 - 2020	133.883.680,-	278.969.836,-	9.461.115,-	402.344.881,-

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnání programového období 2007 – 2013 a 2014 – 2021 je patrné, že v prvním zmiňovaném období byly využity prostředky především z Regionálního operačního programu a Integrovaného operačního programu. Město Kroměříž se v programovém období zaměřovalo především na zatraktivnění města prostřednictvím provedených revitalizací, výstavby a zavedením nové infrastruktury.

V programovém období 2014 – 2020 se město Kroměříž zaměřilo na investice v oblasti životního prostředí, jak bylo uvedeno, revitalizací zeleně, snižováním energetické náročnosti budov a revitalizací a zvyšováním atraktivity městských ploch. Podpora z operačního programu Životní prostředí se tedy mezi obdobími zvýšila z 2.257.241 na 94.240.024, což je viditelný nárůst. Naopak pokles vidíme u Regionálního operačního programu Střední Morava, kdy z 81.683.789,- Kč v programovém období 2007 – 2013 se v programovém období 2014 - 2020 snížila podpora na 21.294.045,- Kč. Pokles v objemu podpory je znatelný i u Integrovaného operačního programu z 109.307.945,- Kč na 54.797.127,- Kč.

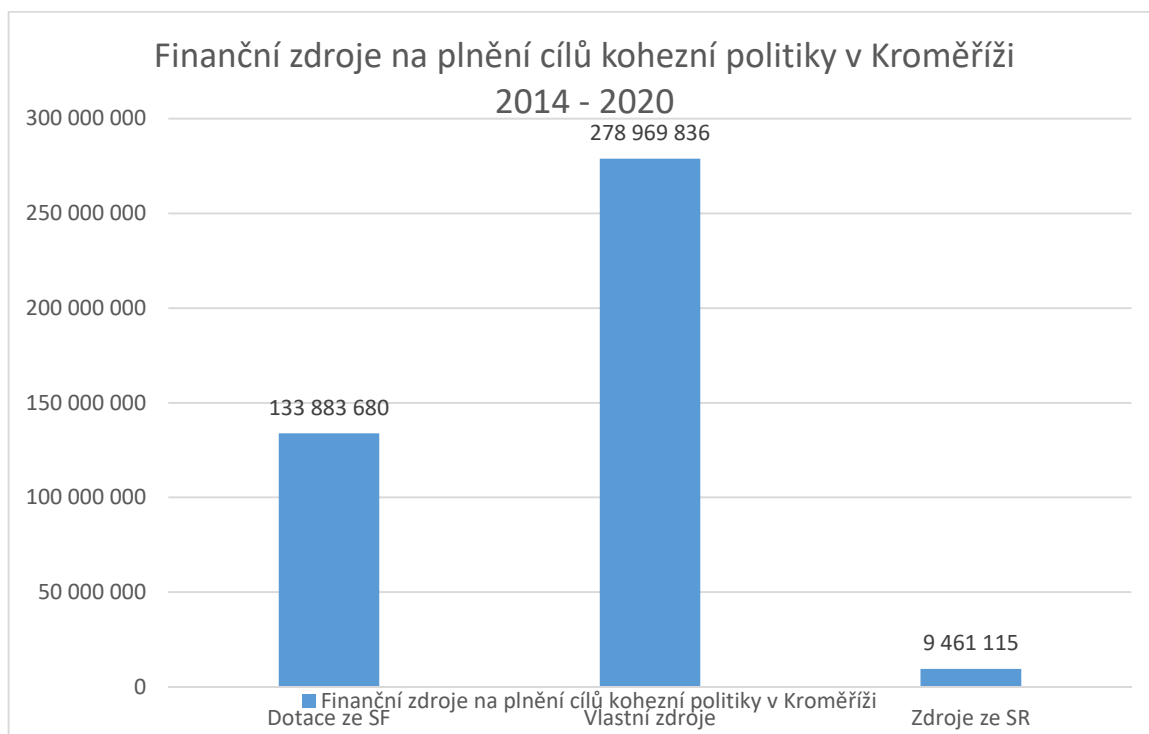
Graf 12 Finanční zdroje na naplnění cílů kohezní politiky v Kroměříži v období 2007 - 2013

Zdroj: Vlastní zpracování

V programovém období 2007 – 2013 tvořili dotace ze SF 71,8 % z celkových nákladů, v následujícím období je to už jen 33,2 % celkových nákladů.

Graf 13 Finanční zdroje na plnění cílů kohezní politiky v období 2014 - 2020

Zdroj: vlastní zpracování

V programovém období 2014 -2020 byly celkové náklady na projekty ve výši 402.344.881,- Kč, což je proti předešlému programovému období o 43,3 % více, jedná se tedy o podstatný nárůst. U dotací ze strukturálních fondů došlo k poklesu o necelých 30 mil. Podstatně se ale zvýšil podíl vlastních zdrojů, a to o 77,2 %. Způsobeno je to potřebou více se spolupodílet na financování projektů příjemci.

6 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Na základě provedené socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a evaluace projektů financovaných pomocí prostředků ze strukturálních fondů za uplynulá dvě programová období městem Kroměříž byly sestaveny dotazníky. Prostřednictvím dotazníků byly zjištěny informace týkající se projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů.

Dotazník (PŘÍLOHA P I) je zaměřen na projekty, které již proběhly. Cílem bylo zjistit, jaké povědomí mají občané o projektech spolufinancovaných ze strukturálních fondů. Byly vybrány projekty, které občané mohou znát a protože jejich realizace se dotýká veřejného života v Kroměříži a bylo zjišťováno, jak jsou s těmito projekty spokojeni. Dotazovaní také dostali prostor zhodnotit rozvoj a podporu nejpálčivějších oblastí Kroměříže a možnost vybrat si z nabízených možností, které projekty by, pokud by měli možnost, podpořili.

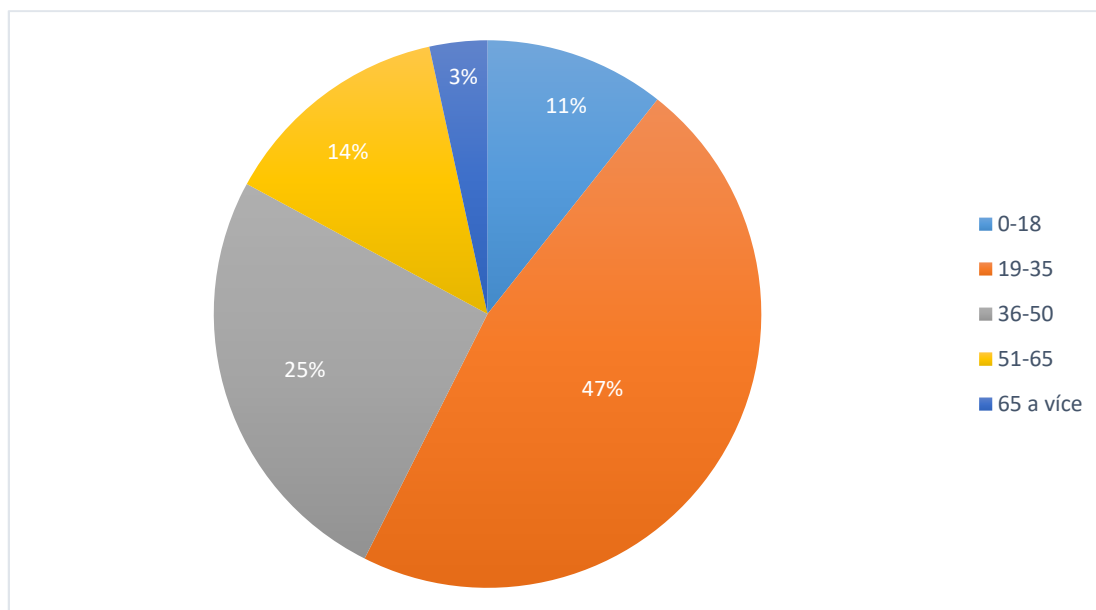
Realizace dotazníkového šetření dotazníku byla zahájena dne 25.2.2021 elektronickou formou prostřednictvím dotazníku vytvořeného na survio.com a distribuován byl prostřednictvím facebooku a e-mailu. Tento způsob jsem zvolila především kvůli epidemiologické situaci v ČR v souvislosti s šířením nákazy COVID – 19. Dalšími důvody jsou i vysoká návratnost dotazníků v souvislosti s jednodušším vyplněním a anonymitou respondentů, která vede k větší upřímnosti v zodpovězených otázkách a vyřčených názorech. Dotazníkové šetření bylo ukončeno 31.3.2021.

6.1 Věkové složení respondentů

Dotazníkového šetření, jak je uvedeno výše, se zúčastnilo 263 osob. Největší zastoupení respondentů je ve věkové kategorii 19 – 35 let a to 123, tedy 47 % z celkového počtu. Důvodem tohoto vysokého počtu může být fakt, že dotazník byl distribuován prostřednictvím sociální sítě Facebook a emailem především prostřednictvím mých vrstevníků. Druhou věkovou kategorií je skupina v letech 36 – 50 let v počtu 67 osob, tedy 25 % z celkového počtu. Další, pro mne překvapivou skupinou, je věková kategorie 51 – 65 let v počtu 36 respondentů, což je 14 % z celkového počtu a ukazuje nám, že právě sociální sítě jsou opravdu využívány napříč generacemi, což potvrzuje i fakt, že ve věkové kategorii 65 let a více bylo 9 respondentů, tedy 3 % a ve věkové kategorii 0 – 18 v počtu 28 respondentů, tedy 11 % z celkového počtu.

Graf 14 Věkové rozložení respondentů

Zdroj: vlastní zpracování

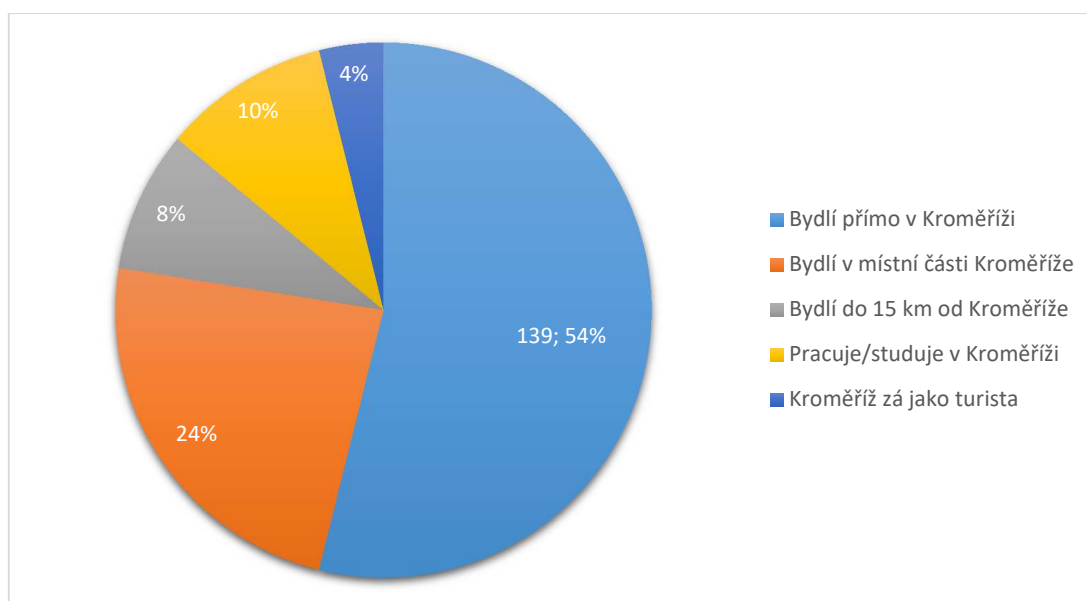
6.2 Vztah ke Kroměříži

V otázce vztahu ke Kroměříži je nejpočetnější skupinou respondentů ti, kteří bydlí přímo v Kroměříži, což je pro naše potřeby dost podstatné. Odpovědi od lidí, kteří v Kroměříži bydlí a rozvoj Kroměříže se jich přímo dotýká, jsou velmi podstatné a budou mít velký přínos. Respondentů bydlících v Kroměříži je 139, tedy 53 % z celkového počtu. Stejně podstatnou skupinou respondentů jsou i lidé bydlící v místní části Kroměříže, rozvoj města se jich dotýká úplně stejně jako občanů žijících přímo ve městě.

Místní části jsou součástí města a v případě projektů spolufinancovaných z EU mají stejnou pozici a projekty Kroměříže mohou být realizovány i na jejich území. Skupina respondentů z místních částí tvořila 24 %, tedy 66 respondentů. 10 % respondentů je pracujících nebo studujících v Kroměříži. Tito ve městě tráví podstatnou část dne a tedy i nich se rozvoj města týká. Další skupinou jsou respondenti bydlící do 15 km od Kroměříže., jde o 8 % z celkového počtu. Jedná se o obyvatele okolních obcí, které spadají do správního obvodu města. Do Kroměříže dojíždí, když ne za prací a studiem, tak ve věcech úředních, za nákupy, k lékaři, do nemocnice apod. Je to skupinka respondentů, která se zřejmě o rozvoj města

moc nezajímá, je pro ně důležitější rozvoj a dění v jejich obci. Poslední kategorií jsou lidé, kteří Kroměříž navštěvují jako turisté, což je 4 % z celkového počtu respondentů. Jsou to lidé, kteří Kroměříž vnímají z pohledu historického, kdy jsou pro ně důležité památky, ubytovací zařízení a restaurace a kulturní a společenské akce.

Graf 15 Vztah respondentů ke Kroměříži

Zdroj: vlastní zpracování

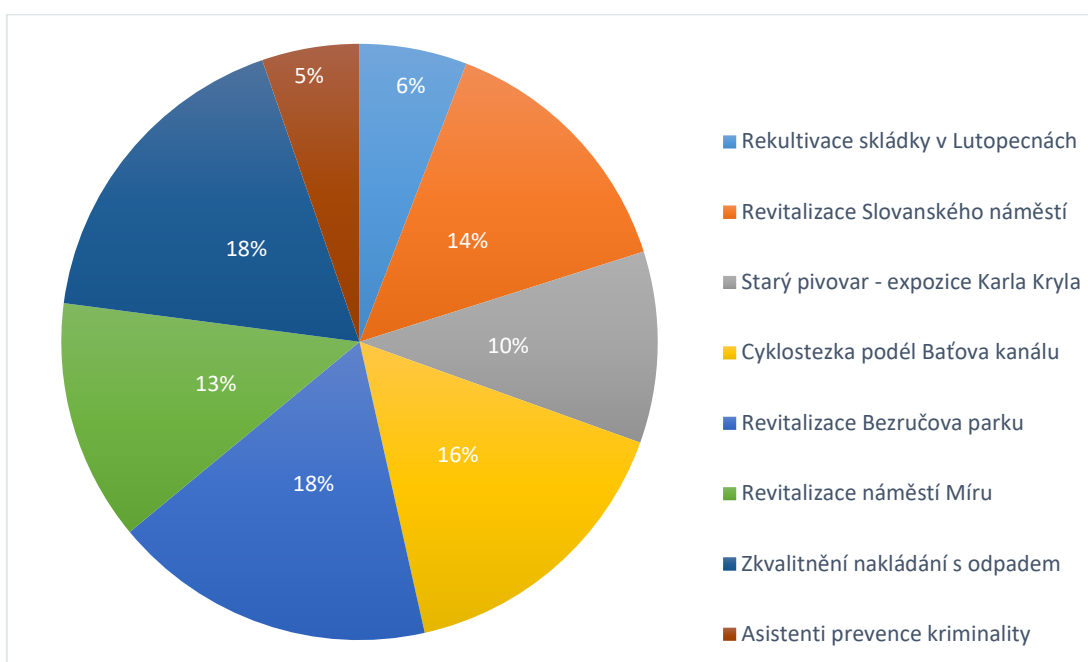
6.3 Povědomí o realizovaných projektech s finanční podporou z fondů EU

V otázce „Označte ty projekty, o kterých víte, že byly spolufinancovány z fondů EU“ byl uveden výčet těch projektů, které jsou, podle mého názoru, viditelné a byly i veřejně propagovány. Jedná se o: Rekultivace skládky v Lutopecnách, Revitalizace Slovanského náměstí, Starý pivovar – expozice Karla Kryla, Cyklostezka podél Bařova kanálu, Revitalizace Bezručova parku, Revitalizace náměstí Míru, Zkvalitnění nakládání s bioodpadem („kompostéry“), Asistenti prevence kriminality.

Nejvíce hlasů dostaly projekty Zkvalitnění nakládání s bioodpadem s počtem 163 a Revitalizace Bezručova parku s počtem 162 hlasů. Pokud se jedná o projekt Zkvalitnění nakládání s bioodpadem, tak se jedná o projekt, který se dotknul obyvatel v okrajových a

místních částech města. Tito měli možnost bezplatného pronájmu kompostérů, což bude popsáno níže. Akce byla dobře propagovaná a dostala se do povědomí občanů. Další projekty Revitalizace Bezručova parku spolu s Revitalizací Slovanského náměstí s počtem 132 hlasů a Revitalizací náměstí Míru s počtem 121 hlasů jsou projekty, které byly opět „nepřehlédnutelné“, protože tyto místa se nacházejí v centru města a nemohly proběhnout bez povšimnutí občanů. Projekt Cyklostezka podél Baťova kanálu získal 148 hlasů, což není překvapující a souvisí s tím popularita cykloturistiky. 96 hlasů získal Projekt Starý pivovar – expozice Karla Kryla. Tento počet hlasů je poměrně vysoký, nepředpokládala jsem, že bude v povědomí občanů v takovém počtu. Nejméně známými projekty jsou Rekultivace skládky v Lutopecnách s počtem 54 hlasů a Asistenti prevence kriminality s počtem 49 hlasů. Lidé o těchto projektech nemají povědomí.

Graf 16 Povědomí o realizovaných projektech z EU

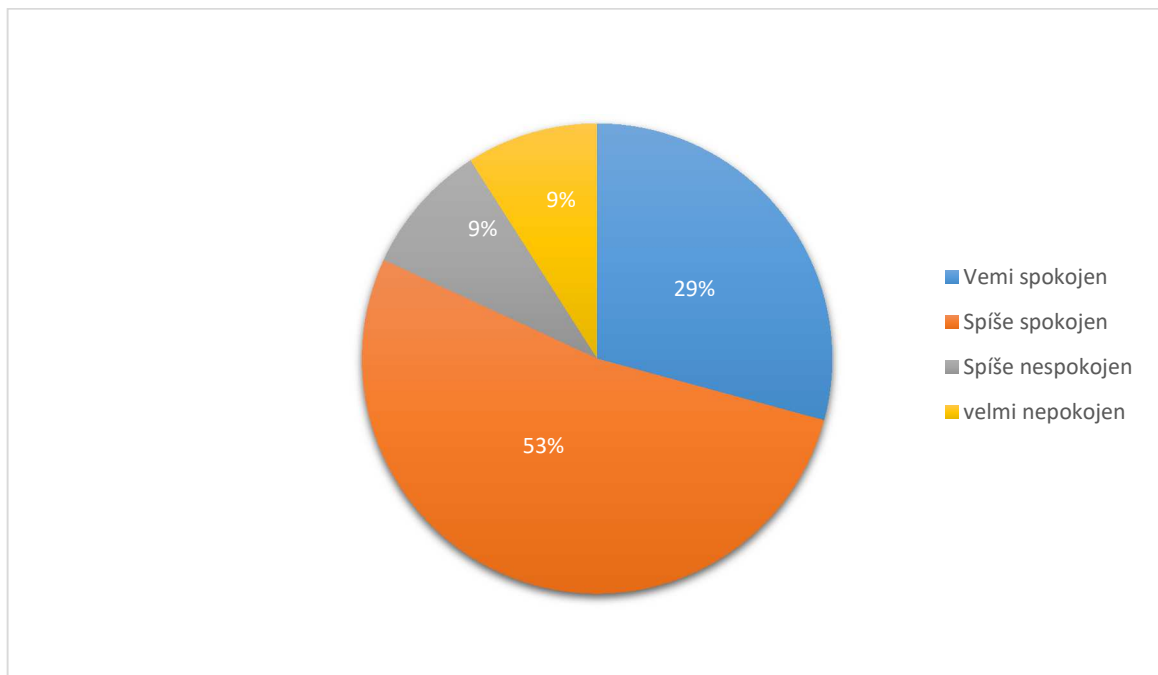
Zdroj: Vlastní zpracování

6.4 Jak jste spokojen(a) s provedenou revitalizací náměstí Míru v Kroměříži?

Projekt Revitalizace náměstí Míru Kroměříž byl realizován v období od 16.1.2018 do 31.12.2019. Jedná se o úpravu terénu a zeleně do formy relaxační zóny na náměstí Míru

v Kroměříži. Ve středu náměstí se nachází kruhový objezd, do kterého ústí důležité silniční tahy ze směru od Kojetína, Zdounek a Hulína. Cílem projektu je vytvoření reprezentativního a odpočinkového prostoru. Dle názoru respondentů jsou spíše spokojeni s revitalizací náměstí Míru, odpověď „spíše spokojen(a)“ označilo 128 respondentů. 71 respondentů je s revitalizací zmiňovaného náměstí velmi spokojeno. 17 respondentů je s revitalizací spíše nespokojeno a 22 respondentů je velmi nespokojeno. Respondenti měli u odpovědí „spíše nespokojen(a)“ a „velmi nespokojen(a)“ možnost uvést důvod nespokojenosti. Nejčastěji, jako důvod, byla uváděna poloha v blízkosti rušného kruhového objezdu, kdy tato odpočinková zóna není v současnosti oddělena od cesty, dále potom ruch silničního provozu narušuje pocit klidu potřebného k využití zóny. Dalším důvodem uváděným v odpovědích byla bezpečnost. Právě kvůli blízkosti rušného kruhového objezdu tuto zónu nenavštěvují nebo se bojí navštěvovat lidé s dětmi.

Graf 17 Spokojenost s projektem Revitalizace náměstí Míru

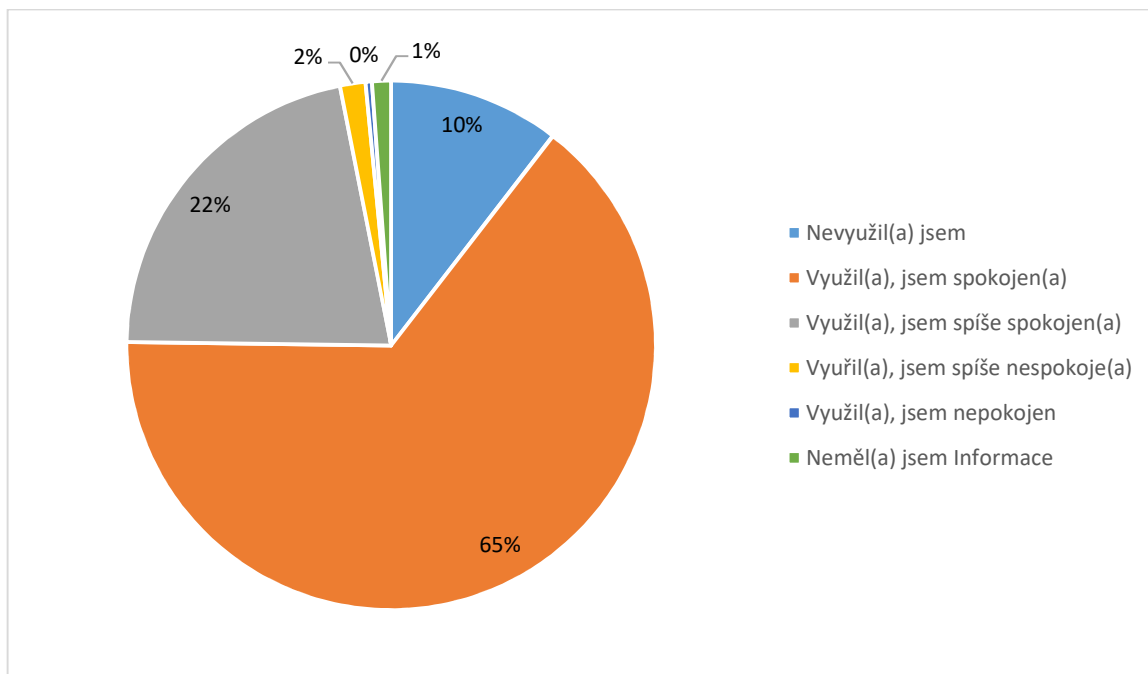

Zdroj: vlastní zpracování

6.5 Jak vnímáte projekt Zkvalitnění nakládání s bioodpadem v Kroměříži?

Projekt Zkvalitnění nakládání s bioodpadem v Kroměříži byl realizován v období 1.6.2017 do 31.12.2018. Bylo pořízeno 2 137 kompostérů o objemu 900l a tyto byly zapůjčeny do jednotlivých domácností v určených lokalitách Kroměříže a jejích místních částí. Cílem projektu je zavedení systému odděleného sběru bioodpadů prostřednictvím domácího kompostování v rodinné zástavbě. Nejpočetněji byla označena odpověď „Pronajatý kompostér využívám a jsem spokojen(a)“ a to 65 % z celkového počtu respondentů. Projekt byl zveřejňována je obyvatelé měli informace o možnosti pronájmu kompostéru, které také většina využila, 22 % z celkového počtu označilo odpověď „Pronajatý kompostér využívám a jsem spíše spokojen(a)“. 10 % respondentů označilo odpověď „Pronájem kompostéru jsem nevyužil(a)“. 4 respondenti možnosti pronájmu využilo a je spíše nespokojeno, jeden respondent je nespokojen a 3 respondenti neměli o možnosti bezplatného pronájmu kompostérů informaci.

Graf 18 Spokojenost s projektem „kompostéry“

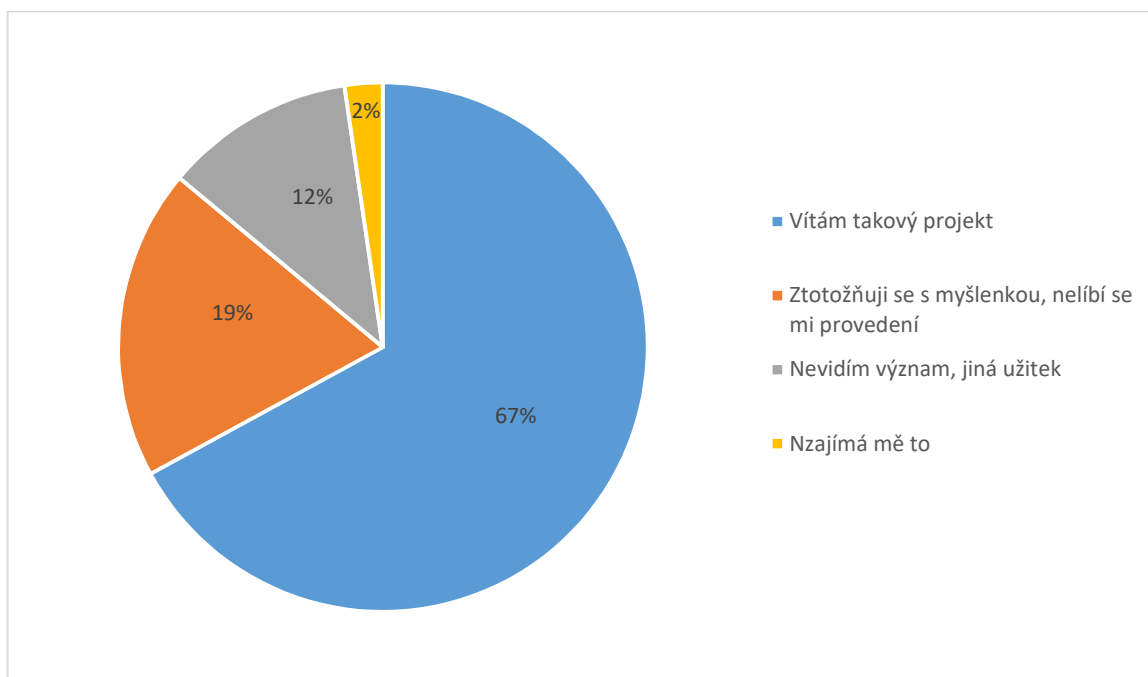
Zdroj: vlastní zpracování

6.6 Jak vnímáte projekt Revitalizace prostoru bývalých kasáren – Hanácké náměstí?

Projekt Revitalizace prostoru bývalých kasáren – Hanácké náměstí v Kroměříži byl realizován v období 2/2009 do 7/2010. Cílem projektu bylo zvýšit atraktivitu město Kroměříže pro práce, investice a zvyšování kvality života prostřednictvím revitalizace území. K tomu bylo využito tzv. brownfieldu a to areálu bývalých kasáren.

173 respondentů vítá projekt tohoto typu a je spokojeno s provedenou revitalizací, což představuje 66 % všech dotazovaných. 69 respondentů se ztotožňuje s myšlenkou vybudování takového prostoru, ale uvítali by jiné provedení, jsou spíše spokojeni a představují 19 % dotazovaných. 25 respondentů uvedlo, že nevidí význam v právě tomto typu projektu a prostor by využili jinak. 6 respondentů označilo odpověď „nezajímá mě to“.

Graf 19 Spokojenost s projektem Revitalizace Hanáckého náměstí

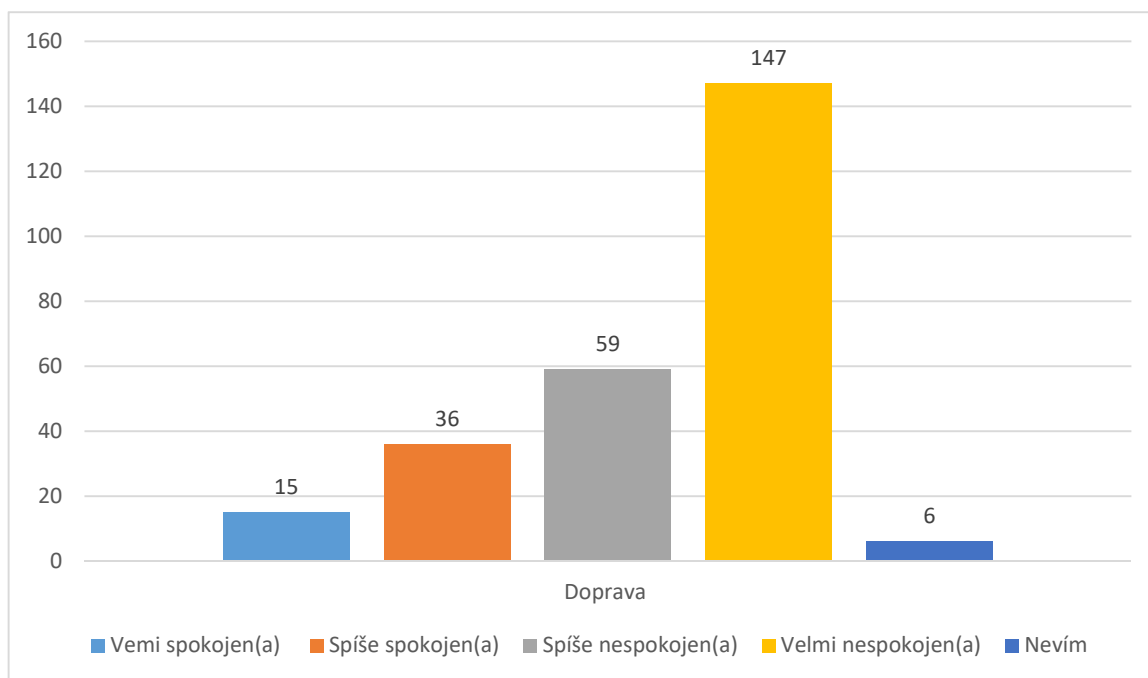

Zdroj: vlastní zpracování

6.7 Hodnocení oblastí

Respondenti v otázce č. 7 uváděli hodnocení oblastí města Kroměříž. Jednalo se oblast dopravy, parkování, životního prostředí, sportovních zařízení, školství a cestovního ruchu. V grafech níže vidíme, že jsou oblasti, s kterými respondenti nejsou spokojeni. Jedná se především o oblast dopravy s tou je velmi nespokojeno 177 dotazovaných a 47 je spíše nespokojeno. Nespokojenost vyjádřili i s parkováním v Kroměříži velmi nespokojeno je 115 respondentů a 98 je spíše nespokojeno. V oblasti životního prostředí a cestovního ruchu jsou respondenti spíše spokojeni. Naopak nejvíce respondentů je spíše spokojeno s oblastí školství.

Graf 20 Doprava

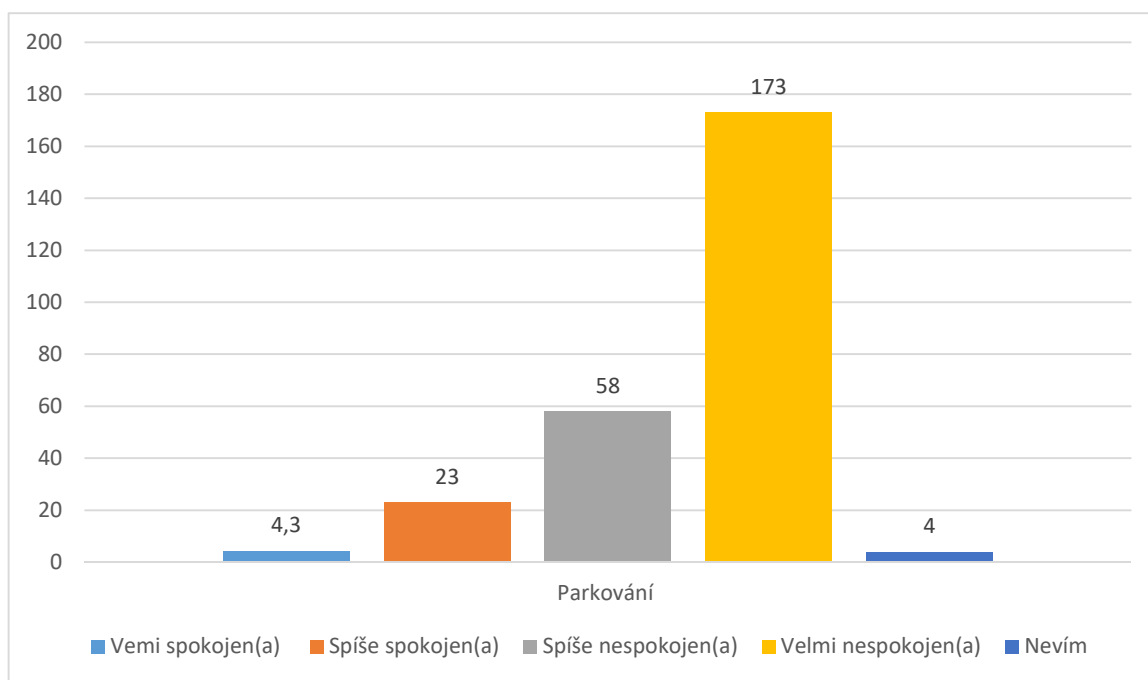

Zdroj: vlastní zpracování

Oblast dopravy je v současné době v Kroměříži diskutované téma. Průjezdnost městem je velmi obtížná. Hlavním důvodem je, že hlavní tepna přes Kroměříž, silnice č. 435, 432 a 367, je vedena pouze v jednom jízdním pruhu. V minulosti silnice č. 435 a 367 v ulicích Tovačovského, 1. máje a Husovo náměstí disponovala dvěma jízdními pruhy, ale z důvodu nedostatku parkovacích míst (věnuji se níže) byl jeden jízdní pruh změněn na podélné parkování pro osobní vozidla. Problém není ale pouze v průjezdu, ale i v umístění přechodů pro chodce a nedostatečnému počtu semaforů, které by usnadnili výjezd z sedlejších

komunikací. Není potom překvapující, že 147 respondentů označilo možnost „velmi nespokojen(a)“ a 59 respondentů „spíše nespokojen(a)“. Lidé, kteří denně přes Kroměříž cestují tento problém pocítují.

Graf 21 Parkování

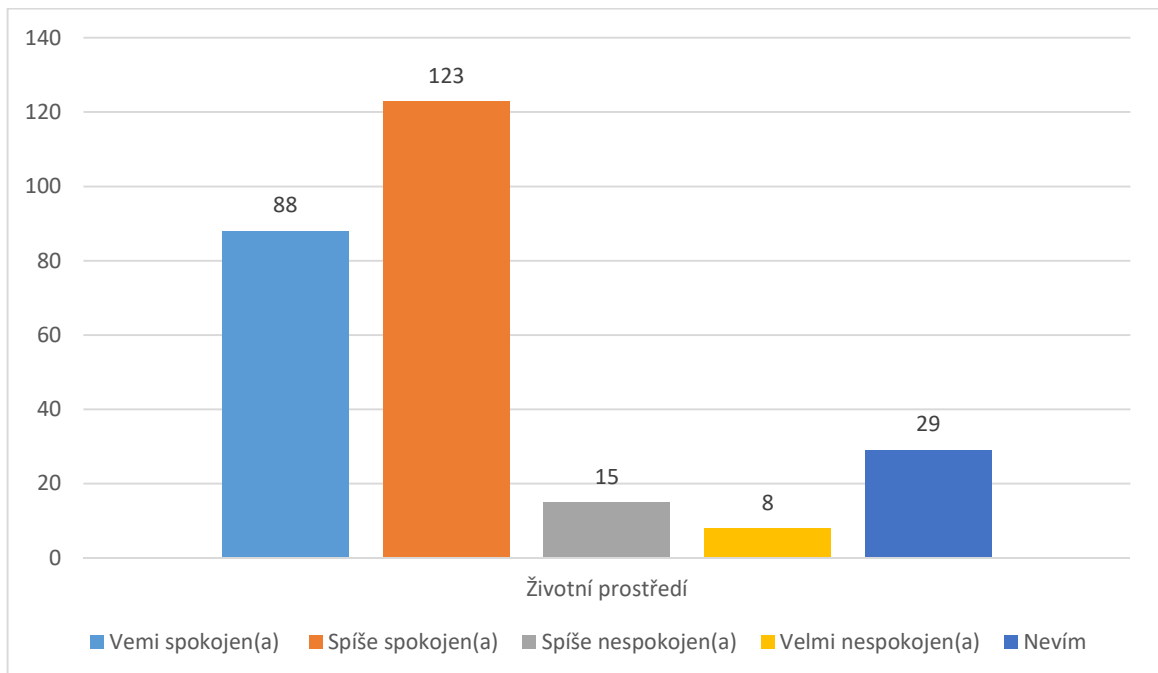

Zdroj: vlastní zpracování

Dalším problémem, se kterým se Kroměříž v současné době potýká je nedostatek parkovacích míst a to jak pro rezidenty, tak pro občany dojíždějící do Kroměříže do práce nebo za jiným účelem. Problém rezidentního parkování je hlavně ten, že v minulosti při výstavbě bytů nebylo počítáno s takovým počtem vozidel. V dnešní době disponuje každá domácnost jedním až dvěma vozidly a kapacita parkovišť je velmi nedostačující. Stejný problém je potom s parkovacími místy pro lidi, kteří do Kroměříže dojíždějí do práce či za jiným účelem. Parkovacích míst v centru je omezený počet a parkovací kapacity jak v parkovacím domě na ul. Tovačovského, přilehlých parkovištích, tak u např. u obchodního domu Albert či na Hanáckém náměstí. Opět tedy není překvapení, že 173 respondentů označilo odpověď „velmi nespokojen(a)“ a 58 respondentů „spíše nespokojen(a)“. Tuto situaci má částečně vyřešit projekt výstavby parkovacího domu na ul. Havlíčkova a vybudováním parkoviště na sídlišti Zachar.

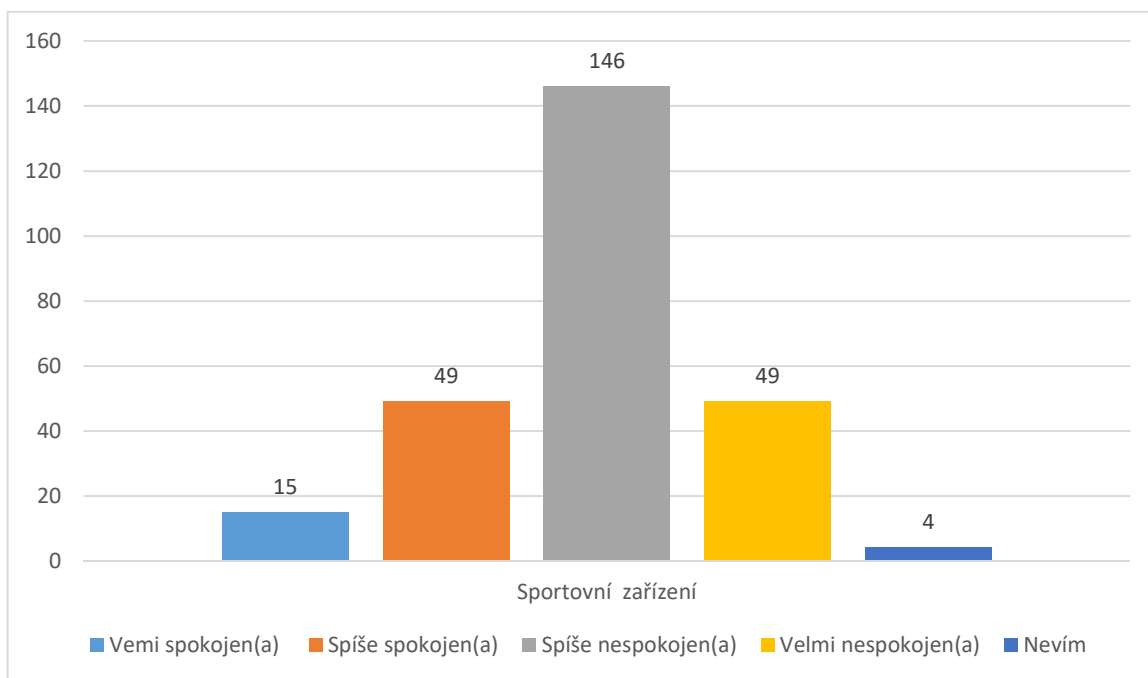
Graf 22 Životní prostředí

Zdroj: Vlastní zpracování

V oblasti životního prostředí jsou obyvatel více méně spokojeni. Převažuje označení odpovědí „velmi spokojen(a)“ a „spíše spokojen(a)“ v celkovém počtu 211. V Kroměříži se nachází zámecké zahrady, Bezručův park v blízkosti centra. Byly provedeny revitalizace Slovanského náměstí, náměstí Míru a Hanáckého náměstí, čímž vznikly odpočinkové zóny pro obyvatele Kroměříže.

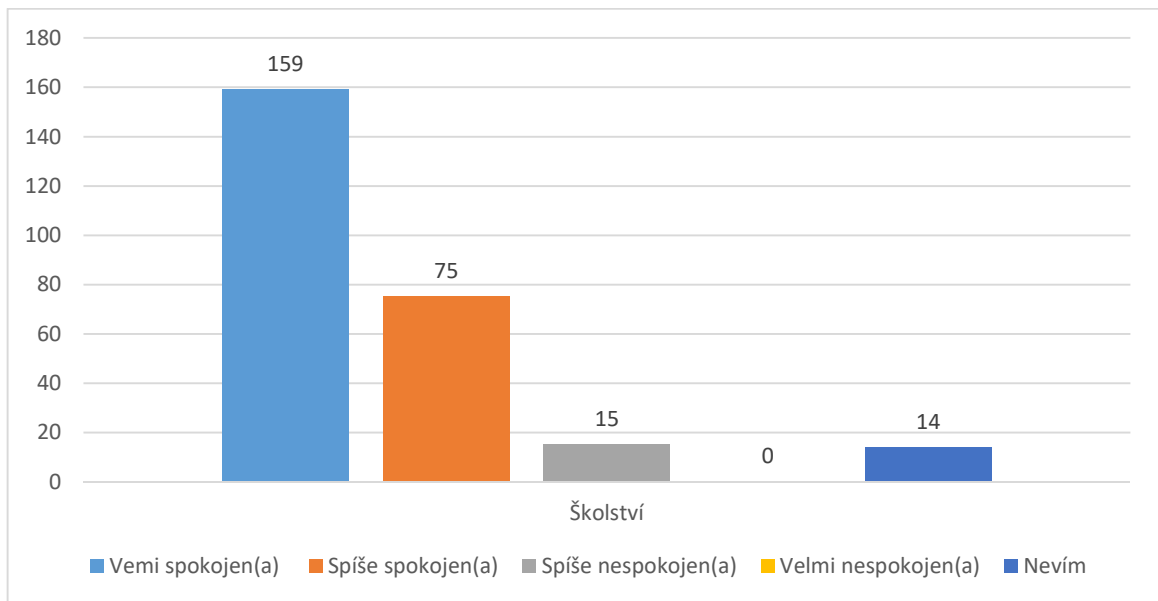
Graf 23 Sportovní zařízení

Zdroj: Vlastní zpracování

Sportovní zařízení města Kroměříže jsou také jednou z diskutovaných oblastí. Pod sportovní zařízení spadají tělocvična Slavia, fotbalový stadion, tenisové kurty, zimní stadion a, plavecký stadion a koupaliště Bajda. Jak je vidět na grafu, 146 respondentů je se sportovními zařízeními města Kroměříž „spíše nespokojeno“ a 49 dokonce velmi nespokojeno. Souvisí to především s tím, že zařízení jsou zastaralá, nebyly na nich provedeny žádné výraznější investice, zázemí neodpovídá současným trendům a potřebám sportovců ani široké veřejnosti. Ve velmi špatném stavu je krytý bazén a město roto uvažuje výstavbu zcela nového.

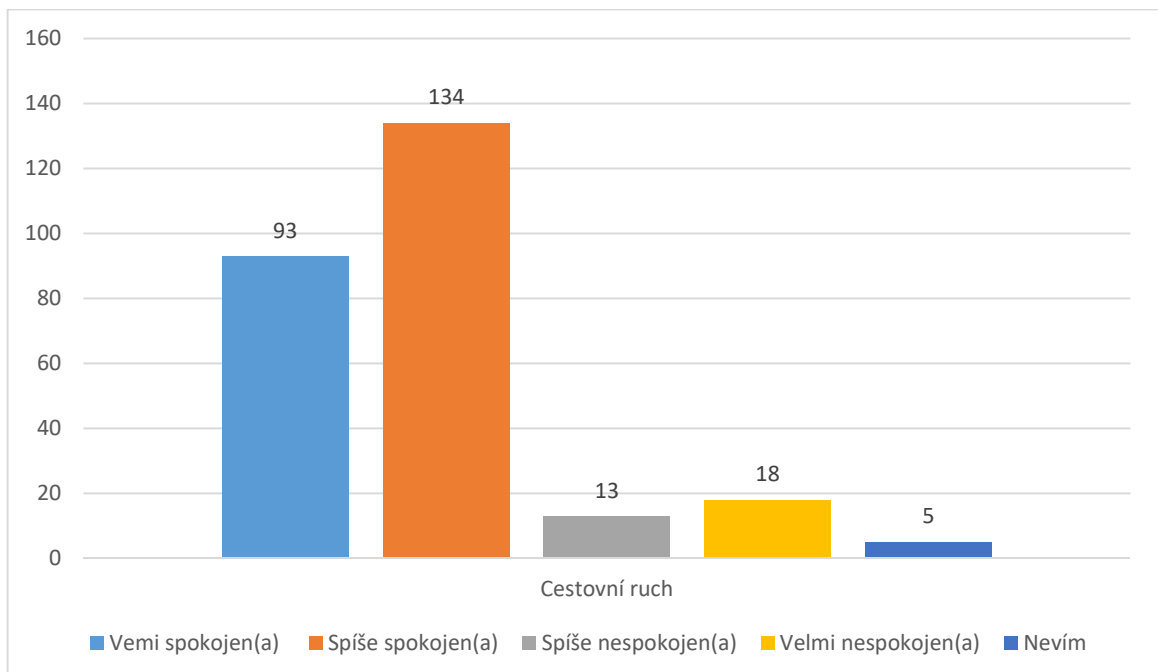
Graf 24 Školství

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak už bylo zmíněno v socioekonomické analýze, v Kroměříži e nachází nespočet školských zařízení. Z grafu výše vidíme, že více jak dvě třetiny respondentů vidí stav školství ve městě velmi dobře a 75 je spíše spokojeno, což vypovídá o dobré úrovni zmiňovaných školských zařízení. Možnost „velmi nespokojen(a) neoznačil žádný z respondentů.

Graf 25 Cestovní ruch

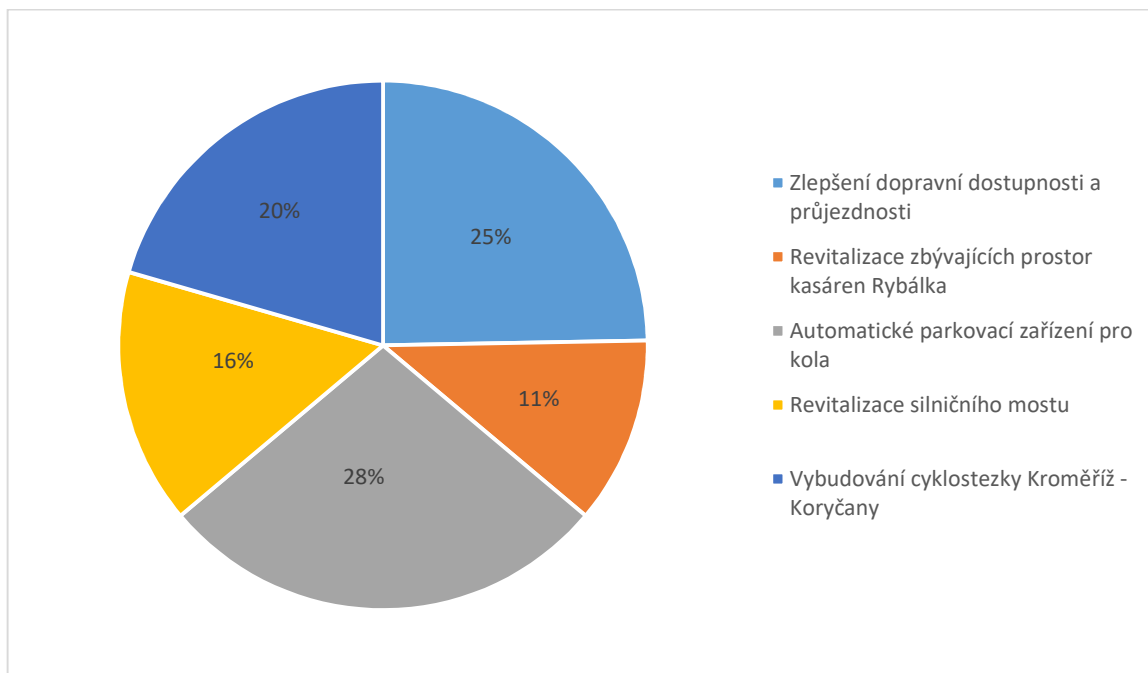
Zdroj: Vlastní zpracování

Oblast cestovního ruchu má ve městě Kroměříž své rezervy, přesto drtivá většina respondentů vnímá stav cestovního ruchu v Kroměříži dobře, 93 respondentů uvedlo, že se „velmi spokojeno“ a 134 je „spíše spokojeno“.

6.8 Preference návrhů na projekty

V otázce „Kdyby jste měli možnost rozhodnout, které projekty byste si vybral(a) pro realizaci v rámci spolufinancování z prostředků EU, měli možnost respondenti vybrat dvě oblasti, dle vlastních priorit. Nejvíce hlasů, 146, dostal návrh na vybudování automatického parkovacího zařízení pro kola. Lidé by určitě uvítali možnost bezpečného uložení kola. Další návrh Zlepšení dopravní průjezdnosti a obslužnosti města získal 130 hlasů a jednalo by se o řešení palčivého problému města. 108 hlasů získal návrh na vybudování cyklostezky Kroměříž – Koryčany. Důvodem je absence bezpečné cyklistické trasy ve směru na Koryčany, kdy v současné době je tento sport velmi populární. 82 respondentů by uvítalo projekt revitalizace silničního mostu přes řeku Moravu, kdy tento je jediným silničním mostem umožňující vjezd do centra Kroměříže. 60 respondentů by vybralo projekt na revitalizaci zbývajících prostor kasáren Rybálka.

Graf 26 Preference návrhů na projekty

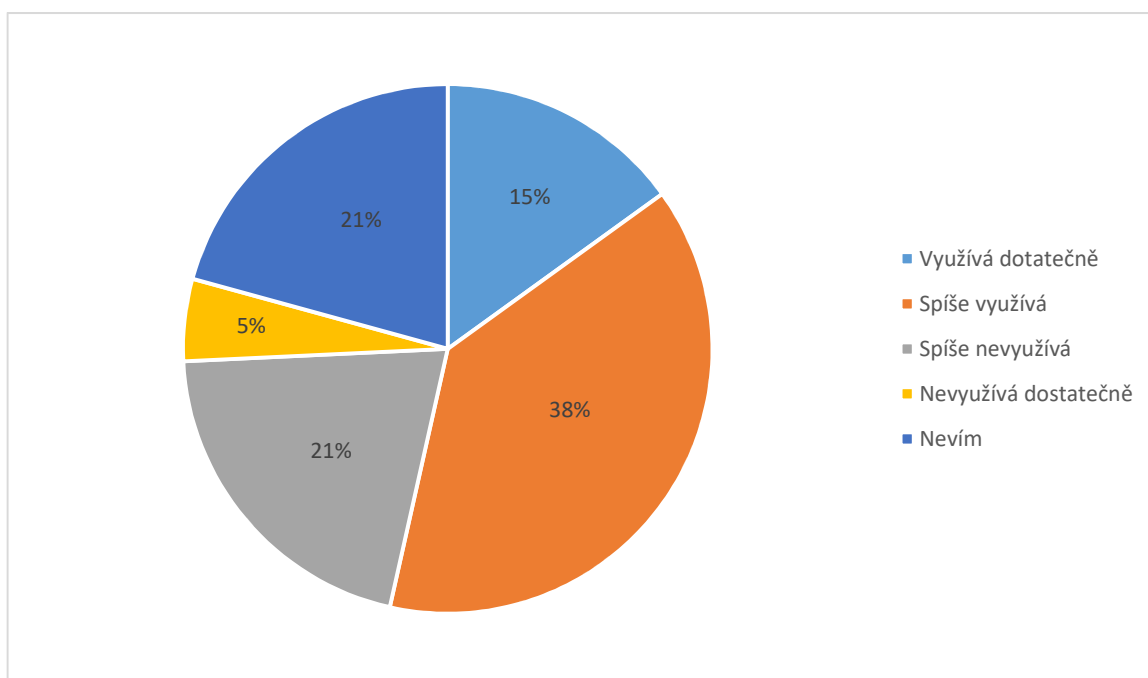

Zdroj: Vlastní zpracování

6.9 Myslíte si, že město Kroměříž využívá dostatečně možnosti čerpání prostředků z fondů EU pro svůj rozvoj?

V závislosti na všech předešlých otázkách měli respondenti možnost zhodnotit, zda-li město Kroměříž dostatečně využívá možnost čerpání prostředků z fondů EU. To, že Kroměříž využívá dostatečně této možnosti, uvedlo 45 respondentů, tedy 15 %. Nejvíce respondentů 115, tedy 38 % uvedlo, že si myslí, že spíše využívá této možnosti. 62 respondentů uvedlo, že spíše nevyužívá, 15 respondentů uvedlo, že nevyužívá možnosti čerpání prostředků z fondů EU. 26 respondentů uvedlo, že neví.

Graf 27 Názor na využívání prostředků z EU

Zdroj: Vlastní zpracování

7 NÁVRH NA PROJEKTŮ REALIZOVANÝCH ZA POMOCI PROSTŘEDKŮ Z EU FONDŮ

Výše uvedené závěry dotazníkového šetření byly podkladem pro rozhodnutí, jaký návrh na realizaci bude zpracován. V dotazníkovém šetření byly, jako návrhy na realizace projektů uvedeny: Zlepšení dopravní obslužnosti a průjezdnosti města, Revitalizace zbývajících prostor kasáren Rybálka, Automatický parkovací systém pro kola, Revitalizace silničního mostu přes Moravu, Vybudování cyklostezky Kroměříž – Koryčany.

Nejvíce hlasů získal návrh na vybudování Automatického parkovacího systému pro kola, 28 % hlasů z celkového počtu. Výstavba tohoto systému bude jedním z mých návrhů na realizaci. Jako druhý návrh byla vybrána realizace cyklostezky z Kroměříže do Koryčan, I. etapa.

Ve strategickém plánu města Kroměříže 2013 – 2023 je prioritou 1.1 Zajištění kvalitní dopravní dostupnosti a prostupnosti města. Pod bodem č. 1.1.6 uvedeno opatření Zkvalitnění prostupnosti města pro pěší a cyklistickou dopravu a další formy bezmotorové dopravy a propojení města s příměstskými rekreačními plochami.

Zvolenou strategií je odlehčení motorizované dopravy, podpora cestovního ruchu, kdy cyklistika je vyhledávanou formou turismu.

Mezi aktivity naplňující opatření patří realizace opatření pro zvýšení bezpečnosti cyklistické dopravy a opatření pro prevenci cyklistické dopravy na silničních komunikacích, budování cyklostezek a cyklotras, bezbariérové úpravy chodníků a jejich opravy a údržby.

Indikátory výstupu je délka nově vybudovaných či rekonstruovaných cyklostezek a cyklotras, počet vybudovaných cyklistických pruhů, počet vytvořených prvků značení, prvků mobiliáře souvisejícího s cyklostezkami (lavičky, stojany na kola apod.), délka opravených či udržovaných chodníků, počet nově vybudovaných bezbariérových prvků.

Dalším opatření pod bodem 1.1.7 strategického plánu je Napojení infrastruktury pro bezmotorovou dopravu na páteřní nadregionální síť. Městem Kroměříž prochází cyklostezka nadregionálního významu – č. 47 – Moravská stezka, která je spojnicí mezi Břeclaví a Jeseníkem. Na tuto cyklostezku se napojují cyklotrasy regionálního významu.

Zvolenou strategií je rozvoj cestovního ruchu a cyklodopravy prostřednictvím projektů a aktivit související s rozvojem cyklistické infrastruktury.

Aktivitami naplňujícími opatření jsou údržba a revitalizace úseků Moravské stezky, budování doprovodné infrastruktury na Moravské stezce a budování nových úseků cyklostezek napojujících se na uvedenou stezku.

Indikátory výstupu jsou délka udržovaných nebo revitalizovaných úseků Moravské stezky a stezek na ni napojených, počet nově vybudovaných prvků mobiliáře souvisejícího s cyklostezkami na Moravské stezce a cyklostezkami na ni napojenými.

Jak již bylo uvedeno, do města vede Moravská cyklostezka. Cyklotrasy, které na tuto stezku navazují, jsou cyklotrasa „Z Kroměříže na skok do Chřibů“ a cyklotrasa „Rovinou okolo Kroměříže“. Cyklotrasa Z Kroměříže na skok do Chřibů vede z Kroměříže, přes Zdounky na Bunč, který se nachází 479 m.n.m. a dále na rozhlednu Brdo, která je 587 m.n.m., zpět do Kroměříže se vydáváte přes Kostelany. Trasa je dlouhá 47 km. Cyklotrasa Rovinou okolo Kroměříže vede přes Chropyni, Rymice do Holešova a zpět.

Obrázek 1 Moravská cyklostezka, Zdroj: mapy.cz

7.1 Vybudování automatického parkovacího systému pro kola – návrh projektu č. 1

7.1.1 Popis a cíl projektu

Projektem na vybudování této parkovací věže pro kola by město Kroměříž vyslalo signál, že je městem podporující cyklistiku a zároveň podporuje městskou mobilitu směrem k rozvoji cyklistické dopravy používání jízdních kol a využívání veřejné dopravy.

Význam vybudování automatického parkovacího systému pro kola má dvě hlediska. V první řadě by tento projekt sloužil pro každodenní využití u lidí, kteří denně dojíždějí veřejnou dopravou, ať už autobusovou nebo železniční a na místní autobusové nádraží a železniční stanici se mohou dopravit na kole. Druhým hlediskem je využití právě turisty přijíždějícími do města na kole prostřednictvím uvedených cyklostezek a cyklotras. Bezpečné uložení kola do automatického parkovacího systému by jim umožnilo klidný pohyb po centru města a bezstarostnou návštěvu památek a kulturních akcí bez toho, aby museli mít kolo neustále u sebe a přemýšlet, kde kolo zaparkují a zdali nedojde k jeho poškození či odcizení.

První automatický parkovací systém pro kola byla vybudována v Hradci Králové. V prvním roce ji využilo více než deset tisíc cyklistů. Nejbližší takový parkovací systém je zbudován v Přerově. V České republice je již vybudováno 20 těchto parkovacích systémů pro kola.

Automatické parkovací systémy pro kola disponují špičkovými technologiemi. Cyklista kolo vloží do dveří dle pokynů a kolo se automaticky uloží do věže a cyklista obdrží účtenku, kterou pro vyzvednutí kola naskenuje a systém automaticky kolo vybere a vydá majiteli. Tyto parkovací systémy fungují bez obsluhy, cyklisté si nemusejí z kol sundávat vůbec nic a mohou na něm nechat helmy, brašny a další věci. V parkovacích systémech lze zaparkovat 100 – 120 kol. Jedna zaparkování trvá několik málo sekund. Kolo je zde možné uložit na 24 hodin denně a sedm dní v týdnu. archiweb.cz - Parkovací věže na kola by mohly vzniknout v dalších 13 městech

Výstavbou automatického parkovacího systému pro kola bude podpořena mobilita a udržitelnost města. Spolu s navýšením počtu parkovacích míst pro kola se předpokládá i navýšení cyklistické dopravy. Prostřednictvím zvýšení cyklistické dopravy dojde ke snížení emisí ve městě a pozitivní vliv na životní prostředí.

Obrázek 2 Parkovací věž pro kola, Město Břeclav, zdroj: breclav.eu, 2021

7.1.2 Cílové skupiny

Cílovou skupinou projektu jsou obyvatelé města Kroměříže a místních částí, kteří využívají cyklistické dopravy v rámci cest do zaměstnání nebo za službami, návštěvníci a turisté cestující pouze na kole nebo kombinovaně s autobusovou nebo železniční dopravou.

7.1.3 Výchozí stav

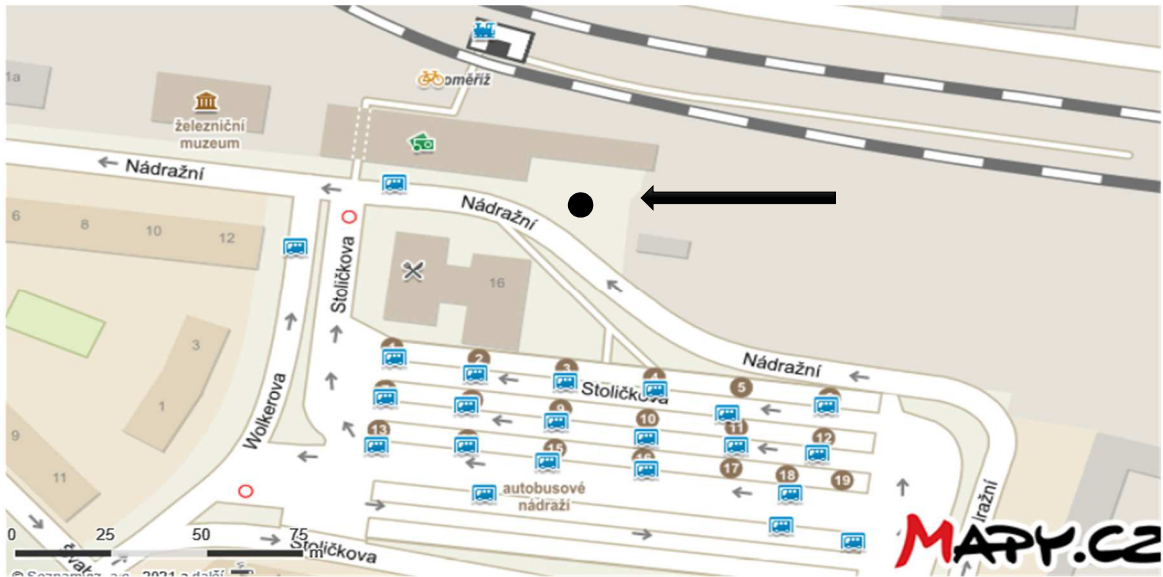
V současné době jsou ve městě umístěny stojany na kola především u veřejných budov, u vstupů do Podzámecké zahrady, Květné zahrady, Arcibiskupského zámku, u škol a u nádraží. To, že si kolo můžeme uzamknout, ale neřeší problém odcizení oddělitelných částí. Cyklista si sebou musí vzít vše, u cyklistů – turistů to může být dost nepohodlné. V případě, že kolo využívám v rámci kombinované dopravy, se v současné době vystavuji riziku odcizení z důvodu dlouhého uložení kola u stojanu u nádraží.

7.1.4 Místo projektu

Nejvhodnějším místem pro umístění automatického parkovacího systému pro kola je, dle zkušeností z míst, kde již realizace proběhla, je v blízkosti stanovišť veřejné dopravy. Pokud budeme předpokládat, že výstavba věže se uskuteční na pozemku, které vlastní město Kroměříž, nejvýhodněji se potom jeví pozemek parc. č. 3158/2 mezi vlakovým a autobusovým nádražím. Tato poloha je výhodná pro cyklisty využívající kombinovanou dopravu, ale i pro cyklisty, kteří přijedou do města za turistikou, protože toto místo je nedaleko centra. Nespornou výhodou je i umístění zastávek městské hromadné dopravy.

Obrázek 3 Místo realizace projektu „cyklověž“, zdroj: mapy.cz

Obrázek 4 Mapa s vyznačením místa projektu, zdroj: mapy.cz

7.1.5 Časový harmonogram

Pro co nejefektivnější realizaci projektu je zapotřebí stanovit si časový harmonogram, díky kterému najdeme co nejkratší cestu k realizaci, najdeme kritické místo nebo místa, které by mohly celou realizaci zbrzdít a my se jich tedy můžeme vyvarovat a najdeme rezervy.

Tab. 8 Činnosti projektu I a jejich časová náročnost

Činnost	Popis činnosti v rámci projektu	Časová náročnost/dny
A	Sestavení projektového týmu	10
B	Splnění stavebních předpisů	60
C	Příprava projektu včetně žádosti	30
D	Výběrové řízení na dodavatele	21
E	Výstavba automatického parkovacího systému	40
F	Provedení potřebných zkoušek	5
G	Zahájení provozu	2

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce času jsme si předběžně stanovili na vyřízení potřebných stavebních předpisů. Pokus se nám to podaří dříve, vytvoříme si časovou rezervu. Dle dostupných informací z již provedených realizací, je potřeba na výstavbu 5 týdnů, tedy 35 dní. V časovém harmonogramu jsme si stanovili 40 dní a vytvořili si tak časovou rezervu pro případnou potřebu v rámci celého projektu. Na výběrové řízení jsme si stanovili 21 dní.

Pomocí programu QM for Windows a metody CPM – Critical Path Metod, metody síťové analýzy, která stanoví délce projektu včetně určení její kritické cesty. Do programu byly zadány údaje o činnostech projektu, jako je jejich délka ve dnech a také činnosti předcházející dané aktivitě. Vstupní údaje zadané do programu QM for Windows jsou uvedeny v tabulce níže.

Tab. 9 Činnosti projektu I a jejich časová náročnost v QM for Windows

Activity	Activity time	Proces 1	Proces 2	Proces 3	Proces 4
A	10				
B	60	A			
C	30	A	B		
D	21	A	B	C	
E	40	D			
F	5	E			
G	2	E			

Zdroj: Vlastní zpracování

Výstupem z programu jsou informace o délce celého projektu, která je 166 dnů. Jsou zde uvedeny nejbližší možné začátky (Early Start), nejbližší možné konce (Early Finish), nejzazší možné začátky (Late Start) a nejzazší možné konce (Late Finish) každé činnosti. Hodnota označená Slack vyjadřuje časovou rezervu konkrétní činnosti, díky které je možné tuto činnost prodloužit. Nulové hodnoty vyjadřují, že u dané činnosti není časová rezerva, což znamená, že pokud se v takové činnosti zpozdíme, dojde ke zpoždění v realizaci celého projektu. V našem projektu mají nulové hodnoty všechny činnosti od sestavení týmu až po provedení potřebných zkoušek zařízení. Proto je podstatný výběr kvalitního dodavatele a sestavení týmu s vysoce kvalifikovanými pracovníky, aby v projektu nedocházelo k prodloužením.

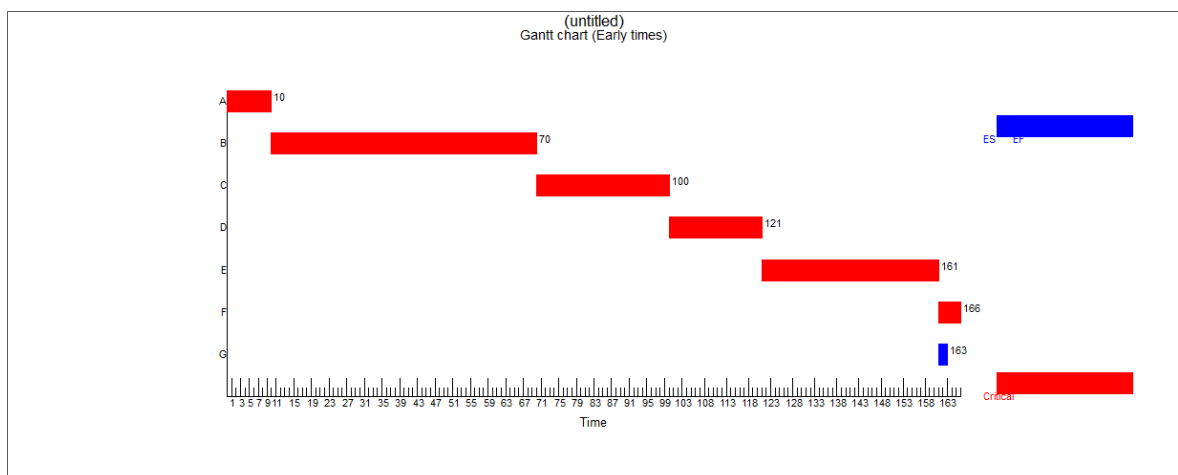
Tab. 10 Činnosti, jejich délka, celková délka projektu I ve dnech a určení kritické cesty z programu QM for Windows

Activity	Early Start	Early Finish	Late Start	Late Finish	Slack
A	0	10	0	10	0
B	10	70	10	70	0
C	70	100	70	100	0
D	100	121	100	121	0
E	121	161	121	161	0
F	161	166	161	166	0
G	161	163	164	166	3
Project		166			

Zdroj: vlastní zpracování

Kritickou cestu činností vyjadřuje Ganttův diagram, kdy vidíme graficky znázorněné činnosti v čase. Červeně označené časové úseky označují kritické činnosti v projektu. V obrázku č. jsou uvedeny nejbližší možné začátky činností v čase. V obrázku č. jsou tyto činnosti zakresleny do grafu.

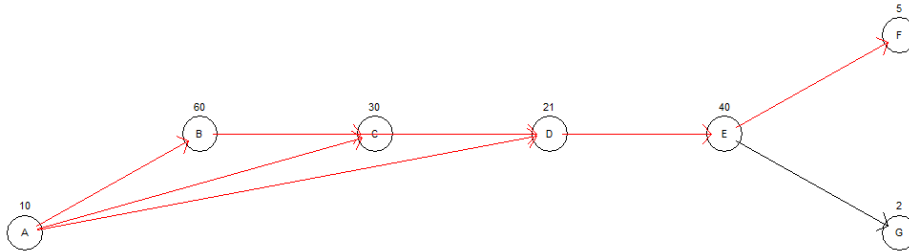
Graf 28 Ganttův diagram I

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 29 Síťový graf I

(untitled)
Precedence Graph

Zdroj: vlastní zpracování

7.1.6 Analýza rizik

Před realizací projektu je důležité sestavit si analýzu rizik. Rizikem jsou pro nás události, které mohou nastat a negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů, následně pak mohou ovlivnit celý rozpočet. V tabulkách níže jsou určeny míry dopadu a pravděpodobnosti výskytu rizik, jsou nastaveny v pěti úrovních.

Tab. 11 Pravděpodobnost výskytu rizika

Riziko pravděpodobnosti výskytu		
Úroveň	Označení	Interval pravděpodobnosti
1	Téměř vyloučené	Pouze v ojedinělých případech
2	Zanedbatelné	Může se vyskytnout, ale nemusí
3	Možné	Někdy se může vyskytnout
4	Pravděpodobné	Pravděpodobně je vyskytne
5	Téměř jisté	Vyskytne se skoro vždy

Zdroj: Braintools.cz, 2021, vlastní zpracování

Tab. 12 Významnost vlivu rizika

Významnost vlivu rizika		
Úroveň	Označení dopadu	Interval pravděpodobnosti
1	Téměř neznatelný	Neovlivňuje znatelně fungování realizace
2	Malý	Ovlivňuje pouze dílčí aktivity
3	Významný	Vyžaduje okamžité řešení situace
4	Velmi významný	Významná ztráta, soudní spor, významné poškození majetku
5	Katastrofický	Ztráta kapitálu

Zdroj: Braintools.cz 2021, vlastní zpracování

Vyhodnocení rizik, kdy ke každému riziku přiřadíme míru pravděpodobnosti výskytu (1-5) a významnost dopadu (1-5), výsledná úroveň rizika je potom součinem pravděpodobnosti a významu rizika.

Po zhodnocení rizik, jsou rozdělena dle metody tzv. semaforu. Pomocí přiřazených barev potom vidíme rozdíly mezi významností rizik - běžná, závažná a kritická a mají přiřazen stejný počet polí, tj. běžná (1-5), závažná (6-10) a kritická (11-15) (Korecký a Trkovský, 2011, s. 283).

Tab. 13 Významnost rizik

Běžná rizika	
Závažná rizika	
Kritická rizika	

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 14 Analýza rizik

Riziko	Analýza			
	Pravděpodobnost	Dopad	Úroveň rizika	Prevence rizik
Nesprávný výběr dodavatele	2	4	8	Detailně nastavené požadavky a předpoklady pro dodavatele, dodržení metodiky IROP
Nedostatek financí	3	4	12	Odpovědná management cash – flow, předjednání úvěru u banky, využívání etapových plateb
Nedodržení časového plánu	2	4	8	Provádění pravidelných kontrol. Dostatečně smluvně ošetřeno.
Nedodržení podmínek dotace	3	5	15	Kvalitní příprava projektové dokumentace, rozpočtu projektu, podmínky pro subjekty účastnící se projektu, konzultace s poskytovatelem dotace
Nedostatky v projektové dokumentaci	2	4	8	Výběr kvalifikovaného projektanta
Nedodržení podmínek pro zadávání veřejných zakázek	2	5	10	Znalost zákona o zadávání veřejných zakázek
Nezpůsobilost projektu pro získání dotace	1	5	5	Výběr kvalifikovaného pracovníka se znalostí v oblasti dodržování podmínek pro získání dotace

Zvýšení cen vstupů	1	3	3	Smluvně stanovena cena za projekt, včetně sankcí
Nekvalitní projektový tým	2	3	6	Kvalifikovaný tým, proškolení, kontrola, příp. sankce.
Nízká kvalita provedených prací	3	4	12	Sankční ujednání ve smlouvě o dílo, průběžná kontrola
Nedostatečná propagace	2	1	2	Využití všech dostupných možností propagace
Vysoké provozní náklady	1	4	4	Snižování cen vstupů, odpovědné plánování

Zdroj: Vlastní zpracování

Největšími riziky pro náš projekt je nedostatek financí, nedodržení podmínek dotace a nízká kvalita provedených prací. Předcházet těmto rizikům budeme sestavením kvalitního projektového týmu, který připraví projektovou dokumentaci včetně žádosti a bude vše konsultovat s poskytovatelem dotace. Sestaví kvalifikovaně rozpočet, zajistí výběr kvalitního a spolehlivého dodavatele, prostřednictvím výběrového řízení, ve kterém budou nastavena přísná hodnotící pravidla. Zajistí, aby vše bylo smluvně ošetřeno, včetně případných sankcí, sestaví harmonogram prací, předjedná úvěr u banky v případě finančních problémů

7.1.7 Náklady a zdroje financování

Automatický parkovací systém pro kola bude spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu, řízeného Ministerstvem pro místní rozvoj. IROP v programovém období 2021 – 2027 naváže na předchozí programové období. Vycházíme z Programového dokumentu IROP 2021 – 2027. Jedná se o prioritu 2 – Rozvoj městské mobility, revitalizace měst a obcí, ochrana obyvatelstva. Specifický cíl 2.1: Podpora udržitelné městské mobility – infrastruktura pro cyklistickou dopravu. (IROP 2021 – 2027, pracovní verze k 31.1.2020,

2021 online) Předpokládáme, že se město Kroměříž bude na projektu podílet 15 % vlastními zdroji.

Tab. 15 Pořizovací náklady na automatický parkovací systém pro kola

Položka rozpočtu	Cena za položku v Kč
Automatický parkovací systém	12.000.000
Projektová dokumentace	60.000
Technický dozor	40.000
Propagace	20.000
Celkové výdaje	12.120.000

Zdroj: vlastní zpracování

Prostředky, které bude město Kroměříž žádat prostřednictvím IROP, budou ve výši 10.302.000,- Kč, město Kroměříž se bude spolupodílet finančními prostředky ve výši 1.818.000,-Kč.

Výše položky na výstavbu se může lišit v závislosti na vybraných variantách doplňků. Součástí automatického parkovacího systému může být veřejná pumpička na dohuštění pneumatik, boxy se zásuvkami na dobíjení elektrokol a mobilních zařízení nebo servisní stojan se základním nářadím pro výměnu duše nebo utažení uvolněných šroubů.

7.1.8 Udržitelnost projektu

Dodavatel těchto parkovacích systémů pro kola udává provozní náklady na elektřinu a datové připojení. Dodavatel garantuje preventivní pětiletý servis a vzdálenou správu systému. Průměrná měsíční obsazenost je v průměru 47 %, v sezóně je obsazenost nadprůměrná cca 64 % a mimo sezónu cca 38 %. (biketower.cz)

Tab. 16 Provozní náklady na automatický parkovací systém pro kola

Provozní náklady	Cena v Kč/měsíc
Elektrická energie	2.000
Datové připojení	600
Pojistné	1.000
Odpadkový koš	100
Papír a toner do tiskárny	200
Provozní náklady celkem	3.900

Zdroj: vlastní zpracování

7.1.9 Propagace projektu

Propagace projektu bude zajištěna na webových stránkách města Kroměříž, facebookových stránkách města Kroměříž, v Rádiu Kroměříž, v Kroměřížském zpravodaji vydávaným přímo městem a průběžnými reportážemi v Týdeníku Kroměřížska. Na místě realizace bude zajištěn velkoplošný banner s informací o projektu a spolufinancování z IROP.

7.2 Výstavba cyklostezky Kroměříž – Koryčany, I. etapa – návrh projektu č. 2

7.2.1 Popis a cíl projektu

Jak již byl zmíněno výše, do Kroměříže vede Moravská cyklostezka, na kterou navazují další cyklotrasy. Jednou z nich je i cyklotrasa „Z Kroměříže na skok do Chřibů“ a vede z Kroměříže, přes Zdounky na Bunč a dále na rozhlednu Brdo. Vzhledem k tomu, že cyklistický sport je v dnešní době stále více oblíbený a v návaznosti na priority města (výše uvedené) vybudování cyklostezky přivede do Kroměříže další cykloturisty, kteří mohou dále pokračovat až do Koryčan na úpatí Chřibů.

V současné době se cyklisté, v rámci cyklotrasy dostanou do Zdounek, odkud bude vybudovaná cyklostezka směrem na Koryčany. Délka cyklostezky, které povede podél silnice č. 432, je 20,5 km. Z tohoto důvodu je nutné rozdělit realizaci do více etap. V první

etapě proběhne realizace z obce Zdounky do obce Roštín, dále proběhnou další dvě etapy – Roštín– Zástřizly a Zástřizly – Koryčany.

I. etapa Zdounky – Roštín představuje realizaci stezky o délce 6,4 km přes obec Těšánky šířce 3 m.

Stavba se bude řídit vyhláškou 268/2009 Sb. o obecných požadavcích na stavby. Dále vyhláškou č. 398/2009 o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Nezbytná je i technická norma pro projektování místních komunikací ČSN 73 6110 a Technické podmínky ministerstva dopravy TP 179 – Návrhy komunikací pro cyklisty.

Cílem je rozvoj mobility a pozitivní vliv na zdraví občanů, zajištění bezpečnějšího prostředí pro cykloturistiku a propojení obcí z hlediska dostupnosti služeb, práce a vzdělání formou zdravého pohybu na kole. Jde také o podporu cestovního ruchu a rozvoje regionu. Na trase se nachází v obci Těšánky Grunt Galatík s rozhlednou Zdenička, v obci Roštín rekreační areál s koupalištěm a možností ubytování.

7.2.2 Cílové skupiny

Cílovými skupinami jsou obyvatelé obcí Zdounky, Těšánky a Roštín, kteří využívají cyklistické dopravy v rámci cest do zaměstnání nebo za službami, dále občané Kroměříže, návštěvníci a turisté využívající cyklostezky k turistice a odpočinku.

7.2.3 Výchozí stav

V současné době se k cyklistické dopravě ve směru na Koryčany využívá především silnice č. 432, která je spojnicí mezi Kroměříží a Koryčany. Hlediska bezpečnosti je tento způsob dopravy velmi nevhodný.

7.2.4 Místo projektu

Výstavka samostatné stezky pro pěší a cyklisty v obousměrném provozu se šířkou 3 m. Označení stezky je C9a a C9b v na přilehlých pozemcích vedle silniční komunikace 432. V obcích potom vybudováním stezky C9a a C9b v rámci stávajících chodníků jejich rozšíření pro využití i pro cyklisty.

7.2.5 Časový harmonogram

Vzhledem k náročnosti projektu je potřeba přesně určit časové rozložení realizace. Harmonogram zahrnuje především vypracování projektové dokumentace, studii proveditelnosti, výběrové řízení. Při realizaci počítáme s dobou trvání přibližně dva roky. V tabulce níže jsou činnosti realizace a jejich časová náročnost.

Tab. 17 Činnosti projektu II a jejich časová náročnost

Činnost	Popis činnosti v rámci projektu	Časová náročnost/měsíce
A	Sestavení projektového týmu	0,5
B	Zajištění projektové dokumentace	2
C	Zpracování studie proveditelnosti včetně žádosti o dotaci	2
D	Výběrové řízení na dodavatele stavby	5
E	Výstavba I. etapy	12
F	Kolaudace stavby	1
G	Propagace	2

Zdroj: Vlastní zpracování

Pomocí programu QM for Windows a metody CPM – Critical Path Metod, metody síťové analýzy, která stanoví délce projektu včetně určení její kritické cesty. Do programu byly zadány údaje o činnostech projektu, jako je jejich délka ve dnech a také činnosti předcházející dané aktivitě. Vstupní údaje zadané do programu QM for Windows jsou uvedeny v tabulce níže.

Tab. 18 Činnosti a jejich časová náročnost projektu II v QM fo Windows

Activity	Activity time	Proces 1	Proces 2	Proces 3	Proces 4
A	1				
B	2	A			
C	2	A	B		
D	5	A	B	C	
E	12	D			
F	1	E			
G	2	E			

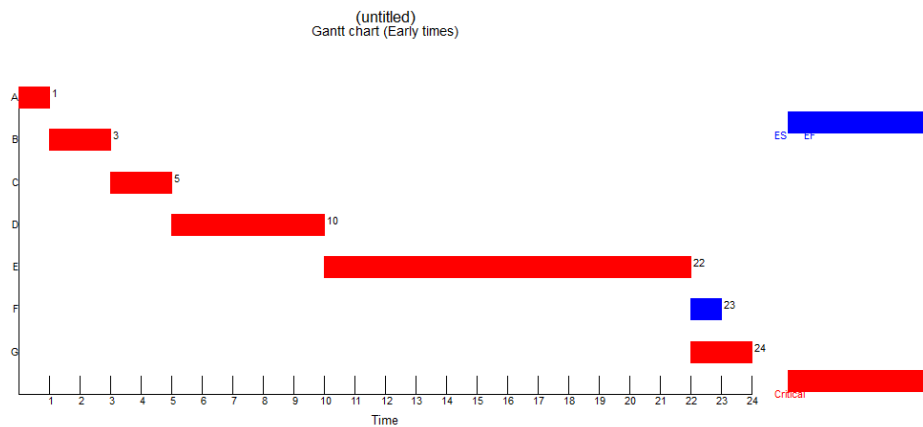
Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 19 Činnosti, jejich délka, celková délka projektu II ve dnech a určení kritické cesty z programu QM for Windows

Activity	Early Start	Early Finish	Late Start	Late Finish	Slack
A	0	1	0	1	0
B	1	3	1	3	0
C	3	5	3	5	0
D	5	10	5	10	0
E	10	22	10	22	0
F	22	22	22	24	1
G	22	24	22	24	0
	Project	166			

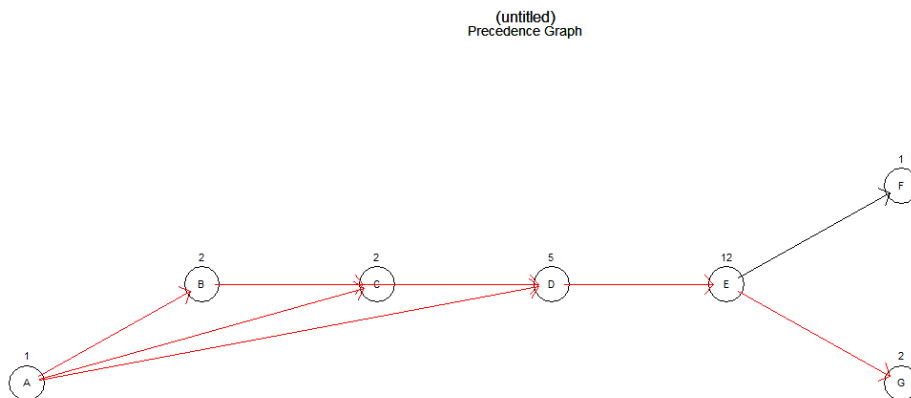
Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 30 Ganttův diagram II

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 31 Síťový graf II

Zdroj: Vlastní zpracování

7.2.6 Analýza rizik

Analýza rizik je shodná s analýzou rizik provedenou pro návrh projektu Vybudování automatického parkovacího systému pro kola.

7.2.7 Náklady a zdroje financování

Stejně jako automatický parkovací systém pro kola bude projekt výstavy cyklostezky spolufinancován z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Integrovaného regionálního operačního programu, řízeného Ministerstvem pro místní rozvoj. Opět vycházíme z Programového dokumentu IROP 2021 – 2027, s prioritou 2 – Rozvoj městské mobility, revitalizace měst a obcí, ochrana obyvatelstva. Specifický cíl 2.1: Podpora udržitelné městské mobility – infrastruktura pro cyklistickou dopravu. (IROP 2021 – 2027, pracovní verze k 31.1.2020, 2021 online). Předpokládáme, že se město Kroměříž s partnery Obec Zdounky a město Koryčany se budou na projektu podílet 15 % z vlastních zdrojů. Cena projektu je stanovena na základě obdobných realizací, jako je Cyklostezka podél Baťova kanálu – úsek Kroměříž, Střížovice, Kvasice nebo Otrokovice – páteřní cyklostezka. (IROP. Mmr.cz).

Celkový rozpočet projektu předpokládáme ve výši 26.805.000,- Kč (100%), dotace z rozpočtu IROP ve výši 85 % dosahuje částky 22.784.250,- Kč a podíl prostředků města Kroměříž a partnerů je 3.815.750,- Kč.

Tab. 20 Výdaje na realizaci projektu

Druh výdaje v rozpočtu	Cena v Kč
Projektová dokumentace	70.000
Stavba – cyklostezka	26.600.000
Dozorové činnosti	50.000
Propagace	15.000
Služby související s realizací	70.000
Celková cena	26.805.000

Zdroj: Vlastní zpracování

7.2.8 Udržitelnost projektu

Provoz cyklostezky budou zajišťovat dotčené obce a náklady budou kryty z rozpočtů těchto obcí. Jedná se o náklady na opravy a celoroční údržbu v předpokládané výši 150.000 Kč a pojistné 4.000,- Kč.

7.2.9 Propagace projektu

Propagace projektu bude zajištěna stejně, jakou předchozího projektu formou prezentace na webových stránkách města Kroměříž, dále obce Zdounky a na portálech určených pro cykloturistiku. Prezentace výstavby bude probíhat i na facebookových stránkách města Kroměříž, v Rádiu Kroměříž, v Kroměřížském zpravodaji vydávaným přímo městem a průběžnými reportážemi v Týdeníku Kroměřížska. Na místě realizace bude zajištěn velkoplošný banner s informací o projektu.

7.3 Vyhodnocení projektů

Oba projekty se zaměřují na oblast cyklistické dopravy. Jak již bylo zmíněno, cykloturistika a ekologičtější doprava v rámci regionů hraje velmi důležitou roli. Důkazem toho je i role podpory pro dopravní infrastruktury pro cyklisty v rámci nového programového období 2021 – 2027. Město Kroměříž by se mělo na rozvoj této oblasti zaměřit a to hlavně z důvodu přílivu turistů do svého regionu, podporou dopravní infrastruktury pro cyklisty zvýšit svou atraktivitu a možnost podpořit rozvoj cestovního ruchu. Na druhou stranu také podpořit městskou mobilitu využíváním této alternativy dopravy pro zlepšení životního prostředí a bezpečnosti dopravy ve městě a okolí.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo na základě zjištěných informací navrhnout projekt, který bude spolufinancován z prostředků kohezní politiky EU a zároveň by přispěl k rozvoji města Kroměříž.

V první části práce byla prostřednictvím literární rešerše definována kohezní politika Evropské unie, její historické zakotvení, programová období, stanovené cíle a priority v rámci Evropské unie a také její implementace v České republice po jejím vstupu do Evropské unie. Přestaveno bylo také začínající programové období 2021 – 2027.

Praktická část byla zaměřena na vliv Kohezní politiky ve městě Kroměříž. V první části byla provedena socioekonomická analýza města Kroměříž a SWOT analýza. Prostřednictvím těchto analýz jsme si stanovili silné a slabé stránky města a také hrozby a příležitosti. Další analýzou bylo představeno, jakým způsobem byly v minulých programových obdobích evaluovány prostředky z fondů EU do projektů, které město Kroměříž realizovalo.

Na základě všech těchto informací bylo provedeno dotazníkové šetření pro zjištění potřeb dalšího rozvoje města Kroměříž. Jak vyplynulo z dotazníkového šetření, důležitými oblastmi pro realizaci dalšího rozvoje města jsou projekty jako: Zlepšení dopravní obslužnosti a průjezdnosti města Kroměříž, Revitalizace zbývající části bývalých kasáren Rybálka, Vybudování automatického parkovacího systému pro kola, Revitalizace silničního mostu a Vybudování cyklostezky z Kroměříž do Koryčan.

V závěrečné části byly sestaveny návrhy na projekty Vybudování automatického parkovacího systému pro kola a Výstavba cyklostezky Kroměříž – Koryčany, I. etapa, které by mohlo město Kroměříž v rámci začínajícího programového období zrealizovat i v souladu s nastavenou strategií rozvoje města.

Další zmíněné návrhy na projekty pro rozvoj města Kroměříž by neměly zůstat nepovšimnuty, protože jak vyplynulo z dotazníkového šetření, jsou oblasti, které občané vnímají jako velmi problémové a město by se mělo zaměřit na řešení těchto problémových oblastí, mezi které patří především dopravní obslužnost a průjezdnost města, parkování a stav a využívání městských sportovišť.

Finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie dovolují regionům pracovat na svém rozvoji, představují nepřehlédnutelnou součást financování. Nejinak tomu, doufejme, bude i v nacházejícím programovém období.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANALÝZY - 15 LET ČR V EU: Co nám EU přinesla?, 2020. *Euroskop* [online]. Praha: Euroskop [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/9047/33124/clanek/15-let-cr-v-eu-co-nam-eu-prinesla/>

BACHTLER, John et al., 2016. *EU cohesion policy in practice: what does it achieve?*. 1st ed. New York: Rowman & Littlefield International, 139 s. ISBN 978-1-78348-721-9.

BACHTLER, John, Carlos MENDEZ a Fiona G. WISHLADE, 2013. *EU cohesion policy and European integration: the dynamics of EU budget and regional policy reform*. Farnham, Surrey: Ashgate, 2013, xiv, 322 s. ISBN 9780754674214. Dostupné také z: <http://www.gbv.de/dms/sub-hamburg/767964543.pdf>.

BAUN, Michael a Dan MAREK, 2014. *Cohesion policy in the European Union*. 1st ed. New York, NY: Palgrave Macmillan, 257 s. ISBN 978-0-230-30313-3.

BINEK, Jan, Roman CHMELAŘ, Zdeněk ŠILHAN, Kateřina SYNKOVÁ, Ondřej ŠERÝ, Iva GALVASOVÁ a Daniel BÁRTA, 2015. *Integrované nástroje rozvoje území: vývoj, současnost, nové impulzy*. Brno: GaREP, spol. s r.o. ISBN 978-80-905139-7-6.

BIKETOWER - BIKETOWER | Automatický samoobslužný skladovací systém pro kola, pro cyklisty. [online]. Copyright © 2019 BIKETOWER [cit. 2021-05-03]. Dostupné z: <https://www.biketower.cz/cz/biketower>

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ, 2009. *Strukturální politika Evropské unie*. 1 vyd. Praha: C.H. Beck. Beckova edice ekonomie. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.

BUDÍK, Josef, 2009. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 80 s. ISBN 978-80-7408-014-2.

ČSÚa, *Vše o území města VDN* [online], 2021. Praha: ČSÚ [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI__43__588296#w=

ČSÚb, *Sčítání lidu, domů a bytů* [online], 2021. Praha: ČSÚ [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=SLDB-ZAKL-KRAJE-kraje&z=T&f=TABULKA&katalog=31428&pvokc=100&pvoch=3131>

ČSÚc, *Zaměstnanost, nezaměstnanost* [online], 2021. Praha: ČSÚ [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAMD004&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvokc=65&pvoch=7203&c=v3~2__RP2021MP04DPPDM

- ČSÚd, *Druhy pozemků* [online], 2021. Praha: ČSÚ [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZAMD004&z=T&f=TABULKA&katalog=30Ahttps://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=4&pvokc=43&uroven=70&w=53&pvokc=65&pvoch=7203&c=v3~2__RP2021MP04DPPDM
- ČSÚe,f, *Podnikatelské subjekty Kroměříž* [online], 2021. Praha: ČSÚ [cit. 2021-05-05]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__588296#
- Demografie města Kroměříž* [online], 2021. Kroměříž: Město Kroměříž [cit. 2021-06-05]. Dostupné z: <https://www.mesto-kromeriz.cz/o-meste/demografie-mapy-a-statistiky/demografie/>
- DIVIŠOVÁ, Anna. *Role místních akčních skupin při rozvoji venkova*. Brno, 2016. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Doc. PhDr. Jan Šelešovský, CSc.
- Dotace a granty města Kroměříž* [online], 2021. Kroměříž: Město Kroměříž [cit. 2021-6-5]. Dostupné z: <https://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/granty-dotace-a-projekty/evropske-fondy/>
- DotaceEU: Cíle politiky soudržnosti 2014 - 2020, 2019. *DotaceEU* [online]. Praha [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Ostatni/Dulezite/Caste-dotazy/Obecne-otazky/Cile-politiky-soudrznosti-2014-2020>
- EUROPEAN COMMISSION, 2019. Rapid case review: Allocation of Cohesion policy funding to Member States for 2021-2027. In: *European Court of Auditors* [online]. [cit. 2021-01-29]. Dostupné z: https://www.eca.europa.eu/lists/ecadocuments/rcr_cohesion/rcr_cohesion_en.pdf.
- VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC 2021-2027, 2020. *Euroskop* [online]. Praha: Euroskop [cit. 2021-05-02]. Dostupné z: www.euroskop.cz/9336/sekce/vicelety-financni-ramec-2021-27.
- Evropský fond pro regionální rozvoj: Regionální politika - Evropská komise. *Evropská komise* [online]. [cit. 2021-03-28]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/erdf/
- EVROPSKÁ KOMISE, Příručka zjednodušení: 80 zjednodušujících opatření politiky soudržnosti pro období 2021–2027. In: *Evropská komise: Regionální politika - nová politika*

soudržnosti [online]. Brusel [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/2021_2027/#1

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EU, 2019. Návrh Nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu plus, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový a migrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro správu hranic a víza COM(2018) 375 final. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Evropská komise, COM(2018) 375 final. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0375&from=EN>

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EU, 2013. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. In: *Úřední věstník Evropské unie*. Evropská unie, 1303/2013. Dostupné také z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1571770454595&uri=CELEX:32013R1303>

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND: Regionální rozvoj - Evropská komise. *Evropská komise* [online].[cit.2021-04-29].

Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/social-fund/

FOND SOUDRŽNOSTI: Regionální politika - Evropská komise. *Evropská komise* [online]. [cit. 2019-08-29]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/regional_policy/cs/funding/cohesion-fund/

EVROPSKÁ UNIE. *Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006*. In: *Úřední věstník Evropské Unie*, 2013, částka 347. ISSN 1977-0626 Dostupné také z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2013:347:FULL&from=CS>

FIALA, Petr, Ondřej KRUTÍLEK a Markéta PITROVÁ, 2018. *Evropská unie*. 3., aktualizované, rozšířené a doplněné vydání. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 990 s. ISBN 9788073254506.

FOJTÍKOVÁ, Lenka a kol., 2014. *Postavení Evropské unie v podmínkách globalizované světové ekonomiky*. Ostrava: Vysoká škola báňská-Technická univerzita Ostrava, ekonomická fakulta. 390 s. ISBN 978-80-248-3333-0.

HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK, 2010. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg. 216 s. ISBN 978-80-89401-19-2.

HALÁSKOVÁ, Martina, 2014. *Veřejná správa v České republice*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Ústav fyziky. ISBN 978-80-7248-944-2.

JAK ANALYZOVAT RIZIKA, 2020. *Braintools* [online]. Praha: Braintools [cit. 2021-4-15]. Dostupné z: <https://www.braintools.cz/toolbox/zvladani-rizik/jak-analyzovat-rizika.htm>

Historie města Kroměříž [online], 2021. Kroměříž: Město Kroměříž [cit. 2021-06-05]. Dostupné z: <https://www.mesto-kromeriz.cz/o-meste/historie/>

MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN, 2011. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 199 s. Vysokoškolská učebnice. ISBN 9788024518367.

MINISTERSTVO DOPRAVY ČR, 2018. Revize programového dokumentu Operačního programu Doprava 2014-2020. In: *Operační program Doprava* [online]. Praha [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: <https://www.opd.cz/slozka/programove-dokumenty>

MINISTERSTVO KULTURY ČR, 2015. Státní kulturní politika na léta 2015 – 2020, Důvodová zpráva. In: *Ministerstvo kultury ČR* [online]. Praha [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *Specifická pravidla pro žadatele a příjemce pro integrované projekty CLLD* [online]. Praha, 2018, s. 60 [cit. 2021-03-25]. Dostupné z: http://www.irop.mmr.cz/getmedia/cc6e54a4-56e0-4da7-bd61-bf862b1626a7/Specificka-pravidla_85_SC-2-1_CLLD_1-0_final.pdf.aspx?ext=.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR, 2019. Operační program Zaměstnanost - 2. revize. In: *Evropský sociální fond Operační program Zaměstnanost* [online]. [cit. 2021-04-25]. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/operacni-program-zamestnanost>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/Microsites/Uzemni-dimenze/Nova-SRR-21>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2007. NSRR ČR 2007 - 2013. In: *Úřad vlády České republiky* [online]. [cit. 2021-04-29]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/predstavujeme/narodni-strategicky-referencni-ramec-strategicky-dokument-v-oblasti-operacnich-programu-38806/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2018. Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020. In: *DotaceEU* [online]. [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Koncepce-CR-pro-politiku-soudrznosti-2021>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2019a. Dohoda o partnerství, 5.revize. In: *DotaceEU.cz: Evropské fondy v ČR* [online]. Praha [cit. 2021-04-30]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/2014-2020/Dohoda-o-partnerstvi>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, 2019b. Programový dokument IROP verze 7. 3. 2019. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - IROP* [online]. Praha [cit. 2021-04-25]. Dostupné z: <http://www.irop.mmr.cz/cs/Zadatele-a-prijemci/Dokumenty/Dokumenty/Programovy-dokument-IROP/Programovy-dokument-IROP-verze-8-3-2019>

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU, 2018. Programový dokument OP PIK - listopad 2018. In: *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Praha [cit. 2021-04-30]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/dokument157679.html>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR, 2019. Text OP VVV - 3. verze. In: *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR* [online]. Praha [cit. 2021-04-30]. Dostupné z: <https://opvvv.msmt.cz/clanek/text-op-vvv-verze-3.htm?a=1>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ: *Metodika pro standardizaci MAS v programovém období 2014- 2020*. [online]. 2016. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: http://ea-gri.cz/public/web/file/440183/Aktualizace_METODIKY_pro_standardizaci_MAS_v_programov_em_ob-dobi_2014_2020.pdf

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR, 2019. Programový dokument OPŽP 2014 - 2020 - verze 6. In: *Operační program Životní prostředí* [online]. Praha [cit. 2021-04-25]. Dostupné z: <https://www.opzp.cz/dokumenty/detail/?id=668>

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI MMR ČR, 2019. Leták Priority financování v České republice 2021 - 2027. In: *DotaceEU* [online]. [cit. 2021-04-20]. Dostupné z:

<https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Kulaty-stul/6-Kulaty-stul-k-budoucnosti-politiky-soudrznosti>

NÁRODNÍ ORGÁN PRO KOORDINACI MMR ČR, 2015. ESI fondy 2014 - 2020 v kostce. In: *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/dda4e489-df77-4be3-b09d-bb9fec5b6323/ESI_fondy_v_kostce_ISBN-web.pdf.

NÁVRH NAŘÍZENÍ ERDF a CF, 2019. In: *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2021-04-29]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Aktuality/Evropska-komise-zverejnila-oficialni-cesky-preklad>

NÁVRH NAŘÍZENÍ ESF, 2019. In: *DotaceEU* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj [cit. 2021-04-29]. Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Aktuality/Evropska-komise-zverejnila-oficialni-cesky-preklad>

SEDMÁ KOHEZNÍ ZPRÁVA: Analýza a výhled do budoucnosti, 2017. *edotace.cz* [online]. Praha: Měsíčník EU aktualit [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/clanky/sedma-kohezni-zprava-analyza-a-vyhled-do-budoucnosti>

PAVLÍK, Marek et al., 2016. *Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer. 228 s. ISBN 978-807-5523-907.

PIATTONI, Simona a Laura POLVERARI, 2016. *Handbook on cohesion policy in the EU* [online]. Northampton, MA, USA: Edward Elgar Publishing, 547 s. [cit. 2021-04-21]. ISBN 978-1-78471-567-0.

KÖNIG, Petr a Lubor LACINA, 2004. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. Praha: C.H. Beck, XXIV, 374 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 8071798460.

KOHEZNÍ POLITIKA V ČÍSLECH, 2016. *Měsíčník EU aktualit* [online]. 2016(158), 1 [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/clanky/kohezni-politika-v-cislech-prinosy-pro-cr-v-obdobi-2007-2013>.

Komunitně vedený místní rozvoj (CLLD): v programovém období 2014-2020 : rozvoj ve všech oblastech. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018. 104 s. ISBN 978-80-7538-165-1.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualizace. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 215 s. ISBN 9788087029565.9788087029565

NÁRODNÍ SKUPINA MÍSTNÍCH AKČNÍCH SKUPIN, 2012. *Komunitně vedený místní rozvoj v praxi České republiky. Možnosti aplikace č. 28-31 návrhu nařízení o společných ustanoveních k EU fondům a čl. 42-45 návrhu nařízení o podpoře pro rozvoj venkova*. Dostupné z: is.hvjdesign.eu/aktuality/nsmascr_1330769403.pdf

OPLUŠTILOVÁ, Vladimíra, Milan PŮČEK a Ludmila ROHREROVÁ, 2009. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů* [online]. Brno: Ústav územního rozvoje [cit. 2021-02-26]. ISBN 978-80-87318-02-7.

PÁPOL, Tomáš a kol., 2006. *Problémy mikroregionů při tvorbě společných projektů*. Hradec Králové: Civitas per Populi, 277 s. Dostupné z: http://www.rozvoj.cz/editor/image/stranky3_soubory/-wb0905-hlavni-dokument-.pdf.

PAVLÍK, Marek et al., 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 160 s. Manažer. ISBN 978-802-4752-563.

PAVLÍK, Marek et al., 2016. *Podpora lokální ekonomiky: využití skrytých potenciálů v regionech*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer. 228 s. ISBN 978-807-5523-907.

PIATTONI, Simona a Laura POLVERARI, 2016. *Handbook on cohesion policy in the EU* [online]. Northampton, MA, USA: Edward Elgar Publishing, 547 s. [cit. 2021-05-21]. ISBN 978-1-78471-567-0.

ROZPOČET MĚSTA KROMĚŘÍŽ [online], 2021. Kroměříž: Město Kroměříž [cit. 2021-6-5]. Dostupné z: <https://cityvizor.cz/kromeriz/prehled>

PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK, 2009. *Regionální politika a její nástroje*. 1.vyd. Praha: Portál, 212 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

STRATEGICKÝ PLÁN MĚSTA KROMĚŘÍŽ [online], 2021. Kroměříž: Město Kroměříž [cit. 2021-6-5]. Dostupné z: <https://www.mesto-kromeriz.cz/urad/dokumenty-a-informace/strategicky-plan/>

ŠOTKOVSKÁ, Lenka. *Mikroregion obcí povodí Stonávky a jeho rozvoj* [on-line]. Ostrava, 2018 [cit. 2021-02-20]. Dostupné z: <http://hdl.han-dle.net/10084/128043>. Diplomová práce. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava.

TOMÁŠEK, Michal, Vladimír TÝČ a Jiří MALENOVSKÝ, 2013. *Právo Evropské unie*. Praha: Leges, 494 s. Student. ISBN 9788087576533.

VILAMOVÁ, Šárka, 2005. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. Praha: Grada Publishing, 200 s. Finanční řízení. ISBN 802471194X.

VLÁDA ČR, 2019a. *Vláda ČR: Strategie EU 2020* [online]. Vláda ČR [cit. 2021-04-20]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/strategie-evropa-2020/strategie-evropa-2020-78695/>

VLÁDA ČR, 2019b. Usnesení vlády č. 94/2019. In: *DotaceEU* [online]. Praha [cit. 2019-10-20]. Dostupné z: <https://dotaceeu.cz/cs/Evropske-fondy-v-CR/KOHEZNI-POLITIKA-PO-ROCE-2020/Koncepce-CR-pro-politiku-soudrznosti-2021>.

WOKOUN, R., 2003. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Praha: Oeconomica, ISBN 978-80-7367-588-2.

WOKOUN, René, 2006. *Strukturální fondy a obce I*, Praha ASPI, 146 s. ISBN 8073571382.

WOKOUN, René a kol., 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. 1.vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 474 s. Monografie. ISBN 978-80-7380-304-9.

ZAHRADNÍK, Petr, 2017. *Kohezní politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck. 614 s. ISBN 978-80-7400-527-5.

ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ, 2008. *Regionální politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, ISBN 978-80-210-4761-7.

ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ, 2016. *Aplikace konceptu regionálních inovačních systémů a implikace pro inovační politiku*. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 978-80-210-8415-5.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CF	Kohezní fond
EK	Evropská komise
ESIF	Evropské strukturální fondy
IOP	Integrovaný operační program
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ESF	Evropský sociální fond
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
IROP	Integrovaný regionální operační program
MAS	Místní akční skupina
CLLD	Komunitně vedený místní rozvoj
MMR	Ministerstvo pro místní
OP	Operační program

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Moravská cyklostezka, Zdroj: mapy.cz.....	95
Obrázek 2 Parkovací věž pro kola, Město Břeclav, zdroj: breclav.eu, 2021	97
Obrázek 3 Místo realizace projektu „cyklověž“, zdroj: mapy.cz	98
Obrázek 4 Mapa s vyznačením místa projektu, zdroj: mapy.cz	99

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Priority a Strategické cíle pro programové období 2021 - 2027	44
Tab. 2 Jednotky NUTS v ČR	48
Tab. 3 Demografická struktura obyvatel v letech 2016 - 2020	54
Tab. 4 Demografické ukazatele města Kroměříž v letech 2013 - 2020.....	54
Tab. 5 Vývoj nezaměstnanosti v letech 2016 - 2020	57
Tab. 6 Příjmy a výdaje města Kroměříž v jednotkách tis. Kč	62
Tab. 7 Analýza financování projektů města Kroměříže	77
Tab. 8 Činnosti projektu I a jejich časová náročnost.....	99
Tab. 9 Činnosti projektu I a jejich časová náročnost v QM for Windows	100
Tab. 10 Činnosti, jejich délka, celková délka projektu I ve dnech a určení kritické cesty z programu QM for Windows.....	101
Tab. 11 Pravděpodobnost výskytu rizika.....	102
Tab. 12 Významnost vlivu rizika.....	103
Tab. 13 Významnost rizik.....	103
Tab. 14 Analýza rizik.....	104
Tab. 15 Pořizovací náklady na automatický parkovací systém pro kola.....	106
Tab. 16 Provozní náklady na automatický parkovací systém pro kola	107
Tab. 17 Činnosti projektu II a jejich časová náročnost.....	109
Tab. 18 Činnosti a jejich časová náročnost projektu II v QM fo Windows	110
Tab. 19 Činnosti, jejich délka, celková délka projektu II ve dnech a určení kritické cesty z programu QM for Windows.....	110
Tab. 20 Výdaje na realizaci projektu	112

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Přehled čerpání ze strukturálních fondů	34
Graf 2 Alokace fondů EU pro ČR	35
Graf 3 Alokace prostředků pro ČR, 2007 - 2013.....	37
Graf 4 Alokace ESI fondů pro ČR, 2014 - 2020	38
Graf 5 Čerpání prostředků EU fondů v ČR	42
Graf 6 Vývoj počtu obyvatel města Kroměříž v letech 2010 - 2020.....	53
Graf 7 Náboženské vyznání obyvatel města Kroměříže.....	55
Graf 8 Počet obyvatel dle národnosti.....	56
Graf 9 Druhy pozemků v katastru města Kroměříž.....	58
Graf 10 Podnikatelské subjekty podle právní formy k 31.12.2020	61
Graf 11 Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti k 31.12.2020.....	62
Graf 12 Finanční zdroje na naplnění cílů kohezní politiky v Kroměříži v období 2007 - 2013	78
Graf 13 Finanční zdroje na plnění cílů kohezní politiky v období 2014 - 2020.....	79
Graf 14 Věkové rozložení respondentů	81
Graf 15 Vztah respondentů ke Kroměříži.....	82
Graf 16 Povědomí o realizovaných projektech z EU	83
Graf 17 Spokojenost s projektem Revitalizace náměstí Míru	84
Graf 18 Spokojenost s projektem „kompostéry“	85
Graf 19 Spokojenost s projektem Revitalizace Hanáckého náměstí	86
Graf 20 Doprava	87
Graf 21 Parkování.....	88
Graf 22 Životní prostředí	89
Graf 23 Sportovní zařízení.....	90
Graf 24 Školství.....	91
Graf 25 Cestovní ruch.....	91
Graf 26 Preference návrhů na projekty.....	92
Graf 27 Názor na využívání prostředků z EU.....	93
Graf 28 Ganttův diagram I.....	101
Graf 29 Síťový graf I	102
Graf 30 Ganttův diagram II	111
Graf 31 Síťový graf II.....	111

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazník

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Dobrý den, jmenuji se Pavlína Vilímková a jsem studentkou Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. V rámci své diplomové práce se zabývám využíváním nástrojů Kohezní politiky Evropské unie ve městě Kroměříž (jedná se o projekty spolufinancované z fondů EU). Ráda bych oslovila Vás, kteří město Kroměříž znáte, bydlíte zde nebo zde pracujete. Vámi vyplněný dotazník bude sloužit jako podklad pro návrh nového projektu, který bude spolufinancován právě z fondů EU.

Vyplnění dotazníku nezabere víc, jak 5 minut. Předem Vám děkuji.

1. V jaké věkové kategorii se nacházíte?
  - a) 0 – 18 let
  - b) 19 – 35 let
  - c) 36 – 50 let
  - d) 51 – 65 let
  - e) 65 a více

2. Jaký je Váš vztah ke Kroměříži
  - a) bydlím v Kroměříži
  - b) bydlím v místní části Kroměříže
  - c) bydlím v samostatné obci ve vzdálenosti do 15 km
  - d) v Kroměříži pouze pracuji/ studuji
  - e) Kroměříž znám jako turista

3. Označte ty projekty, o kterých víte, že byly spolufinancovány z fondů EU:
  - a) Rekultivace skládky Lutopecny
  - b) Revitalizace Slovanského náměstí
  - c) Starý pivovar – expozice Karla Kryla
  - d) Cyklostezka podél Bařova kanálu
  - e) Revitalizace Bezručova parku
  - f) Revitalizace náměstí Míru

- g) Zkvalitnění nakládání s bioodpadem v Kroměříži
  - h) Asistenti prevence kriminality
4. Jak jste spokojen(a) s provedenou revitalizací náměstí Míru v Kroměříži? (Vyplňte v případě, že Kroměříž neznáte pouze jako turista)
- a) Velmi spokojen(a)
  - b) Spíše spokojen(a)
  - c) Spíše nespokojen(a) a to z důvodu_____
  - d) Velmi nespokojen(a) a to z důvodu_____
5. Jak vnímáte projekt Zkvalitnění nakládání s bioodpadem v Kroměříži? (vyplňte pouze v případě, že bydlíte přímo v Kroměříži nebo v místní části Kroměříže) – projekt je zaměřen na kompostování v rodinné zástavbě v Kroměříži a místních částech formou zapůjčení kompostérů.
- a) Pronájem kompostéru jsem nevyužil(a)
  - b) Pronajatý kompostér využívám a jsem spokojen(a)
  - c) Pronajatý kompostér využívám a jsem spíše spokojen(a)
  - d) Pronajatý kompostér využívám a jsem spíše nespokojen(a)
  - e) Pronajatý kompostér využívám a jsem nespokojen(a)
  - f) Neměl(a) jsem informace o projektu
6. Jak vnímáte projekt Revitalizace prostoru bývalých kasáren – Hanácké náměstí, v rámci projektu bylo vystavěno parkové náměstí s amfiteátre, hřištěm, fontánou, zelení a lavičkami. Je určeno k relaxaci a odpočinku.
- a) Vítám takový prostor v Kroměříži, jsem spokojen(a)
  - b) Ztotožňuji se s myšlenkou, ale provedení mohlo být jiné, jsem spíše nespokojen
  - c) Ve vybudování tohoto místa nevidím žádný význam, vnímám ho jako neužitečný a prostor bych využil(a) jinak
  - d) Nevím, nezajímá mne to
7. Ohodnoťte město Kroměříž v těchto oblastech:

Oblast	Velmi spokojen(a)	Spíše spokojen(a)	Spíše nespokojen(a)	Velmi nespokojen(a)	Nevím
Doprava	1	2	3	4	5
Parkování	1	2	3	4	5
Životní prostředí	1	2	3	4	5
Sportovní zařízení	1	2	3	4	5
Školství	1	2	3	4	5
Cestovní ruch	1	2	3	4	5

8. Kdyby jste měli možnost rozhodnout, které projekty byste si vybral(a) pro realizaci v rámci spolufinancování z prostředků EU, vyberte dvě oblasti, dle Vašich priorit.

- a) Zlepšení dopravní průjezdnosti a obslužnosti města
- b) Revitalizace zbývajících prostor kasáren Rybálka
- c) Automatické parkovací zařízení pro kola
- d) Revitalizace silničního mostu, jako důležité dopravní tepny
- e) Vybudování cyklostezky Kroměříž – Koryčany

9. Myslíte si, že město Kroměříž využívá dostatečně možnosti čerpání prostředků z fondů EU pro svůj rozvoj?

- a) Ano
- b) Spíše ano
- c) Spíše ne
- d) Ne
- e) Nevím

